EPISTOLAE SPIRITVALES, AC MYSTICÆ

OMNIBVS, AC PRÆSERTIM personis in afflictione positis, ad excitandum erga Deum affectum, inueniendumque solatium opportunæ.

PER

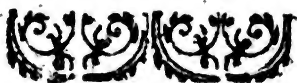
R. P. F. *IOANNEM A IESV MARIA Carmelitarum Discalceatorum, dum viueret, Præpositum Generalem.*

ROMAE, Typis Mascardi, MDCXLIX.

Superiorum Permissu.

AD LECTOREM.

Vperiori libello vitam, virtutesq; R. P. F. Ioannis à Iesu Maria prosecuti sumus: Nunc ex pluribus eius operibus, epistolas, quas

tractatui de Theologia mystica subtexuit, ceu ideam quandam, & viuam Authoris effigiem, post multas editiones, iterum damus in lucem. Fruere, benigne Lector, & exilij, vitæque mortalis ærumnas, afflictionesque multiplices, deuotissimo, cum Cælestis Patriæ Rege, Regina, Principibusque, solare commercio.

PRÆ-

PRÆFATIO AVTHORIS.

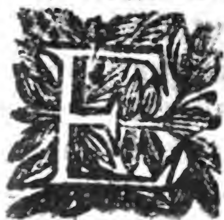
VBIECTAS Epistolas styli sacri pietatem potiùs, quàm profanam eloquentiam olentes è verbis sacræ scripturæ magna ex parte contextas, & ad Theologiæ Mysticæ exercitium vltimo capite à nobis commendatum appositas, tibi Christiane lector, offerre operæpretium existimauimus. Quarum lectio vt salubrior fiat, tria certè moni-

ta obseruanda sunt . Primum, vt tempus ab alijs curis exemptum ad legendum seligatur : Secundum, vt legatur lentè : Tertium , vt, cùm animus lectionis efficacitate se commoueri sentit, à lectione interquiescat, donec, ea commotione remissa, lectionis pastum resumat .

Hæc sanè tria monita, compendio multo, animum cælestibus flammis incendunt, quas Clementissimus Deus vniuersis operis huius lectoribus immittat .

SVPERNÆ HIERVSALEM REGI PACIFICO IESV CHRISTO,

Exul homo salutem.

PISTOLA hæc nihil aliud est, quàm multiplex aspiratio ad Deum, & petitio diuini amoris, ac diuinæ consolationis: & vt sit efficacior ad impetrandum, habet admixtam

multiplicem confessionem propriæ fragilitatis, & laboris, quo premitur anima, quæ caret diuina consolatione, & multis vexatur tentationibus.

MItissime Rex Salomon, cuius vultum desiderat vniuersa terra, ex quo pater generis nostri Adam, cùm in honore esset, non intellexit; ego verus Adæ filius erraui, sicut ouis, quæ perijt, & anima mea, quam à paradiso expulisti, vt pro transgressione coleret terram, spinas, & tribulos germinantem, facta est quasi vitula edocta diligere trituram, assueta mundi iugo, quod sponte subiuit.

Hoc principium sermonis mei, ò pax optatissima, quam velut ceruа à canibus infestata, quærit anima mea: Cui

non cogitatione tantum, verùm & scripto sacrifico suspiria mea, & desideria æstuantis cordis mei. Non quod ad te scriptura mihi opus sit, dulcissime Deus, desiderium enim pauperum, quasi clamorem validum exaudire, & præparationem cordis eorum, priusquàm voce proferatur, percipere soles; & loqui ad cor Hierusalem, quia diligis eam. Sed ego mihi laboro, dum ad te scribo, & quæro requiem cordi meo, si fortè dum iam tibi notos pando gemitus meos, excitentur languentia desideria, & incalescant vota mea, & quasi sacrificium vespertinum, fument tibi in ara cordis mei. Concupiuit quippe anima mea desiderare te, & optans pelago tuæ castissimæ voluptatis absorberi, omnia, preter te, velut stercora, propter te cupit arbitrari.

Quid enim mihi est in Cœlo, & à te quid volui super terram? Defecit cor

meum,& caro mea, absente te, ò Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum. Hinc ergò exordiar sermonem meum, quòd cùm tu sis hereditas mea, sola potens extinguere sitim meam; nescio satis ponderare grande hoc malum, & amentiam animæ meę satagentis, & oberrantis in terra, quam dedisti filijs hominum, qui dereliquerunt te. Pascit ventum, & aranearum telas texit insipiens anima mea, & frustrà iacit rete antè oculos pennatorum (Pennata sunt enim, & fugacia, quę apparent, & non sunt, mundi picta bona) & veri boni imagine delusa, fatigatur. Infęlicitas Cain cecidit super eam, vt vaga, & profuga per creaturas erret sine fine, donec feratur in finem suum, te scilicet, veram requiem, pulchritudinem, ac voluptatem suam: te, inquàm, sapientiam, opulentiam, & splendidissimam honestatem suam. Credit nimirum hoc, & pro hac veritate vel-

let occumbere: Et tamen adeò aliena effecta est à te, ò dulcissima spes, quę cor meum, & præcordia firmas, vt mirum sit, quomodò obscuratum sit aurum, & mutatus auri color optimus, colore videlicet mundi permutatus. Inconstantia enim concupiscentiæ obscurauit mihi vera, & sempiterna bona, & vrget me, ad sectandam vanitatem, qua video multos capi sapientes, & fortes eneruari. Quid est hoc honestissime, ac nobilissime, & supra omnem cogitationem pulcherrime Deus, ac sponse animę meę? Vanitas irrepsit, & alligauit cor meum, & te, quamuis multis conatibus se exerceat, nequit inuenire. Quis me fascinauit, & captiuum abduxit? Quò fertur tam vehementer, te quasi fugiens, phrenitide correpta anima mea, quam tenerrimum cor tuum adoptauit sibi? Vsquequò delicijs hominum dissolui cupiet filia hęc vaga tua, Deus meus? Quid

sibi vult amens hęc, in via Ægypti, vt bibat aquam labore, ac precio magno comparatam, qua sitis non sedatur, sed inualescit? Cur appendo argentum, non in panibus, & laborem meum, non in saturitate? O vera satietas, quę penetras, & exples sinus omnes cordis mei. Vbi est triticum, & vinum, suauissime custos, qui pascis me? Vbi, quod absquè argento, & vlla commutatione donas, vinum, & lac? Ergòne credendum est, quòd ista pocula libentur in terra, & adhęreat lingua mea palato, præ magnitudine defectionis meę? O dulcissime potus, cuius desiderio arescit anima mea, quando me fessum de via recreabis, vt exultent humiliata hęc ossa mea, quę velut cremium aruerunt? Quando sponse dulcissime, ac purissime fons vitę meę, torrente voluptatis tuę potabis me? Vtinam dirumperes Coelos tuos, vt aliquando plueret, vel sal-

tem rore modico matutino me conspergeres. Vtinam petra cordis mei, in hoc deserto scinderetur, & fons in hac mea solitudine, qui leniter mihi funderet aquas illas Hesebon, quę fluunt cùm silentio. O suauissima vita cordis mei, penetra celeriter medullas meas: tibi enim patent, atque hiant penetralia viscerum meorum, & arcani pori lugentis animæ meę. Et quò ardentius est tui desiderium, eò magis tædet animam meam vitæ meę. Et velut morę impatiens, dimitto aduersum me, non te, licèt de te, eloquium meum. Sine, obsecrò te, patienter audi querimonias meas, filias desiderij, quod differtur. Conceptum quippe sermonem retinere difficile est; sermonem, inquam, illum, quem concepit amor. Effundo ergo ad te, ò tranquillitas, & lætitia mea, voces, interpretes cordis mei; in quo non videtur halitus remansisse, frequenter

aspi-

aſpirando conſumptus. Propter quod, oro te, ſis tu mihi ſpiritus oris mei, quem inſpirando traham in ęternum. Et ambulabis ad auram iſtam, non ſolùm poſt meridiem, ſed per integras noctes, atque dies. Patebit tota tibi, expectans refrigerium anima mea, quę delectabitur ſuper ſalutari ſuo. Cupit illa certè ſpiritum vitę, cui fœdere ſtrictiſſimo ſocietur. Quęrit, ac requirit, & affectat dulciſſimam pręſentiam vultus tui; vt inſpires in faciem eius ſpiraculum ſuauiſſimum ex ore tuo. Vide ergo humaniſſime, quomodo coarctor, dum animam meam erigere conor, ad hoc tuum refrigerium. Frequenter conor attollere ad te ſpiritum meum, ſed pręgrauant me pręcordia mea, & fluctuantes cogitationes meæ. O, quis mihi det vt fruar ſibilo aurę lenis, in qua corda viſitas, ſpecioſiſſime fili Dei, quando ſine motibus, ac ſtrepitu, paſcis amoris flam-

mam voracissimam. Quando tu imperas ventis, & mari, & statim silent fluctus eius: Lętarer ego valdè, quia silerent; & procella mea in auram verteretur. Dic ergo & seda mare meum, vt pace illa, quę exuperat omnem sensum, quam instillas, cùm cordi blandiris, aliquando fruar. Per medios fluctus, & sęuas passionum, ac tentationum procellas nauigare cogor: sępè videor mihi aquis operiendus, & opto vt appareat mihi lucifer matutinus, qui nescit occasum. Opto scilicet te, lux mea splendidissima, cuius voce suauissima, pax vera reuertitur. Orietur enim mihi sol, & cœlestis quoquè serenitas, si lętus affueris. Tunc omnes bestię syluę, cùm in terram descendero, congregabuntur, & collocabuntur in cubilibus suis. Afferes enim mihi pacem, pacem, quia in te speraui. Pacem hanc semper inquiram bello diuturno comparandam. O quies expe-

ctata, & multis gemitibus repetita, quis me deducet ad amplexus tuos? Vbi est, sponse dilectissime, thalamus ille tuus, vbi cum desponsa tibi anima requiescis, & castissimo coniugio delectaris? Doce me (obsecro) locum illum, quem abscondisti à sapientibus, & prudentibus, & paruulis reuelasti. Si docueris me, ò mansuetissime, tunc immaculatus ero, & non tantùm emundabor à delicto maximo, sed & super niuem dealbabor. Tu enim eris tunc puritas, & munditia mea, si in pacis tuę locum introducar, & te strictissimis amplexibus astringam. At ego ardenti pacis teneor desiderio, & picta me solicitat pacis pulchritudo, sed sine illius experimento contabesco: & eò magis appropinquo ad portas mortis, quò frequentiùs sine pace, pacis reminiscor; solam quippe illius imaginem contemplor, & solum eius nomen audiui.

Au-

Audiui quòd in pace factus sit locus tuus, ac propterea diligas portas Sion, plusquàm tabernacula Iacob.

Propter hoc memoria memor ero, & tabescet in me anima mea. Auribus enim meis famam tuę pacis, & illius excellsæ sapientię, quam in Sion doces, audiui; Sed heu me, quia perditio, & mors dixerunt: auribus nostris audiuimus famam eius. Væ mihi, dulcissime Deus, cuius absentia, consumitur caro mea; quid faciam tibi, requies mea, vt cor meum requiescat in te? Ecce trado tibi viscera mea, quę, si tibi placet, confestim discerpas, & vras, vt modicè saltem gustet te, palatum animæ meę, quę rore Cœli destituta, marcescit. Certè tu apponis erga me cor tuũ. Liceat ergo mihi formosissime fili Dei, tributum cordis mei iam tibi rependere, vt à te nunquàm separetur: sed melius, & securius est, vt ex amoris tui magnitudine

prædeteris illud, ne forte tardus fiam ad reddendum. Accelera ergo, clarissima lux vultus mei, spolia detrahe; totum me festina prædari.

O si iam dirumperes vincula mea, vt tibi me totum hostiam laudis immolarem! O si fierem holocaustum ignis tui flamma consumptus! Desidero enim transformari in te, ac me odisse concupisco. Propterea in tui amoris incendio corripe me, vt saluus fiam, quasi per ignem. Vre iam renes meos, & cor meum, anima quippe mea sitiuit in te: certè, licèt non quàm ardenter vellem, sitiuit tamen in te anima mea, ò quàm multipliciter tibi caro mea.

Adhuc enim caro mea in te cupit exultare, propter famam pulchritudinis tuæ, quam exquirit. Fertur illa præceps in corporum venustatem, qua nihil putat optabiliùs, ac ob id importunè vexat me, vt nullum sit pra-

tium,

tum, quod non curem pertransire. O pulcherrima vita cordis mei, quàm sęuas procellas excitauit mihi! ò pacatissime portus animæ meę, quoties inconstantia concupiscentiæ transuertere tentauit sensum meum! Profectò, nisi quia tu citò adiuuisti me, habitasset in inferno anima mea. Hęc mihi pręlia oriuntur ex carne mea, quam ad te nitor erudire. Si enim capit eam pulchritudo, certè tu pulcherrimus es, & ad delicias comparatus: Si formam elegantem cupit vehementer, cur te non affectet, ò speciose formà præ filijs hominum? Propter hoc nimis affligitur cor meum, quod cùm ex te, non solùm anima, sed & caro possit haurire purissimam voluptatem, cui mundi contemptus, & obliuio permiscetur; inter mundi pericula mœrentem repellis me, velut ablactatum super matre sua. Clamo ad te, nobilissima libertas mea, de hoc tenebri-

coso carcere Adæ patris mei: Emitte manum tuam de alto, quæ tangat me, & reddat mihi cordis libertatem, quam sanguine comparasti mihi: Certè non sum filius ancillę, sed liberæ, qua libertate donasti me. Nunquid mare ego sum, aut cetus, quia circundedisti me carcere? Carcer meus, corpus meum, cuius angustijs, quasi lapidibus quadris, sepsisti me: Redde nunc mihi lætitiam salutaris tui, veni velociter, & eripe me. Profectò, purissima serenitas mea, Tu in iudicio dicturus es: In carcere eram, & venistis ad me, & in electorum laudibus, hanc inter potissimas recensebis; vt gloria, & honore corones eos. Fac ergo, suauissima requies cordis mei, quod tibi tam iucundum, & amore tuo dignum est, vt me in carcere compeditum, citò visites, & soluas vincula colli mei: vincula, inquam, hæc plusquàm ferrea, quę dorsum meum sem-

per

per incuruant, vt adhęreat terrę venter meus. Feciſti enim me rectum, vt aſpicerem te, ò ſuper omnem pulchritudinem forma præſtantiſsime, & prono vultu cogor terrę deformitatem inſpectare, quam odiſſe deſidero. Sed tu gratia valde diues, ſine iactura vlla potes eripere me, vt ſedeam cum Principibus, & ſolium glorię teneam: multò certè faciliùs, quàm Pharao Ioſephum, quando miſit Rex, & ſoluit eum Princeps populorum, & dimiſit eum, & conſtituit eum dominum domus ſuę, & Principem omnis poſſeſsionis ſuę. Non hoc vltimum poſtulo à te, dulciſsime Rex, qui amoris imperio corda regis. Non poſco, vt conſtituas me Dominum domus tuę; ſed vt inter mancipia dilectionis recipias me, poſtquàm ferrum pertranſijt animam meam, & manus meę in cophino ſeruierunt. Nunquid enim ſemper ſeruiet, quem ad imperandum condidiſti?

Quousquè animam meam tollis, abscondite Deus cordis mei, pro quo laboro, vsquè ad vincula, quasi malè operans in terra aliena? Sentio iterum efferuescentem sitim meam. Quis mihi propinet aquam de cisterna tua, quę deriuatur ex formosissima, & immortali iam carne tua? Etenim cùm adhuc mortalis esses in terra nostra, ò desideratissima lętitia mea, omnis turba quęrebat te tangere: quia virtus de te exibat, & sanabat omnes: tangat ergo nunc, & mollior, & formosior manus tua, ægrotantem me, & curet me ab ægritudine mea. O si mihi porrigeres eam non tam claui, quàm amoris vulnere sauciatam! Imprimerem ego illi labia mea, nec morte ipsa vellem inde diuelli. Vbi est, ò tenerrime sponse animæ meę, manus tua hęc? Produc illam mihi languenti, etiam si velis illa interficere me. Benè noui ego, te, manus tuas niue candi-

diores cuidam dulcissimę sponsę tuę, quę ex tota anima sua dilexit te, ostendisse, & illarum pulchritudine cor eius vulnerasse. O vulnus amoris tui! Confiteor tibi vita iucundissima cordis mei, optarè me hoc iaculo tuo vulnerari. Meliùs enim est mihi mori, quàm hoc vulnere suauissimo carere. Expono tibi cor meum vulnerandum; nec vltrà obsecro, sanes me. Licèt enim visus acumine parùm valeam, te tamen vtcunque contemplor vulneribus ęternis sauciatum: Et propterea tecum opto vulnerari, iucundissime sponse animę meę. Certè vulnerum corporis tui signa, & insignia victorię tuę intulisti Cęlo; vt me in carnis tuę volumine scriptum, amaret Pater tuus: Epistola enim ad Patrem mea, tu es. At intima amoris ergà me tui vulnera, quibus nunquàm caruisti, nequè cariturus es, præsertim impellunt me, vt cupiam, & coner im-

mortalia vulnera comparare. Et quidem, optatissime Deus, pro vulnere vno, dabo tibi diuitias vniuersas, honores, & vitam ipsam, qua donasti me, & bona omnia, quæ complecti valet latissima voluntas mea. Quin etiam, si adiuueris me, dabo tibi poculum de vino condito amoris tui, & mustum malorum punicorum, effundens, si tibi placet, vim magnam sanguinis, expressi torculo passionis. Hęc omnia tibi dabo, quia tua sunt; sed nouo fœnore lucraberis cor meum, quod ex voto suspendam coram te, nec ego, te inuito, audebo illud contrectare. Extende igitur manus tuas plenas hyacinthis, & formosas valde. Tange illis cor meum, & inter te, ac me solum, corripe me. Audiam quippe te libenter, & sic lucraberis fratrem tuum, & hærebunt tibi flammantia viscera mea, quorum motus importuni sedabuntur in te. Tu enim es eorum re-

quies ſempiterna. Hæc omnia operabuntur tornatiles, & pulchræ nimis manus tuę.

Verùm, ſi vel ſolæ manus ſic corda permulcent; quid fiet, ò prędo cordium, quando tibi placet oſtendere manus, & latus, quod patefecit amor? Credo equidem tantam eſſe vim dulcedinis tuæ, vt paulominùs exhalent animas amici tui in arctiſsimo complexu tuo. O, ſi mihi dares, vt ſemel ſaltē aſpicerem te, vt imago pulchritudinis tuę cordi meo imprimeretur! Certè multò magis exultarent viſcera mea, quàm exultant victores capta præda, quando diuidunt ſpolia. Tu enim, dilectiſsime frater, fili matris meæ, tu inquam es prędа cordis mei auidè quęrentis te, cupientis inuenire, & capere te. O quàm ardēter adhæreret anima mea poſt te, ſi te illi manifeſtares. Oſcularer ſine fine vulnus lateris tui, & ſpiritum vitalem inde attraherem, & aure cordis perciperem

mo-

motum vehementem cordis tui, vbi est promptuarium amoris, & salutis meæ. O cor tenerrimum amici mei, qui vsquè in finem dilexit me, & tradidit semetipsum pro me. Quis imprimet impetum animæ meę, vt ebrietate sobria discat insanire; donec inueniat requiem suam, donec, amantissime sponse, sopiatur in te? Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lacrymarum, quia prior egó dereliqui te, & tu mater meæ salutis cupissima, postea repulisti me. Opto saltem dulciter flere propter te, si fortè commoueantur viscera tua, super filio, quem genuisti, cui graue malum est tamdiù priuari te. Vtinam percuteres silicem cordis mei, virga non indignationis, sed directionis tuę, & fluerent aquę cum impetu de Libano, adulti iam amoris tui. Certè aquę arderent igni, vt notum fieret nomen tuum, & ego initio noctis flerem propter te, &

ota nocte, non taceret pupilla oculi
nei, in vigilia charitatis. Æternis de-
iderijs inflammarer, & somnos inter-
isos caperet amor meus. Nam &
olicitudo cordis excitaret me; vt ex-
quirerem faciem tuam. Non sicut
negotiatores terrę, & Theman, & sicut
ilij Agar, qui exquirunt prudentiam,
uę de terra est, sed sicut suauissima
ponsa cordis tui Magdalena, quę ex-
quisiuit cùm fletu sapientiam, quę de
Cęlo est, quam inuenit manè, eo,
quòd vigilauerat ad te; sic ego, splen-
dor nobilissime, & purissime amor vi-
cerum meorum, opto inquirere te,
& flere, donec deficiant lacrymæ.
Quis scit, si ad vesperum demorabitur
fletus, & ad matutinum lætitia? For-
tan inueniam te, & tollam, & tena-
cissime amplectar, & inter præcordia
recondam, & seruabo donec intro-
ducam te in domum supernæ Hieru-
salem matris meę, & in cubiculum

eius-

eiusdem dulcissimę genitricis meę. Propter hoc laborabo: & vrar ęstu per diem, & gelu per noctem: & somnus recedet ab oculis meis. At nunc audire volo consilia cordis mei, dum quęro te. Dicit mihi intùs cor meum; Sustine illum, quia citò veniet salus tua, citò appropinquabit gaudium tuum: sed ego tactus dolore cordis intrinsecùs, respondeo illi: Quale mihi gaudium esse potest, qui lumen cæli non video? Ideò spes, quæ differtur, affligit animam meam, quæ non habet consolatorem. Sedet illa sola sine te, sed plena populo passionum, plena motibus numerosis, velut arena, quæ est in littore maris.

Facta est certè, quasi vidua tuis orbata voluptatibus: nescit, an recesseris ob culpam, vel recesseris ad coronam.

Recordare tu gaudium meum, & corona fœlicitatis meæ, me non posse viuere sine te: Si peccaui, quid faciam

bi ? Nunquid medici ſuſcitabunt me?
ı hoc cognoſcam, quoniam voluiſti
ıe, ſi ſuſcites an mam meam, vt vi-
:ns confiteatur tibi in conſilio iuſto-
ım,& congregatione, ad quam gratis
›caſti me. O lepidiſſime, & valde
:tens in ſermone, vno ſaltem verbo
lare me. *Dic, obſecro, animæ meæ*,
us tua ego ſum. Lætabuntur enim
æcordia mea voce ſuauiſſima Dilecti
ei: Diffuſa eſt quippe gratia in labijs
is, quibus inflammantur diligentes
. Certè propter verba labiorum
›rum, ego curo cuſtodire vias duras,
as detrectant ſenſus mei.
Sed hei mihi, ò formoſe in ſtola
ı, gradiens in multitudine pulchritu-
ıis tuæ, cuius perpetuo deſiderio
:ſcunt oſſa mea, dum tibi comme-
›ro vias duras, imago iuſtitiæ tuæ
ret me. Neſcio, an ſuſpirijs meis
.cauerim te, vt ceſſet iam indignatio
, quæ ebibit ſpiritum meum. Pro-

pter

pter hoc, ò mansuetissime, oro te, ne multa fortitudine contendas mecum, nec magnitudinis tuæ mole me premas. Appare mihi lætus, ò vita plusquàm dulcissima animæ meæ. Illabere in intimas medullas meas, vt sentiens castam voluptatem præsentiæ tuæ, remittam formidinem meam. Experiar ego mare magnum bonitatis tuæ, gustem misericordias Dauid fideles. Trahe me in funiculis Adam, in catenis charitatis. Vtinam mitissime Deus, iam non vltrà terreres me. Semper enim, quasi tumentes fluctus te timui, & pondus tuum ferre non potui. Bonus mihi timor tuus, qui quasi freno compescuit me, sed nimium afflixit me. Nunc verò, amor melle dulcior, & vita ipsa mihi charior, cupio te magis amare, quàm timere. Desidero tibi reddere tributum gratitudinis, quia tu prior dilexisti me. Et calor vehemens, quo flagrare soles

excitat tibi cibi appetentiam inexplicabilem. Cupis enim vehementer cor meum amore conditum apponi tibi, quo auidissimè vescaris. Esuries magna est. Et opto te reficere, si placet tibi, vrgente fame comedere me; vt calore tuo percoctus in te muter, quod ardenter cupit anima mea.

Sed oro te, suauissima pulchritudo mea, cuius desiderio cæli, ac terra liquescunt, ne fastidias insipidum cor; quod vellem condire, ac dulcorare tibi. Ne, obsecro, mihi dicas: si esuriero, non dicam tibi: meus enim est orbis terræ, & plenitudo eius. Scio sanè, ò diues valdè Deus cordis mei; scio tuum esse orbem terræ, ac plenitudinem eius: sed quantùm capio, omnia hæc vnius hominis corde permutabis, pro quo sanguinem simul, ac vitam profudisti. Ecce ergo vnum cor, vt pro victoria splendidè epuleris: vescere, oro te, citò, &, velut ignis con-

su-

ſumens, depaſce me, & mutatus in te, iucundiſſimam faciem tuam contemplabor, nec à te, vel per momentum temporis, diuertam oculos meos, etiam ad Angelorum pulchritudinem intuendam: Ineffabilis enim eſt, ò electiſſime fili Dei, gratia vultus tui, quo vniuerſa corda capiuntur. Non adæquabitur ei candor niuis, & ſerenitas cæli non componetur ei. O quam libenter ego mortis pretio, illius intuitum compararem, vt amore arderem ſempiterno! ò quis mihi det, vt ex amoris vehementia moriar pro te, ſpecioſiſſime fili Dei! ò ſi mihi commodares cor tuum, & cor pulcherrimæ matris tuæ, vt æuo ſempiterno amarem te! benè mihi eſſet cum illis cordibus omnibus diebus vitæ meæ. Sed & fidelia corda omnium ſpirituum beatorum, qui in terra viuentium paſcuntur à te, & omnium animarum, quæ in vniuerſo mundo ardentiſ-

ſimè

ſimè adhæſerunt tibi, mutuò mihi détur, oro te, & in æternum non reddam illa. Tantummodò in iſta voce, ò dilectiſſime, exaudi me, & innumerabiles hoſtias ſacrificabo tibi. Fac me, ſicut miniſtros tuos, ignem vrentem, & holocauſta medullata reddam tibi. Non poſco iam delicias, ſed torturas vrentis amoris tui. Cur audis, & non exaudis tàm diù clamantem me, ò dulciſſime, & candidiſſime, ò ſpeculum ſine macula vultus mei? Quando intuebuntur te oculi mei, & aſpiciet te anima mea, & affluet, & mirabitur, & dilatabitur cor meum, quod nunc laborat, & oneratum eſt? Nam ex quo peccaui, poſuiſti me contrarium tibi, & factus ſum mihimetipſi grauis. Propterea cor meum laborat, & oneratum eſt. Grande pondus, repulſa tua, & auerſa manus tua, quæ tetigit me. Manum hanc tuam, oro te, longè fac à me, & formido tua non

me terreat, & respirabo in te paululùm, ò aura tenuissima, & saluberrima animæ meæ, quæ refrigeras fatigata præcordia mea. Sed tu in rigore tuo, quem non dedit natiuitas, sed culpa mea, confregisti me; repulisti, & despexisti, distulisti seruum tuum. Quid est hoc? Quid agit, dulcissime comes peregrinationis meæ, quid agit benignissima anima tua, & cor tuum, in cuius tabula carnea scripsisti me? Tantùm in me vertis, & conuertis manum tuam, tota die. Vtinam, si placeret tibi, vno vulnere, citò occideres me; vt ad cauernam maceriæ tuæ, vbi est nidus eius, anima mea conuolaret. Certè illa ibi requiesceret cùm principibus, qui ædificant sibi solitudines, qui replent domos suas argento, quod examinatur in te. Certè non placet mihi studium eorum, qui argentum thesaurizant, & aurum, in quo confidunt homines; sed illud studium valde cupio,

quo paratur aurum sapientiæ, quam docere soles amicos tuos, qui ardentissimè adhærent tibi. Quando dum medium silentium tenent omnia, & nox in suo cursu medium agit iter; Tù, serenissima luce vultus tui, ante solem illis oriri soles vigilantibus, & hiantibus ad te.

Quis mihi det, ò Præceptor humanissime, frequentare gymnasium hoc, vbi doces, & amore capis, & adstringis tenerrimo cordi tuo eos, qui didicerunt inuenire te: si admiseris me in scholam tuam, immolabo tibi multas victimas, & ludam, & saltabo coram te totis viribus, sicut fecit Dauid seruus tuus, coram Arca testamenti præ lætitiæ magnitudine. Reddam tibi primitias affectuum ignitorum, & cantabo tibi canticum nouum, ritu sempiterno. Desiderijs æternitatis inflammabor, & mille modis curabo placere tibi. Opto, dulcissime Deus animæ

meæ, laudibus æternis bonitatem, & suauitatem tuam immensam celebrare, & tecum, donante te, dilectionis infinitæ fœdus inire. Pone, obsecro, te, vt signaculum super cor meum; vt tuo signo obsignata incedat anima mea, & quocunquè ierit, signo dilectionis agnoscatur, & repudiet omnes alios amatores. Melius illi erit in te vnum, totam vim amoris effundere, & substantiam omnem domus suæ. Propter quod, oro te, fac me diuitem amore tuo, & optatissima visitatione tua, quæ deficientem alat me.

Da mihi, genitor meus, partem substantiæ, quæ me contingit, non vt prodigam illam cùm filiabus hominum; sed vt pascatur anxius amor meus, ne, si dimittis eum sic ieiunum, deficiat lassus in via tua. Dimitte me, lux formosa valde cordis mei, vt scribam ad te, nō de te, querimonias meas, ad leniendum dolorem grandem, eò

quod

quòd dereliquisti me. Sæpè quæro, ò vita animæ meæ amabilis valde, multum, nimis; sæpè quæro requiem, nec inuenio, etiam in amabilibus creaturis tuis.

Etsi enim partim in eis luceat mihi pulchritudo tua, quam licitè possem diligere propter te; repentè tamen adhærescunt illi parùm casti sensus mei: & ideò contraho cor meum, ne fortè zelus tuus recedat à me; sed hic dolor acerbus est, quòd subtraham cordi meo pastum creaturæ, & viuat, aut certè longa morte moriatur sine pastu tuo. Pasce igitur me, amantissimè Pastor, & amore nudum, vesti me: si enim dederis mihi panem ad vescendum, & vestimentum, quo operiar, ex omnibus certè, quæ dederis mihi, decimas, & hostias pacificas offeram tibi. Quin etiam commodabo tibi viscera mea, quibus vtaris pro arbitrio tuo. Sic tibi fiant omnia corda tributaria. Iterum

precor, pasce me. Miror speciosissime Deus, miror amice fidelissime, quomodo saltem, propter improbitatem, non solaris me. Certè non peto nunc tres panes, sed modicum fragmentum panis tui, vel saltem micas melle dulciores, quæ cadunt de lautissima mensa tua. Si exaudieris votum serui tui, reddam tibi pro fœnore cor meum, quia valde rigidus es tu, cùm petis amoris vsuram. O vsura, quam qui reddit, cupit reddere auctiorem, quando reddam te; & effundam fœneratori meo liquefacta viscera mea? O plusquàm suauissime amoris exactor, cui debeo plusquàm decem millia talentorum purissimæ dilectionis, quam reposcis, quid faciam, cùm soluendo non sim? Etiamsi mutuò danda petiero corda cunctarum creaturarum, & tradidero tibi omnem substantiam domus meæ pro dilectione; ære alieno oppressus remanebo, quia te totum

tradidisti mihi; ex magnitudine dulcissimæ bonitatis tuæ. Propter quod coram te procido, veniam precaturus, & imitabor inimicos tuos, quando fiunt amici tui. Nam coram te procidunt Æthiopes, & inimici tui, terram lingunt. Opto tibi reddere grande pondus de auro Arabiæ, de diuino inquam amore tuo. Sed neque sic tibi satisfaciam, nisi te ipsum reddidero tibi. Quapropter liceat mihi, ô expectatissima vita, & inæstimabilis opulentia mea, capere te, ac strictissimè adhærere cordi tuo; vt habeam vnde satisfaciam creditori meo, quem cupio tam propitium experiri. Hæc est salus mea: Hoc est ardens desiderium meum: Huc feruntur gemitus mei, quos sine fine multiplicabo. Quis mihi det elatam, & subtilem vocem; qua cælos penetrare, ac tua etiam præcordia, Rex cordium optatissime, traijcere possim, vt tandem soleris me.

Verum, hei mihi, satis importunè clamo ad te, expectatissimum bonum meum, & vox rauca cordis mei, videtur vox clamantis in deserto; sed & cum suspicio cælum, sedem Maiestatis tuæ, quò feruntur desideria mea, tu nubibus obducis illud, & tonas terribiliter super me.

Immittis mihi hostes tuos, & meos, qui molestissimis tentationibus persequuntur me: Tu repellis, illi sæuiunt, cæli, & terra coniurant contra me. Nunquid fortitudo lapidum, fortitudo mea, aut caro mea ænea est? Mitesce ergo iam suauissime Fili Dei, & visita esurientem animam meam. Certè dulcissima mater tua dixit: Esurientem impleuit bonis. Si ergo ego esurio te; cur amoris tui præsentia, non imples me? O sapientia, quæ ex ore Altissimi prodijsti, veni ad docendum me viam prudentiæ. Didici profectò, vbi sit prudentia, vbi sit fortitudo, &

lon-

longiturnitas vitæ; quia tu fide tua, quæ lucet in caliginoſo loco, docuiſti me. Tu es canities, & prudentia mea, conſtantia, & fortitudo mea, & æternitas vitę meę. Propter hoc eſurio te: maior enim vitæ, quàm panis, fames eſt, ſed in his gemitibus meis, non video me paſci à te. Potius enim iudicio contendis mecum, quaſi ego eſſem inimicus tuus. Quid mihi, & tibi eſt, placabilis valde Fili Dei? Nunquid obliuiſcetur miſereri Deus, aut continebit in ira ſua miſericordias ſuas? Veniant obſecro miſericordię tuę multę ſuper me, quaſi aquæ maris operientis. O dulciſſimum deſiderium meum, & ſpes mea ab infantia mea, quàm laborioſum eſt ęnigma hoc, in quo non videmus te.

Quid enim iucundum videt, cui ſubtrahis aſpectum tuum; aſpectum ſcilicet illum, quo dulceſcit omnis labor, quem patimur in exilio? Nec cer-

tè solantur me admodum verba illa, quæ sub discessum tuum protulisti; vt solita labiorum tuorum, & dulcissimi cordis tui suauitate, dolorem absentiæ mitigares, aiens: Modicum non videbitis me, quasi modicum sit tempus, quo non videmus te. Quomodo enim, ò salus optatissima, & æterna requies animę meę, quomodo inquam, potest esse modicum tempus illud, quo non video te? Si enim bonum magnum est, quomodo eius priuatio parua esse potest? Si tu es salus, & vita suauissima cordis mei, quomodo, ò speciosissime sponse, modicum tempus esse potest, quo tu abes, si absente vita emoritur cor meum? Modicum appellas, ò dulcissime Deus, tempus absentiæ tuę? Certè mihi longum videtur supra omnem mundi longitudinem. Hei mihi valdè longum est, & non cesso numerare dies, patiens consolatores onerosos, expectans, donec

ve-

veniat immutatio mea, & appareat mihi vna, quam exquiro ſatis, læta dies. Certè, quamuis non guſtaui, credo tamen, quia melior eſt dies vna in atrijs tuis, ſuper millia. Proba ergo me Domine, & tenta me: vre iterum renes meos, & cor meum; ingrediatur etiam putredo in oſſibus meis, & citò ſcateat ſubtus me, vt aſcendam ad populum accinctum noſtrum, ad ciuitatem ſanctam Hieruſalem. Ibi enim videbo te, ibi ſatiabis me, ibi conſolaberis me, & agglutinabitur tibi anima mea. Sed ò anima animæ meæ, incipe nunc manifeſtare te, vt ſoles amicis tuis, ne amplius extenuetur corpus meum. In corde meo iam ſic decretum eſt, ſi dedero ſomnum oculis meis, & palpebris meis dormitationem, donec inueniam locum Domino, tibi nempe, vbi conſoleris me. At verò quia tu lumen oculorum meorum, differre is tempus aduentus tui; ſubintrant

ſen-

ſenſus mei precantes me, vt vel modicam illis permittam voluptatem; longum enim tempus eſt; ſed abſit hoc à me, Deus meus. Dicam potiùs: Diſcedite à me omnes, qui operamini iniquitatem: Viri ſanguinum declinate à me. Tu enim es ſola caſtiſsima voluptas mea, in quam feruntur gemitus mei. Malo certè conari ad delicias tuas, quas, velut aquam recens panis hauriat anima mea, licèt in agone longo non guſtem te; quàm affluere mundi, & carnis voluptatibus, quæ vehementer ſolicitant me. Sincero corde, quod fides firmat, in ariditate mea, quæram te: aliquando enim duces me ad ſolitudinem, & vberum tuorum lacte lactabis me. Repoſita eſt hæc ſpes mea in ſinu meo, & certò credo, quòd non confundar, quoniam ſperaui in te.

Sed dum his cogitationibus exerceo me, Deus meus, decor, & refrigerium

ordis mei, cùm sperem futura, quæ non video, & quæ video & nimis sentio, torqueant me; factus in agonia, prolixiùs oro, si fortè clamoribus diurnis, & nocturnis, possim aliquandò placare te: sed non propterea remittitur anxietas mea, nec lux consolationis oritur mihi. Et certè mirum est hoc. Tuus enim est dies, & tua est nox, tu fabricatus es auroram, & solem; & tamen, nec solem hunc, quem exquiro intueor, nec ortum surgentis auroræ, quę est pulcherrima mater tua. Iaceo languens, & vlceribus plenus ante fores dulcissimi cordis tui, & ante latus apertum; & tamen nemo mihi dare videtur modicum fragmentum panis. Sed & quod facilius est, vel aquam ipsam videris subtraxisse mihi; & tamen tu dirupisti fontes, & torrentes, vt biberet in deserto populus tuus. Quid ergo faciam tibi dilectissime? Quid faciam, dum co-

nor sugere mel de petra, & oleum de saxo durissimo? Quo munere placabit te sitiens anima mea? Hæc inquam filia Sion, cuius viæ lugent, eò quòd non sit, qui veniat ad celebrandam solemnitatem in lætitia cordis eius. Nam etsi mundus veniret vniuersus, absente te, semper illa versaretur in solitudine, & oculi eius languerent pre inopia. Effunditur in terra iecur meum, propter contritionem animæ meæ. Doce ergo me, ò sponse speciosissime, quo sacrificio placandus sis, quemadmodum amicos serui tui Iob docuisti, quibus parcere cupiebas. Ne patiaris, obsecro te, me tandiù lugere propter te, nec exaudiri.

Quæro, nec inuenio: peto, nec accipio: pulso, & non aperitur mihi. Certè confiteor tibi, formosissime sponse animæ meæ, remedium hoc expedire mihi: nec enim à dulcissimo corde tuo, quo diligis me, pœna

vlla, niſi ſalutaris mihi prodibit.

Confiteor remedium eſſe, ſed amarum eſt. Vtinam, ſi placeret tibi, miſceres illi dulcedinem tuam, & ſaporem ſuauitatis tuę, qua extenuaretur dolor meus: O dilectiſsime viſcerum meorum, in quo poſui felicitatem meam, ne iraſcatur Maieſtas tua contra me, ſi loquatur audacter ſeruus tuus. Magnitudo enim paupertatis, & deſiderij mei, ſuggerit incompoſita hæc verba mea. Quis mihi det poculum amatorium ad propinandum tibi, iucunditas optatiſsima animæ meæ, vt te iam volentem, ſuauiter ducam, ad explenda deſideria languentis amoris mei. Fruar tunc amplexibus tuis, & forſitan audebo oſculari te, vt contraham amplexu puritatem, & oſculo infinitam voluptatem. O cœleſtes deliciæ, quæ manatis è perenni fonte Dilecti mei, intrate, ſicut aqua in interiora mea, & ſicut puriſsimum oleum

influite in ossa mea. Mergatur in vobis dilectionis auidum cor meum, moriatur in Oceano, cui præsidet sponsus meus. Moriatur anima mea hac morte iustorum, & fiant nouissima mea, horum similia.

At vsquequò raucę fient fauces meę clementissime Fili Dei? Nunquid donec aspiret dies æternitatis tuæ, & inclinentur vmbræ mortalitatis meæ. Horreo certè martyrium hoc, valde enim prolixum est. Recordare potius fidelissime auctor salutis meæ, recordare testamenti tui sancti, iusiurandum, quod iurasti ad Abraham patrem nostrum, daturum te nobis. Etenim humano generi iam dedisti te cùm peperit mater tua filium suum primogenitum; sed si ego velut Esau morior, quid mihi prosunt primogenita? Quòd si non velut Esau morior, Deus meus, misericordia mea, quia (vt spero) non sicut illum odisti me

nihilominùs ingens calamitas eſt,quòd non viſites animam meam. Video quòd omnia te expectent, vt des illis cibum in tempore, & non deſeris vel pullos coruorum, qui didicerunt inuocare te. Ne igitur longiùs abſis, ſed quaſi vnum ex illis paſce me. En, me denuò ſacrifico tibi, & ſuſpiria mea immolo coram te, ſi fortè iugi victima cordis mei inclinem viſcera tua. Colo terram, quam dediſti mihi: vineam, quæ reddidit tibi labruſcas: terram feracem ſpinarum, quibus laborare feci te. Araſti quaſi colonus in vitula mea: ideò tam expertus intelligis propoſitionem meam, propoſitionem, inquam, laborum meorum, & clamorum, quibus aures tuas pulſare non ceſſo. Pulſabo ſemper aures cordis tui, ſubtilibus deſiderijs penetrantibus vſquè ad interiora velaminis ſancti tui; carnis, inquam, tuæ, qua Diuinitas velatur. Et ſpem incedentem

concipere conabor tecum viuendi, sine fine contemplans magnitudinem amoris tui, qui non habet finem: Et suspirabo semper ad auram vitalem refrigerij tui: O vita vitalissima, & expectatissima cordis mei, quis mihi det, vt pascar præsentia tua, in quam desiderant Angeli prospicere!

Quis mihi det, vt cœlestibus ardeam desiderijs, propter te, & producam ignitum eloquium tuum vehementer! Quis mihi det, vt purissimo corde operer ad lineam rectissimæ voluntatis tuæ, vt sic fiam potens in opere, & sermone!

Hæc mihi optabilia sunt, clementissime, ac humani cordis auidissime fili Dei, vt multis modis conciliem tibi corda multa, & animas innumeras, quasi virgines castas, tibi despondeam: Si enim hoc pastu refecero te, scio me etiam à te recreandum, & dulcissimis epulis saginandum in conuiuio,

quod

quod parauit amor tuus. Parauit enim non tauros, & altilia: sed escam, & potum suauissimæ dilectionis, & ab ea genitæ voluptatis, qua laborantes deniquè refocillantur, qui beati sunt, & benè illis erit, labores manuum suarum, quia manducabunt. O fortissime Samson, liga te funibus amoris mei, cuius anima defecit præ dilectione mea, & ad mortem vsquè lassata est: refice me laborantem, melle victoriæ tuæ, quod ex ore leonis retulisti. Ostende mihi formosa nimis vbera tua, pignora fidelia charitatis tuæ, & ego sugam auidissimè dulcorem cordis tui, vt laus tua perficiatur ex ore infantium, & lactentium. Recordare quia frater meus es, tentatus per omnia, pro similitudine absquè peccato. Recordare agoniæ, & sudoris tui, quando tibi è cœlo affuit consolator. Sic mundus vniuersus igne tui amoris liquefiat. Veni citò obsecro

te, ad refocillandam animam meam: aperiam tibi portam cordis mei, & in eius centro abscondam te, vt ibi mihi viuas in æternum. Melior eris vnus tu animæ meæ, quàm decem filij, & si te capit illa, satis est. O satis, ò satietas, ò cælestis opulentia mea, quoties prostraui me tibi in Ecclesia tua, vt pane filiorum saturares me! Duo certè rogaui te, ne deneges mihi antequam moriar & eris mihi dulcissima salus vitæ meæ: Amorem tui, supra omnia, & humilitatem cordis, infra omnia.

Quis mihi det has duas pennas columbæ deargentatæ, sponse fidelissime animæ meæ! Vtinam illas mihi dones tu, qui potens es, vt in diluuio mundi columba hæc non inueniat vbi posſit requiescere pes eius, vt fessa reuertatur ad te, & admittas illam in arcam sanctificationis tuæ! Vtinam placita tibi esset anima mea, amabilis, & de-

co-

core valde fili Dei, & properares educere illam de medio diluuio iniquitatum, ne faſcinatio mundanæ nugacitatis obſcuraret me! Video, quòd accreſcunt ignorantiæ meæ, & à vera ſapientia longè fio; ſed & ſi quid noui, quod placeat tibi, obduratur cor meum contra te. Timet enim opera virtutum, quaſi eſſent tela inimici ſui. Infœlix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius, quæ interficit me? Interfice tu potiùs ſeruum tuum, & zelus amoris tui comedat me, ſi fortè ignis eius conſumat tarditatem meam, & poſſim velociter currere poſt te. Bonum eſt currere poſt te, vt accipiam te brauium meum. Ventus vehemens ſpiritus tui impellat me, & deſiderium collium æternorum. Conuertantur mihi timentes, ſed magis amantes te, & qui nouerunt teſtimonia tua; vt æmulemur chariſmata meliora, & delicias dilecti mei.

Recedant longè fraudulenta oscula mundi odientis me, & multiplicentur super me, Dilecte mi, vulnera tua: desiderio enim desideraui mori in vulneribus charitatis. O iacula dulcissima transfigite cor meum; sagittæ Potentis acutæ percutite me. Recedite à me carbones desolatorij, quia in vobis ignis iam non est. Non sit mihi pars in frigoribus niuis, & glacies non lædat me. In consilium eorum non veniat anima mea, cuius vita calor est.

Sed intereà, dum hæc ipsa scribo tibi, desiderabilis valdè Deus cordis mei, sentio aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meę, propter tria mihi difficilia, quę semper vexauerunt, & vexant me. Tria enim sunt mihi difficilia, & quartum penitùs ignoro. Negare cordi meo, quod est mundo vtile, quod honorificum, quod delectabile. Hic est funiculus

triplex filiorum Adam; quo pater meus alligauit me. Sed & ego longiùs recedens à te, qui es vtilitas, honor, & purissima voluptas mea, tria illa mihi difficiliora feci. Propter quod, quartum penitùs ignorat anima mea. Nescit enim amare te. Gigantes gemunt sub aquis, & illa, quam fecisti grandem, sub tantarum difficultatum fluctibus perenniter gemit ad te. Procellas has patior, dum passionum mearum mare turbatur à draconibus Inferni, qui persequuntur me: sed ad te leuaui animam meam de profundis aquarum, qui potes imperio tuo tranquillitatem afferre mihi, & inimicos meos deterrere: Tu enim confirmasti in virtute tua mare, contribulasti capita draconum in aquis, tu confregisti capita draconis, dedisti eum escam populis Æthiopum.

Esto igitur mihi propitius, ò potens in prælio Deus cordis mei, ne vnquam

viribus fractis succumbam hostibus meis, & loquar victorias tuas in Ecclesia magna, & in populo graui laudabo te: Incipiam tibi inter filios tuos afferre filios arietum, ritu nouo testamenti noui tui: Et placebit tibi super vitulum nouellum cornua producentem, & vngulas. Festina igitur gementem adiuuare, quoniam intrauerunt aquæ vsque ad animam meam. Certè infixus sum in limo profundi, & non est mihi substantia: Inualescunt aquæ intumescentes: accurre, expectatissime Deus, & adiutor sperantium in te, antequàm tempestas valida demergat me. Eripe me, oro te, de aquis multis, de tribus difficilibus erue me, & tunc discam quartum optabile nimis, & hostiam laudis reddam pro misericordia in medio templi sancti tui, & placebit tibi sacrificium meum, sicut dies sæculi, & sicut anni antiqui. Sed cur non sta-

tim amo te, desideratissima coeli pulchritudo? Cur quasi de futuro loquor amore tuo? Quę pars fœlicitatis mihi est nunc, si modò non diligo te? Certè velle adiacet mihi, sed perficere non inuenio. Scio, qualecunque desiderium hoc amoris, te illud inspirasse mihi: sed valde molestum est sub vmbra desiderati non sedere. Dicit mihi cor: clama, ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam. Quis scit si conuertatur Dominus, & donet benedictionem? Nunquid surdus es Domine, & non potius desiderium egenorum audit auris tua? Quid est hoc, clementissime Rex Hierusalem, & ad miserendum velocissime? Certè Diuina Maiestas tua præsens mihi est suspiranti ad te, & taces; & te audire quasi dissimulas. Et ex hoc augetur nimium dolor meus. Nam, si ad absentem sic clamarem, dicerem, forsitan non audiuit me. Nunc verò, quę

con-

consolatio superest mihi, si audiens respondere non vis. Profectò, sponse dilectissime, qui amaritudine absentiæ tuæ probas me: si ego debilis homo diligerem amicum meum inuocantem me, non possem diù latere, sed ad illius amplexus festinarem. Sed dilectio tua maior est: Propter hoc, longo silentio, & repulsa exerces me. Si ergo sic tibi placeo, ò merces magna nimis laboris mei, visita me diù in virga filiorum, & misericordiam tuam grandem non dispergas à me. Tantummodò præcordia mea, cor meum, & caro mea, & quæ latent in abscondito, ossa mea igne tui amoris liquefiant, & transfundantur in te, & vexillum super me sit charitas tua. Dilectio sit potus, & esca mea; & tu panis ad vescendum suauissime, sis nutrimentum cordis mei. Fames panis huius vrget me, cuius abundantia, vt audiui, est in Sion, & Hierusalem;

vbi eſt magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine, quam abſcondiſti magis amantibus, quàm timentibus te. Et ita ego propter Sion non tacebo, & propter Hieruſalem non quieſcam, donec egrediaris mihi, vt ſplendor tu iuſtus eius, & in corde meo quaſi lampas accendaris. Hæc pars mea, & portio mea, ſit adhuc in hac terra morientium, vt ſemper cogitem, loquar, & quæram te mitiſſime Rex: & quotidie proponam Ciuitatem ſanctam tuam Hieruſalem in principio lætitiæ meæ. Conſla me, obſecro, quaſi argentum, & velut aurum cola me, ſpecie tua, & pulchritudine tua inhabita centrum cordis mei. Exhibeo tibi, deſiderio tui, flagrantia viſcera mea, in quibus, velut in molli lecto, requieſcas.

Curabo ſtratum, quem paro tibi, lacrymarum vi rigare, ſicut fecit pater tuus Dauid, quem ad proportionem

cordis tui conformasti. Conspergam, scilicet, locum habitationis tuæ dilectione lacrymas producente: & in noctis silentio flere propter te, cæleste putabo refrigerium, quasi à te impensam benedictionem de rore cœli. Quid enim mihi superest, ò dulcissime cordium Imperator, qui domuisti orbem, non ferro, sed ligno: Quid, inquam, superest mihi consolationis, dum versor in exilio; nisi tecum mente conuersari, & animam deficientem, propinquantis regni tui memoria stabilire, ac flendo meos labores extenuare? Imprimere propterea cordi meo, & saltem in imagine tua morare mecum intereà, dum in imagine pertransit homo. Abscondere in latebris cordis mei, & depositum custodiam diligenter. In abscondito luctabor tecum, & in agone contendam sine fine; vt flammis amoris tui exuras me, donec totus liquefiam.

Sol-

Soluatur iam, sponse formosissime, glacies, quæ constringit me flatibus Aquilonis: vt veniat Auster expectatus, cui patent præcordia mea: & sacrificabo tibi vitulos labiorum meorum, oblationes, & holocausta cordis mei. Non deficiet hostia laudis in Sion, quam amanter odoreris.

Propter Sion, quam dilexi, pepigi fœdus cùm oculis meis; vt ne cogitem quidem de fœlicitate mundi, ne fortè velut laqueo capiat me. Ibo desiderijs, quasi pedibus, in dulcissimam mihi Hierusalem, propter Regem eius speciosissimum, à quo trahitur anima mea. Quis mihi det pedes, quasi ceruorum, & super excelsa statuat me; vt inueniam ibi fratrem meum sugentem vbera matris meę!

Mergar in abysso deliciarum optabilissimi Dei mei, ò spes, ò pax, ò requies, quam exquiro. O decore nimis fili Dei, cur opportunè, & impor-

tunè gemens non inuenio gratiam coram te? Breue fac tempus exilij; vt citò videant oculi mei salutare suum. Liga me fortiter catenis amoris tui; ne intereà species decipiat me. Multi enim canes obsederunt animam meam, cuius genas ornauit sanguis tuus.

Procul sit à me mundi nugacitas: Nolo hęreditatem aliam, nisi te, quem desidero, ad quem clamo, quem inquiro. Et si placet tibi, suauissime repulsor, & custos, & memoriale iucundissimum cordis mei, longo tempore præsentia tua priuare, & importunis tentatoribus tradere me; fiat voluntas tua, quæ mihi charior erit vita ipsa mea. Tantùm ex intimis visceribus precor te; vt per ascensum purpureum sanguine, & labore plenum, ascendam ad reclinatorium aureum charitatis, in cuius gremio requiescas, tanquam sponsus in thalamo suo, à

quo non recedas in æternum, pro dilectione, qua redemisti me. Recordor enim ego viam, quam sanguine conspersam ostendisti mihi, & sic non turbabor te ducem, ac pastorem sequens, licèt videaris posuisse me, quasi vulneratos dormientes in sepulchris, quorum non es memor ampliùs, & ipsi de manu tua repulsi sunt. Te quippe dereliquit etiam pater tuus, ita vt mirum sit, quomodo cecidisti fortis in prælio, & in excelsis occisus es.

Propter quod doleo super te, dulcissime frater mi, fili matris meæ decore nimis, & amabilis super omnem pulchritudinem. Bonum est commori tibi. Illabere ergo in cor meum inuictissima fortitudo, & constantia mea, & fac me sicut columnam ferream, & murum æreum, ad ferendos labores, & vulnera propter te. Desidero enim satiari suauissimo potu sanguinis tui amore ebullientis, quo nihil

est delectabilius. Moriamur simul fidelissime comes exilij mei, vt simul ad lætitiam sempiternam resurgamus. Vtere corde meo ad beneplacitum tuum, & imprime mihi motus amore capti cordis tui; vt muter, ac transformer in te,& alar spiritu vitali tuo.

Hæc requies mea in sæculum sæculi, benè consultus elegi eam. Elegi te, sponse super cælos splendidissime. Ne, obsecro, recedas a me.

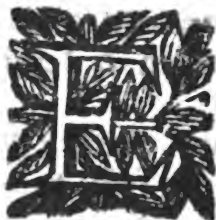
Sacrifico demum animam,& corpus meum, cogitationes, verba, & opera mea tibi, sponse amabilissime animæ meæ, & repono illa inter vbera purissimæ matris tuæ; vt placeant cordi tuo propter eam, cuius pulchritudine captus es. Sic fatigatus in hac lacrymarum valle, scribere, licèt non gemere,& anhelare, cesso. Quæsiui enim vultum tuum, ò vita, ò spes,& lętitia mea: Quæsiui vultum tuum: Vultum tuum sine fine requiram.

IESVS CHRISTVS

REX PACIFICVS

SVPERNÆ HIERVSALEM,

Homini exulanti ſalutem.

Piſtola hęc nihil aliud eſt, quàm multiplex inſpiratio, vel in ſcripturis expreſſa, vel piarum mentium ſenſu paſſim deprehenſa, Dei ſolantis hominem arentem, tentationibus, laboribuſquè compreſſum.

ACcepi litteras tuas, optatissime fili, suspirijs ac gemitibus plenas, interpretes cordis tui in Ægypto laborantis, & ob duritiam eorum, qui præsunt operibus, labori tanto ferè succumbentis: & lætatus sum, quia vexatio tibi dedit intellectum, quem amisit in prosperitate Adam pater tuus. Prudenter agis, fili dilectissime animæ meæ, dum precaris, pulsas, & requiris me; interea dum ex misericordiæ magnitudine, fingo laborem in dulcissimo præcepto meo.

Nec mirum tibi debet videri, fili dexteræ meæ, si non statim soler te; sed differam spem incedentem, qua, in Oceano vastissimo, velut anchora, firmatur anima tua, quam exercere, opus est, sicut exercui, ac distuli Israel seruum meum, semen Abraham amici mei, vt viderem, an diligeret me, quem amore fidelissimo prior ipse dilexeram.

No-

Noui ego, dulcissime fili, cui thalamum paraui in cauerna cæsi lateris mei, carni non placere disciplinam, licèt à tenerrimo corde meo profectam. Sed recordare, fili iucundissime, fœlicitatis meæ, quam inquiris, & pacis, qua gaudebis in æternum. Omnis enim disciplina, in præsenti quidem, non videtur esse gaudij, sed mœroris: posteà verò fructum pacatissimum exercitatis per eam, reddet iustitiæ. Propter quod, remissas manus, & soluta genua erigere debes, & ad inæstimabilem requiem meam, sine requie festinare.

Pulsa, ò desideratissime fili, perseueranter fores cordis mei, quod tibi patebit ingressuro. Non enim obduratur in pauperes anima mea, nec buccellam meam solus vnquàm ipse comedi. Non patior, ò fili viscerum meorum, viduarum, & orphanorum oculos expectare diù: quippe qui

non amem ſtruthionis viſcera crudelia. Certè nunquam dixerunt viri tabernaculi mei: quis det nobis de carnibus eius, vt ſaturemur, niſi fortè ſemel ſaturati, cùm me auidiſsimè guſtaſſent, ac eſurire didiciſſent.

Si enim ſuper inimicos meos, quos eram proſtraturus in deſerto, plui, ſicut puluerem, carnes, & ſicut arenam maris, volatilia pennata, nec fraudati ſunt à deſiderio ſuo: quomodo non explebò pia deſideria filij mei, quem non in deſerto proſtrare, ſed in cœleſtem promiſsionis terram, exaltare, ac dulciſsimo cordis mei paſtu alere decreui?

An putas me ſimulaſſe, cùm clamarem: Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati eſtis, & ego reficiam vos? Profectò fili mi, cui patuere viſcera mea; non ſimulaui; ſed corde ſinceriſsimo, ſeriò vocaui te. Daboquè tibi, ſuauiſsime, fructus laborum

meo-

meorum, quod repoſcis; ſi iugiter exarſeris, & in vigilia matutina clamaueris ad me. Si enim vos, cùm ſitis mali, noſtis bona data dare filijs veſtris, quantò magis qui natura bonus eſt, dabit ſpiritum bonum petentibus ſe?

Profectò Dauid ſeruus meus factus ad proportionem cordis mei, pro filio reprobo, quem dilexit ardenter, mori concupiuit, cùm vociferabatur: Quis mihi det, vt ego moriar pro te, fili mi Abſalon. Et ego, qui ſum multò clementior illo, non ſolabor filium meum, quem ſaluare deſidero? Nunquid non ego formaui cor illius, ſecundùm exemplar cordis mei? Aut nunquid non vincam illum, mari magno dulciſsimæ miſericordiæ meę?

Nec te frangat humilis conditio (quaſi filius Agar cùm Saræ filio nequeat hæres meus eſſe) nam & Iſmaelis fletum exaudiui; cùm deſeruiſſet illum

mater sua, ne puerum vagientem,
obeuntemquè videret: Et prospexi ei,
propter me, & propter Abraham ele-
ctum meum.

Nec demum præterita peccata, quę
non placent, deijciant te: nam & si
fuerint nigra, vt coccinum; quasi nix
dealbabuntur: & quamuis fuerint ru-
bra, vt vermiculus; quasi lana alba
erunt: nec repellam te propterea à
dulcissima familiaritate mea.

Nihil est, quod pertimescas; si pa-
tienter agas, & non cesses implorare
me, qui te legitimè certantem corona-
bo, & pelago dulcoris immergam in
arctissimo complexu meo.

Noli timere, hæreditas mea, si tran-
sieris per ignem, flamma non nocebit
tibi, & odor ignis non erit in te. Tan-
tummodò memento mei, ac dilige
me; donec veniam cùm Patre meo te-
cum lautissimè cœnaturus. Certè ex
magnitudine amoris erga te, dabo tibi

ede-

edere de ligno vitæ, quod eſt in paradiſo Patris mei.

At verò, quia multis rationibus vrges me, longumquè reſponſum impenſiùs optat, multis obſeſſa malis anima tua, quæ mecum agere cupit ardenter; fuſiùs tibi reſpondebo, & conſolabor te: eò quòd me tenet tui deſiderium, ac tecum agere, quemadmodùm & cùm cæteris filijs hominum, delicioſiſſimum mihi, & gratiſsimum eſt.

Vnum præſertim in Epiſtola tota proſequeris, fili mi, multipliciter pingens vexationem tuam à ſenſibus, & carne tua, à dæmonibus, à repulſa mea. Auribus ergo cordis audi me.

Principiò, genus Adæ profers, à quo errare cœpiſti, & mundi iugum nimis graue portare, ſtirpem ſortitus infœlicem. Qua in re doleo vicem tuam, & ſeruitutem duram: quia velut Ephraim filius mihi honorabilis, & puer delicatus es: nec tamen teneritudo tua,

pondera tàm grauia detrectauit. Vbi mirùm est, fili cordis mei, quàm grauiter peccent filij Adam, qui declinantes suauissimum, & vnicum iugum meum, sub quo possent requiem inuenire; emunt sibi quinque iuga boum, & pretio magno, labores immensos comparare festinant.

Obstupescunt cæli super hoc, & eius portæ desolantur vehementer; dum filij populi mei derelinquunt me fontem aquæ viuæ, ac fodiunt sibi in silicibus cisternas dissipatas, quæ non valent aquas continere. Quantò equiùs, & dilectabiliùs esset, requirere me, ac satiari ab vberibus meis, quibus potare soleo amicos meos, qui non egrediuntur à facie mea, sicut Cain: nec post vestigia gregum suorum abeunt; quia non amant solatia peregrina? Certè si scirent donum Dei, & quis est, qui vocat illos, forsitan à me poscerent aquam viuam, & in æternum non sitirent.

Tu ergo, fili dilectionis meæ, quem impreſsi cordi meo, ini mecum fœdus meum, ac tolle iugum ſuauitatis meæ: & pro modico labore, aura leni recreabo te, eroque protector tuus ego, & merces tua magna nimis. Oſtendam tibi omne bonum, & requiem expectatiſsimam dabo tibi. Quaſi mater filiolo, quem genuit, blandiar tibi, & fouebo te, ac recondam in ſinu meo. Quòd ſi mater oblita fuerit infantis, quem genuit, & lactauit; ego certè non obliuiſcar tui.

Quòd ſi ſpes, quæ differtur, amantiſsime fili, vexat te, dum animaduertis annos multos, ſine rore cœli, præterire; ne cadas animo ſuauiſsime, quem inſculpſi cordi meo: nec velis tempora, quæ ſunt apud me condita, & ſignata in theſauris meis, præter meum placitum, propinquare. Veniet tandem optata dies, & aquæ diluuij, quibus obrueris, ceſſabunt, & ar-

ca requiescet, non certè super montes Armeniæ; sed super dulcissimam Sionem, quam dilexi, & feriam tecum pactum sempiternum, apparente in signum fœderis, arcu meo.

Intereà verò, dum versaris in diluuio aquarum multarum, & videris tibi infixus in limo profundi, vbi non inuenitur substantia; ne mireris anxietatem, quam describis, animæ tuę satagentis, & vagantis per vniuersas orbis creaturas. Sensus enim hominis proni sunt ad malum ab adolescentia sua, & pro transgressione, abducti sunt in captiuitatem, quasi paruuli rationis expertes, ante faciem tribulantis. Hæc certè conditio contracta est à patre tuo, ab eo tempore, quo sub arbore violata fuit Eua genitrix tua.

Cæterùm hæc anxietas, iam non vt culpa, sed vt lucta tibi prodest, ex quo, sub arbore malo suscitaui te: quia mente seruis legi meæ, licèt

carne ſeruias legi peccati.

An non, & fideliſsimi amici mei, quibus nota feci quæcunque accepi à Patre meo, eiuſmodi conflictus pertulere, redemptionem corporum ſuorum expectantes, ſupra modum grauati; ita vt tæderet eos viuere, & optarent liberari de corpore mortis huius, quam deſcribis? Duos homines confligentes in vno velut vtero geris, & minor ſeruiet maiori; licèt maior videatur in hac preſſura minori ſeruire.

At verò, ſeruituti ſuccedet vera libertas, & inter filios Sion inclytos amictos auro primo ſuſcipiam, & vindicabo te: & ero memor filiorum Edom in die afflictæ nimis Hieruſalem, vbi poſui delicias meas.

Modò tamen, placet mihi, fili mi, & pretioſa valde præda mea, vt tranſeas per ignem, & aquam educendus in refrigerium, & feras tabernacula

Cedar, propter pelles Salomonis.

Potuissem sanè, dulcissime fili, passionum flammas extinguere, ne te vexarent, ac minùs te amare: verùm, hoc prouidentiæ genus, cordi meo consonantius, & tibi salubrius est; vt laboribus eruditus, perenniter me requiras, & effundas in conspectu meo cor tuum, cuius liquefactione delector. Cor quippe saxeum hæreditasti, à præuaricatore patre tuo: & immisso labore, per virgam correctionis, non vno, vel duobus ictibus; vt silicem Moyses seruus meus: sed ictibus iteratis pulso te: ac respicis, & vocas me, & effundis aquas salutares.

Hoc certè balneo aquarum calidarum, patefiunt pori cordis tui: & laxatur, quæ stringebatur gelu, sponsa, & amica mea anima tua. Sic festinus illabor in thalamum, quem præparasti mihi: ac te etiam inscio, sicut adipe, & pinguedine, replentur viscera tua.

Hæc est requies mea: Hoc reclinatorium meum, quod exquiro: Hic fructus laboris mei.

Propter hoc sudaui, & lassatus sum: Et recessit somnus ab oculis meis; dum pernoctarem in oratione Dei. Propter hoc, fui colonus in terra vestra, & pro mercede, infixit clauos manibus meis. Responde ergo fili amabilissime, desiderio meo, & vtere vexatione; vt per eam mihi pares hospitium meum, quod construitur in medio corde tuo. Si enim, mecum permanseris in tribulationibus meis; ego disponam tibi, sicut disposuit mihi Pater meus regnum; vt comedas, & bibas super mensam meam, de torrente voluptatis meæ.

Sæpè, vehementerquè conquereris, quòd anima tua pascat ventum, & aranearum telas texat; dum mundi bonis eleganter pictis allicitur, quasi columba seducta, non habens cor. Optas

tas quippe, charissime fili, me solum amare, & videris tibi, rebus alijs vniuersis, præter me perpetim adhærere: Sed ne ob id langueas, electe animæ meæ. Resinosa namque, ac viscosa nimis mundi substantia est, & facilè cor humanum, omnibus, quę frequentat, adheret.

Tu verò, dum anniteris à visco mundi, multis conatibus reuellere animam tuam, & propter me pangis fœdus cum oculis tuis, vt ne cogites quidem de virgine; veriùs certè, ò dulcissime fili amas me, quàm si multis consolationibus afflueret, ac dilataretur cor tuum, & per eam voluptatem mihi iugiter inhæreres.

Cùm enim duco animam in solitudinem, & loquor ad cor eius, & libat magnam illam dulcedinis multitudinem, quam abscondi timentibus me; non vsquè adeò sincerè diligit me: nam & permixtam suam quærit vo-

luptatem, quam non horrent ſenſus eius.

Amor certè ille delicatus, & paruulus eſt, & lacte nutritus, & plerumque ſermonis iuſtitiæ expers eſt. Omnis enim, qui lactis eſt particeps, expers eſt ſermonis iuſtitiæ, paruulus enim eſt. Perfectorum autem eſt ſolidus cibus, eorum ſcilicet, qui exercitatos habent ſenſus ad diſcretionem boni, & mali; qui ſemper altiora quærunt, & æmulantur chariſmata meliora in domo clementiſſimi Patris mei.

Exerce igitur, fili gratiſſime, cuius deſiderio flagrat anima mea, te ipſum: & boni conſule eruditionem meam, qua fiet; vt ſuper ſenes intelligas, & recenſearis inter maiores natu populi acquiſitionis meæ. Nec aberrabis inter Babylonios, vel Aſſyrios, qui ſubegerunt Vrbem ſanctam Hieruſalem; eò quòd principes eius neſcierunt; & ſicut principes Taphneos, non acqui-

sierunt bonitatem, & disciplinam, & scientiam Gymnasij mei.

Propterea enim ductus est captiuus populus meus; quia non habuit scien-tiam veram, & nobiles eius interie-runt fame, & multitudo eius siti exar-sit. Propterea, electissime fili visce-rum meorum, dilatauit infernus ani-mam suam, & aperuit os suum absquè vllo termino: & descendent fortes eius, & populus eius, & sublimes, glo-riosique eius ad eum.

Et quod præsertim lugendum est, ij, qui videntur amici mei, prudentiæ colore seducti, perhorrescunt discipli-nam, & refugiunt vias duras, per quas ad meam sapientiam peruenirent; quasi verbum crucis stultitia esset, vel sub cœlo datum fuisset hominibus aliud nomen, prçter meum, in quo pos-sent salui fieri.

Doleo super eis, ò fili cordis mei, quia quos genui filios, deniquè patior

ini-

inimicos: currebant enim benè, cùm spiritu cæperunt, & crucis iugum detrectantes, carne demum consummantur: & tandem obduratos proijcio à facie mea; sicut quando curaui Babylonem, & non fuit sanata, & reliqui sub hostibus eam.

Illi certè scientiam meam repulerunt: propterea repuli, ac vomui eos ab ore meo; ne sacerdotio fungerentur ad altare meum.

Mirùm est profectò, fili dilectissime, cui patent penetralia animæ meæ, quàm paucos fuerim lucratus amicos: amicos, inquam, arboris illius, è qua, pependi, quando, quæ non rapui, affluenter exoluebam. Gratis certè vænundati sunt, & sine argento redimuntur: & tamen pretium meum cogitauerunt repellere, quasi nihil eis profuissem.

Oporteret, fili optatissime, illos meminisse, me virum fuisse dolorum,

ac ſcientem infirmitatem ; ita vt à planta pedis, vſquè ad verticem capitis, non eſſet in me ſanitas : & quod, ad commouenda corda efficaciſſimum eſt, puriſſimam, & innocentiſſimam virginem ; ac matrem meam culpæ prorſus expertem, vias duras percurriſſe, & inſontem carnem maceraſſe.

Duri ſunt mihi valdè filij Adam, cordibus incircuncisis, ſurdiſquè auribus, longè fiunt à ſalute mea. Neſcierunt, neque intellexerunt mundi amatores ſapientiam meam, quæ regnat à ligno. Etenim, quia mundus non cognouit in ſapientia Deum; placuit mihi, per ſtultitiam prædicationis, ſaluos facere credentes. Propter quod amici mei, qui cognouerunt vias meas, malunt crucis ſapientiam edoceri, quàm ante tempus regnare, non auſi comedere vuam acerbam; ne forte dentes eorum obſtupeſcerent.

Cer-

Certè ſi guſtarent delicias crucis, quas guſtauit Andreas Apoſtolus, & amicus meus; placeret eis crucis myſterium; pluſquàm omnis mundi voluptas, opulentia, & pulchritudo: & timerent ab illa ſeparari, propter immenſum decorem eius: Ibi libarent ſapientiam meam, & inuenirent theſaurum cordis mei.

Ego certè, ne quid deſideretur, foris prædico, & in plateis emitto vocem meam: Vſquequò paruuli diligitis infantiam, & imprudentes odio habebitis ſcientiam? Venite ad me, & comedite bonum, & delectabitur in craſſitudine anima veſtra.

Tu ergo, fili cordis mei, aperi aures cordis, & percipe, quæ dico. Non enim omnes capiunt verbum crucis: ſed imitantur multi filios Ephrem intendentes, ac mittentes arcum, qui conuerſi ſunt in die belli. Modicum patere, ac patientem comitare me,

& amabo te super exquisitores prudentiæ carnis, & extinctores spiritus mei: Ero tecum in tribulatione, eripiam te, & glorificabo te.

Si verò, præter labores tuos, qui oriuntur à culpa, & à carne tua, ego quoque, ò fili suauissime, & hæres Abraham fidelissimi in tentatione serui mei, in virga directionis visito te, vt probem an ambules coram me corde sincero; amor salutis, ac progressus tui viget me. Crede mihi, cohæres ditissimi Patris mei, multò gloriosior apparebis, & splendidiùs epulaberis, postquàm fueris à me probatus; dum sedeo conflans, & emundans argentum septuplum coronandæ animæ tuæ.

Quapropter ne patiaris, ò tenerrime fili viscerum meorum, deijci animam tuam, dulcissimam sponsam cordis mei, eò quod sterilis interdum videatur; cùm tamen sit auida filiorum, &

sicut

ſicut Rachel ſponſa Iacob amici mei, mihi ſæpe dicat: da mihi liberos, alioquin moriar. Nunquid enim non melior ego ei ſum, quàm decem filij? Quòd ſi adhuc propter liberos flet, ac affligitur cor eius; ego ero ei filius, & ipſa mater mea erit. Omnis enim, qui facit voluntatem Patris mei, qui in cœlis eſt, non ſolùm meus frater, & ſoror; verùm etiam mater eſt.

Benedicam aliquando coronæ anni benignitatis meæ, & erunt plures filij deſertæ, quàm eius, quæ videtur habere virum, & lætabitur deſerta, & inuia, & exultabit ſolitudo.

O quàm pulchra, per plateam Hieruſalem, quàm candida, quàm ſuauis incedet! Sine, ò fili, patienter age, vt adornet thalamum ſuum filia Sion amica mea, ſpecioſa mea, & noua creatura, melle dulcioris amoris mei, inter illius vbera, more faſciculi myrrhę, commorantis.

Propter momentaneum hoc, & leue tribulationis, qua exerceo te, æternum gloriæ pondus reddam tibi, & immensis delicijs absorbebo te. Exiguus, & vnius horæ labor est in terra morientium: sed in regione viuorum bona mea sine fine durabunt.

Partus est probatio tua, dulcissime fili, at citò dolor euanescet, fructuquè gaudebis. Nam & mulier cùm parit, tristitiam habet, quia venit hora eius: postquam verò peperit filium, iam non meminit pressuræ, propter gaudium, quia natus est homo in mundum. Quantò ergo magis exultabis tu, natus cœlo post modicum dolorem vitæ tuæ?

Quòd si multiplex sensus tuus, quasi iuuenculus indomitus, suggerit tibi de me, quasi de seuero Domino, querimonias, dum in virga, & verberibus visitatur, vt castigatus, & eruditus fiat filius subiugalis: ne concidat cor tuum

ele-

electe animæ meæ: Gens enim ſine conſilio eſt, & ſine prudentia: Vtinam ſaperent, & intelligerent, ac nouiſſima prouiderent ſenſus tui.

Profectò ſi noſſent cogitare diem, quia de cœlo audient vocem dicentem ſibi, vt requieſcant à laboribus ſuis; multa fortitudine ſubderent colla iugo meo, & ſaltem ſicut mercenarij præſtolarentur finem operis ſui, & hiarent ad æternam mercedem ſuam. Propter hoc, ò fili, & gaudium meum, & corona victoriæ meæ, non ſuſciperent à labore præſenti redemptionem; vt meliorem inuenirent reſurrectionem, in ſuperuenturo regno meo.

Tu verò, fili mi, aſſequi curà inſtitutionem, & doctrinam meam: labora vt bonus miles in caſtris meis, & indefeſſo corde legitimè certa. Si enim vulnero te; percuſſit me quoquè Pater meus, propter ſcelus populi mei: & ego diligo te, ſicut dilexit me Pater:

præterquam, quod planum est, meliora esse vulnera diligentis, quàm fraudulenta oscula odientium te.

Vtinam, ò fili dilectissime, quem sanguine multo redemi, alta mente ponderares immensitatem amoris mei, cùm corripio te; vt postquam biberis de torrente, possis respicere, & exaltare caput tuum, appropinquante plena redemptione tua.

Quale enim gaudium, dulcissime fili, erit postquam viceris, & probatus fueris, accipere pretiosiorem auro coronam vitæ, quam repromisi diligentibus me? Quando dabo tibi calculum candidum, & in calculo suauissimum quoddam nomen scriptum, quod nemo nouit, nisi qui accipit. Quando dabo tibi victori sedere mecum in regno meo; sicut ego vici, & sedeo cum Patre meo.

Considera fili optatissime, cuius amor incendit me, cùm te corripio,

nolle me tecum bellum gerere; sed pacem conciliare cordi tuo. Ego enim cogito cogitationes pacis, & non afflictionis.

Inuocabis me nutritium tuum, & ego amantissimè exaudiam te, & reducam captiuitatem tuam satis duram de cunctis locis, ac in sinu meo portabo te. Affligam affligentes te, & corripiam pro te reges; sicut corripui Pharaonem pro Israel primogenito meo, & populo sanctificationis meæ. Increpabo pro te aquas rubri maris, & per arentem alueum deducam te, & in vigilia matutina tuos demergam inimicos, & in littore collocabo te. Pauebunt monstra filiorum Enac, & corda regum Chanaan dissoluentur, cùm cæpero exaltare te; sicut exaltaui Iosue seruum meum participem fortitudinis meæ.

Etenim, electe mi, cuius dilectio,

vt mors ipsa, fortis est, oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit bonum illud, quod præparaui tibi. Et quia per tribulationes multas oportet in tantum regnum introire; (quemadmodum, & me pati oportuit, ac ita intrare in gloriam meam) tentare te, & tanquam aurum in fornace probare decreui. Quapropter inter vexationes multas, & ipsi dæmoni tentandum permisi te, vt nihil esset in quo non fieres similis mei, Pontificis nempe tui, tentati per omnia pro similitudine, sed absquè vllo peccato meo.

Cæterùm ego ero, ò fili mi, cuius desiderio aduena fui in terra aliena; fortitudo tua, & armatura fortium. Israel armabo te, & mecum ad bella doctissimus eris. Quia ego Dominus Deus tuus, apprehendens parùm exercitatam manum tuam, dicensque tibi: Noli timere vermis Iacob, quia ego

uxiliatus sum tibi: Ecce confunden-
ur omnes, qui pugnant aduersum te.
'entilabis hostes tuos, ac turbo disper-
et eos.

Certè dum mecum es, si consistant
duersum te castra, cor tuum minimè
mebit. Dabo in conspectu tuo gen-
:s, & reges mecum obtinebis. Dabo
uasi puluerem gladio tuo, & sicut sti-
ulam vento raptam arcui tuo: quia
iter filios excussorum, consors meæ
ortitudinis es.

Suggeram tibi nouas vires, & scuto
dei, quæ per dilectionem operatur,
aleaque salutis protegeris, & in ance-
iti gladio sermonis mei viui, & effica-
s præliaberis. Et in clarissimæ victo-
æ signum, super furentem aspidem,
basiliscum ambulabis, & conculcabis
enissimum leonem, & draconem.

Huius ergo promissionis erectus ve-
tate, incipe fili mi, in me firmissimè
perare: & mutabis fortitudinem, assu-

mes

mes pennas, vt aquilæ: volabis, & non deficies. Omnia poteris in me, qui confortabo te, & exaltabitur sicut vnicornis cornu tuum, quemadmodum, & cornu inuictissimi olim populi mei, cuius fortitudo fuit sicut rhinocerotis; quia ego ipse præsidebam ei.

Quòd si ego pariter duco te, & doceo manus tuas ad prælium, ac digitos quoque singulos ad bellum; quid tibi vel mundus, vel totus nocebit infernus? Exardescat, & fremat Sathan inimicus meus: ego pro te pugnabo, & compescam eum, & eris in tutela mea: & qui tetigerit te, tanget pupillam oculi mei. Ecce enim gentes quasi stilla sitúlæ, & quasi momentum stateræ in conspectu meo: & quem dederit mihi dulcissimus Pater meus, non rapiet quisquam de manu mea.

Si verò interdum lupus ille, hostis meus videtur, fortè præualere; ne ce-

as, vel credas ei, ò fili dexteræ meæ.
'on enim quasi crudelis suscitabo
am, vel animæ dominium permit-
am ei. In brachio enim meo con-
regabo agnos, & in sinu meo leuabo
os; nec obsistet quisquam potentiæ,
e imperio amoris mei. Ego quippe
im solus Deus, & non est alius præter
ie: Ego occidam, & ego viuere faciam,
ixta placitum cordis mei.

Sic igitur, tenerrime fili, in quo sibi
omplacuit anima mea, tot verberi-
us castigatus, redde vicem cordi meo:
: amabo te plusquàm alienigenas, &
yrum, ac populum Æthiopum, & ac-
ipiam holocausta pinguissima de ma-
u tua: Cor afflictum, ac fidele, quasi
istitiæ sacrificium acceptabo super
ltare meum, & velut thymiamatis
iauissimi suffitum odorabor. Am-
lectar, & coronabo te amplexu meo,
: sedebis cum principibus in amplis-
imo palatio meo: Candidissima byss-

so,

so, & purpura Regis ornabo te, & coronam auream, signo sanctitatis expressam, imponam capiti tuo. Iudicabis nationes; ac dominaberis populis; & regnabis mecum sine fine, in amoris fœdere sempiterno.

Hæc ergo, electissime fili mi, & suauissime consors calicis mei, vel in scripturis meis expressa, vel tibi à me amantissime inspirata, recole, ac meditare: & sedabitur anxietas tua, quam tot modis in Epistola describere cogitasti.

Verùm, quia præter laborum tuorum descriptionem, ad mala depellenda & paranda bona, à me inter alia instantissimè flagitas visitationem, seu consolationem meam, humilitatem cordis, & flammas immensas mellitissimi amoris mei; aperi sinus penitissimos animæ tuæ, vt quasi pluuiam temporaneam, excipiat mollitos, velut oleum, sermones meos: quibus etiam

diſces , quid erga cætera , quæ poſtu-
ts,agere propoſuerim .

Quod attinet ad res ipſas , quas po-
ulas, fili chariſsime animæ meæ ; ſcias
iihi ſummopere placere, quia ſolam
pientiam expoſcis . Et quia poſtula-
ti verbum hoc , & non petiſti tibi dies
aultos , nec diuitias , aut animas ini-
nicorum tuorum ; ſed vnam,veram,
iuinamquè ſapientiam , quæ in amore
neo , cordiſquè humilitate conſiſtit ,
cce dabo tibi , ſi fideliter pulſaueris ,
or ſapiens , & intelligens iuxta votum
ordis tui . Quin & multa, quæ non
etis , tibi dabo propter amorem , quo
roſequor te . Et eris (ſi permanſeris
dilectione mea) ſimilis Dauid ami-
o meo , cuius cornu erexi in domo
ea .

Et quidem, quod ad modum inſtan-
i, & flagitandi ſpectat , fili cordis
iei, cuius amore exarſit anima mea ,
per omnem ſuauiſsimam harmo-

niam', petitio vehemens, & ignita placet auribus, ac præcordijs meis; vt mirùm non sit, me tempus faciendi prorogare, ne priuer modis musicis concentus tui, & ardentissimæ precationis tuæ.

Quamobrem, quia in psalterio decachordo psallis mihi, libentissimè audio, & exaudiam te, & educam de lacu miseriæ, ac de luto fęcis animam tuam. Et non erit tecum misericordia mea, quasi nubes matutina, & quasi ros manè pertransiens; sed sicut dixit decora valde, & super cœlos formosa mater mea: erit tibi à progenie, in progenies, tanquam vni de numero timentium me. In momento quippe apparentis indignationis, abscondi faciem meam parumper à te, & in misericordia sempiterna misertus sum tui. Quia ab infantia mea creuit mecum miseratio, & de purissimo vtero matris meæ mecum egressa est. Ecce in ma-

nibus meis deſcripſi te, nec obliuiſcar tui vſquè in finem. Conſolabor Sion, & ponam deſertum eius, quaſi delicias, & ſolitudinem eius, quaſi hortum Domini.

Expecta me, fili mi, quia venio citò, & merces mea mecum eſt, & dicam animæ tuæ: Excutere de puluere, conſurge, ſede Hieruſalem ſolue vincula colli tui, captiua filia Sion. Egredieris diues de captiuitate dura, & timebunt te, ac lætabuntur egreſſu tuo inimici tui; ſicut quando lætata fuit Ægyptus in profectione Iſrael, quia incubuit timor eius ſuper eam.

Et quidem cùm ad cæleſtes nuptias, poſt obitum tuum, ſit introducenda amica mea, anima tua, tametſi differre vellem conſolationem, vſquè ad finem vitæ; nihil illa mali pateretur: quia reciperet tandem duplicia de manu mea, pro tranſactis laboribus ſuis: vel certè ſatis ei eſſe deberet, ſi ſemel

in vita loquerer ad cor eius, sicut soleo ad amicos meos dicens: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Tam pretiosa siquidem, & inæstimabilis est consolatio mea, (vt fatentur, qui gustarunt amici mei) vt anni viginti dolorum, & ariditatis, horæ vnius solatio compensetur. Quantum, ô fili cordis mei, putas, lætitiæ pondus esse, cui succumbit anima in visitatione mea, cùm blandior ei, & in aura leni dico. Paupercula, tempestate conuulsa, absquè vlla consolatione: Ecce ego sternam per ordinem lapides tuos, & fundabo te in sapphiris, & ponam iaspidem propugnacula tua, & portas tuas in lapides sculptos, & omnes terminos tuos in lapides desiderabiles.

Dilatatur cor, ô fili, cuius animam sitiui moriturus, & super vniuersa mundi gaudia distenditur, ac renouatur, amplectens me, & hauriens ab ore

meo

meo halitum meum; velut cùm per ſapientiam meam plumeſcit accipiter, expandens alas ſuas ad auſtrum, vbi decidentibus vetuſtis pennis, nouę pennæ ſuccreſcunt. Loquor ibi in thalamo, & ſolor in deſponſationis fide permanentem ſponſam meam: Abſtergo lacrymas ab oculis eius, & in vmbra manus meæ protego eam.

Certè, fili cordis mei, quomodo deſcendit imber, & nix de cœlo, ac inebriat terram, & infundit eam, & germinare eam facit; ſic dulciſsimum conſolationis alloquium, quod egredietur ad te de ore meo, perfundet, ac fœcundabit viſcera tua, & iuſtitiam germinabunt, ac lætiſsimo gaudebunt ſabbatiſmo. Sed quia ſic expedit tibi; ne mihi præfigas quinque dies, intra quos, niſi Bethuliam viſitauero, fiat Holoferni tributaria. Iacta potiùs, fili, cuius vitam affectat anima mea, ſuper me curam tuam, & ego te amanter

enutriam, & cit a bote cibo grandium, vt crescas ad mensuram meam.

Quod ad humilitatem cordis attinet, fili suauissime, opto vehementer te tantæ virtutis decorem indui; vt requiescam in corde tuo, tractus vno crine colli tui, quo traxit me speciosissima mater mea. Descendi cupidissimus tanti decoris, è solio gloriosissimi patris mei, & humilitatem cœpi profiteri à cathedra præsepis, vbi reclinauit me tenerrima virgo, & parens mea. Propter hoc dedi genas meas vellentibus, & non auerti faciem meam à conspuentibus me, & opprobria exprobrantium Patri meo, ceciderunt super me. Propter hoc obtexi caligine gloriam meam, & ascendi sicut radix de terra sitienti, in graui valde pressura mea. Propter hoc inimici mei deriserunt me, quasi leprosum, & percussum à Deo, ac humiliatum, & vnanimiter spreuerũt, ac repulerunt sabbatha mea.

Tu

Tu verò altam sapientiam addisce, fili cordis mei: Ama nesciri, ac pro nihilo reputari: Quære latebras, vbi gustabis me; sicut & gustarunt lugentes, angustiati, afflicti, abditi in speluncis, & cauernis terræ, dum à consortio mundi repellerentur amici mei. Disce à me fili animæ meæ, quia mitis sum, & humilis corde, & inuenies dulcissimam requiem, quam inquiris. Fer patienter dedecora, & contemptum, & exaltaberis in regno Patris mei: & pro eo, quòd causa tua tanquàm impij iudicata est, causam, iudiciumquè recipies.

Quid tua interest, amabilissime fili, si tantillum vilescas, dum præterit figura mundi; cùm ex decreto meo, sis mecum sessurus ad faciendam vindictam in nationibus, increpationes in populis, qui contempserunt te? Bibe quasi aquam improperia, & coram Patre meo confitebor te: & interea

dum vilescis, imbuam te subtilissima, & suauissima voluptate mea.

Per mundi contemptum, dulcissime fili mi, & paupertatem sponsam meam: nam & ego quoque tuli eam, versatus in laborbus a iuuentute mea: Vnde & experientia misericors factus iudicabo te inter pauperes populi, quando saluos faciam dilectissimos mihi filios pauperum, quando ex vsuris, & iniquitate redimam pretiosas valde, & acceptas mihi animas eorum, dum venero iudicare terram, & dum confregero capita draconis, & sectatorum eius, qui super vulnerum tuorum dolorem addiderunt.

Læua mea erit sub capite tuo, & dextera mea amplexabitur te: niueque candidior anima tua, cuius posteriora erunt in pallore auri, quasi columba deargentata volabit ad nidum cordis mei, vbi gustabit absconditas, & seruatas ei ab initio mundi, delica-

tiſſimas, & caſtiſſimas delectationes dexteræ meæ.

Habeto fidem Dei, fili mi deſideratiſſime, & nihil hæſitans deprecare me, & exquire formoſiſſimam faciem meam, & ego de cœlo exaudiam te, per ignem amoris mei. Oculi quoquè mei erunt aperti, & aures meæ erectæ, ad affectus exultantes ab ara cordis tui. Elegi enim, & ſanctificaui locum iſtum, vt ſit nomen meum ibi in ſempiternum, & permaneant oculi mei, & cor meum ibi cunctis diebus.

Tu enim, dulciſſime fili, es pars mea, & ſicut Iacob, funiculus hæreditatis meæ. Et licèt modò verſeris in terra deſerta, in loco horroris, & vaſtæ ſolitudinis; ego circumducam, & docebo te, & cuſtodiam quaſi pupillam oculi mei: Et ſicut aquila prouocans ad volandum pullos ſuos, expendam alas meas, & aſſumam te, atquè portabo in humeris meis.

Ego solus dux ero tuus, nec erit tecum Deus alienus, & peragrato deserto constituam te super excelsam terram, vt comedas fructus agrorum, & vt sugas mel tam expectatum de petra, oleumque de saxo durissimo. Memor enim ero testamenti mei, quod disposui ad Abraham, & iuramenti mei ad Isaac: Quod statui Iacob in præceptum, & Israel in testamentum æternum. Ex his quippe tribus compositum nomen meum, & memoriale cordis mei in generatione, & generationem; vt nihil tibi negare possim, propter fœdus electissimi populi mei.

Quod verò spectat ad dulcissimum amorem meum, quem poscis ardenter, & quo vno, inter omnes reges terræ, valde diues eris; certum est, te rem magnam postulasse; pro qua æquum est, te vendere vniuersa, quæ habes, ac sequi me. Tam pretiosa quippe res est, vt, pro minima illius

par-

particula, cœlum ac terra, libentiſſimè vendi deberent. Quapropter, vel ex hoc capite, probandus eſſes, vt bonum tantum, laboribus immenſis compa rares.

Do tibi ſignificationem, fili amore prægnantis animæ meæ, vt fugias à facie arcus, quem tetendi, & in quo pa raui vaſa mortis, contra proteruos inimicos nobiliſſimi amoris mei. Percipe notas infiniti ardoris mei: Non enim eſt, qui ſe abſcondat à calore meo; niſi qui terga vertit, & ſequitur filias Principum Madian, quas vltus eſt Phinees fideliſſimus ſacerdos meus, & cuſtos dulciſſimi teſtamenti mei.

Imitare me, fili ſuauiſſime, in diademate quo coronauit me pulcherrima, & manſuetiſſima mater mea, in die deſponſationis meæ, ac in die lætitiæ penetralium cordis mei: & tangam digito meo viſcera tua, & inſtillabo eis ſenſum amoris mei, qui tenet

sceptrum ex auro mundo in illustrissimo regno meo.

Pasce, fili dulcissime, lætissimas herbas paradisi mei, & lætaberis adipe agnorum pinguium, quos introduco in vberrima pascua mea. Ne polluaris de mensa Regis Babylonis, more Danielis inuictissimi pueri mei: & apparebit vultus tuus formosissimus, in præsentia potentissimi, & excelsissimi Patris mei.

Contemplare, fili dulcissimæ Hierusalem sponsæ meæ, dignitatem meam, & infinitam pulchritudinem meam; & traham te post me, & curres in odorem vnguentorum meorum: suauissimum quippe nomen meum, oleum effusum est. Si Diuinitatem meam consideres; candor sum lucis æternæ, ac speculum sine macula excelsissimi Patris mei. Si humanitatem aspicias; sum filius vnigenitus speciosissimæ, ac super cœlos serenis-

simæ

ſimæ matris meę. Nihil in me depre-hendes, quod non ſit amore dignisſi-mum; cùm ſim ipſa abſolutisſima, & perfectisſima vniuerſorum cordium domina, pulchritudo.

Sum Rex dulcisſimæ Sion, & aſpe-ctu placidisſimo, amplexuquè ſtrictiſ-ſimo excipio venientes ad ſolennita-tem meam, & corda rego, non tàm imperio, quàm ineffabili dulcore, at ſuauitate mea.

Sum corde mitisſimus ſuper omnes, qui morantur in terra, nec niſi inuitus iraſcor: Sponte autem mea miteſco, & reconcilior: Et quemuis inimicum meum quantumuis obduratum, vel ſemel ad me ſuſpirantem amplector. Quin etiam, ſi populus ille interfector meus, ſemel clamaſſet ad me; non ele-uaſſem lanceam meam ſuper eum: Nunquam enim nocui viro, qui vellet ſeruire Patri meo.

Sum eloquio ſuauisſimus, & euchari

lingua suspendo cōfugientes ad asylum meum, quos inflammo æternis desiderij, secretissimæ eruditionis meæ.

Sum ad benefaciendum propensissimus, & expleo desideria quærentium me. Ego solus cepi leænæ prędam, & satiabo animam catulorum eius, nec vnquam conquiescet cor humanum, donec perferatur ad me: Ego enim sum, qui sum, omne scilicet bonum, vltra quod nihil desiderandum est.

Si ergo amare cupis, dilectissime fili; tanquam in agone contendens ab omnibus te abstine, & pro tanto bono viriliter age. Suspirijs, ac gemitibus pulsa fores cordis mei. Si enim perseuerauerìs pulsans, amen dico tibi, esto non darem tibi, eò quòd filius, & amicus meus sis: saltem propter improbitatem tuam, dabo tibi panes, quotquot habes necessarios. Quin etiam, ò fili dilectionis meę, dabo ti-

bi meipſum, vt nunquam tibi deſit panis viuus, qui de cœlo deſcendit.

Dabo tibi non partem ſubſtantiæ, quaſi filio prodigo peregrè profecturo: ſed totam ſubſtantiam domus meę, quaſi maiori natu fideliſsimo filio meo, poſſeſſuro cuncta, quæ mea ſunt. Etenim, ſi ignem veni mittere in terram, & opto vehementer, vt accendatur, & ardeat; quo pacto negare potero, quod ardentiſsimè largiri deſidero?

Dilata dulciſsime fili, cuius deſiderio ardet anima mea, dilata os tuum, & implebo illud, ſuauiſsimo paſtu amoris mei.

Pande mihi penetralia cordis tui, & flammis ſempiternis vram illud, & erit iuge holocauſtum ſacratiſsimi altaris mei.

Offer mihi amoris iaculo vulnerãda viſcera tua, & ſauciabo illa delectabiliſsimo illapſu meo.

Sine,

Sine, vescar præcordijs tuis, & mutaberis in me, à facie efficacissimi caloris mei.

Redde mihi tributum animæ tuæ, & illustrabo illam clarissimo lumine vultus mei.

Exhibe mihi pectus molle, & penetrabo illud subtilissimo gladio viui sermonis mei.

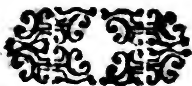
Trahe suspiria ignita è medullis tuis, & alligabor tibi arctissimo vinculo charitatis meę.

Celeriter curre ad amplexus meos, & intimè agglutinabitur tibi anima mea.

Quære me solum totis viribus, clama, & require vultum meum, & eris compos ardentissimi, & viuacissimi, ac mihi iucundissimi voti tui.

Sic scriptura cessat. Cæterùm non cessabit creberrima inspiratio, & eruditio mea, ò fili amabilissime, ac super mundi opulentiam pretiosissime cor-

dis mei. Non te deseram, ò fructus suauissime, acerbæ nimis passionis meæ. Extensis brachijs, ò expectatissima præda mea, expectabo te, donec veniat transmigratio tua. Per cancellos prospiciam te, dulcissime comes peregrinationis meę. Agam apud clementissimum Patrem meum causam optatissimæ salutis tuæ. Et licèt corpore absim, corde tamen tibi præsentissimus tuebor te, & deducam te per vias rectas, ad regnum, quod efflagitas sempiterni amoris mei.

IESV CHRISTO PAVLO POST MORITVRO,

Quidam eius seruus S.

Pistola hęc nihil aliud est, quàm meditatio Christi crucifixi statim morituri.

DVlcissime Fili Dei, ac mansuetissime Regum Rex, qui regnas, & pendes a ligno, dum intueor vitam meam pendentem antè me, ac ruptis fontibus abyssi magnæ, deleto chirographo decreti, abluentem multis

doloribus culpas meas ; tactus dolore cordis intrinsecùs, dico tibi linguam, & manum meam, velut calamum scribæ velociter scribentis, & mœstissimum funus tuum, antequàm in manus patris commendes spiritum, præcurrentis.

Audio sermonem tuum viuum, & efficacem, penetrabiliorem omni gladio ancipiti, & vsquè ad diuisionem animę, ac spiritus pertingentem, doloris, inquam plenas querimonias tuas, quibus durissima saxa, nedum corda mouentur: & doleo super te amantissime Deus, & spes firmissima cordis mei.

Cuius enim vel ferreum cor non emolliat derelictio illa, qua clementissimus Pater tuus, propter scelus populi sui, percussit te, quasi non esses vnctus oleo, præ consortibus tuis, & quasi perpetrasses verba delictorum tuorum, quæ pertulisti

in formosissimo corpore tuo, super lignum.

Circumdederunt te dolores mortis, ô vnigenite Fili Dei, & optatissima salus mea, omnes amici tui dereliquerunt te, & hereditas tua facta est, quasi leo in silua, & dedit contra te vocem suam: quomodo ergo potero in hac tua solitudine non flere, ac discerpere crudelia viscera mea?

Miror valdè, suauissime Deus cordis mei, adamante duriorem animam meam, antè cuius oculos proscriptus es, & crucifixus, quomodo ferre potest suspiria tua & ignitum eloquium tuum vehementer?

Clamas ad Patrem, & non exaudit te: stas, & non respicit te: videtur tibi mutatus in crudelem, & in duritia manus suæ aduersari tibi.

Vtinam, ô tenerrime fili virginis, & lumen splendidissimum vultus mei, appenderentur peccata mea, & calami-

tas, quam pateris in statera: quasi arena maris hæc grauior appareret: vnde non sine causa, verba tua dolore sunt plena, quia sagittæ Domini in te sunt, & terrores eius militant contra te.

O niue candidior Nazaræe, & serenissimo cælo serenior, quomodo pulcherrima facies tua denigrata est super carbones desolatorios, & oculi tui languent præ inopia? Hæccine est facies perfecti decoris, gaudium vniuersæ terræ? Quomodo obscuratum est aurum, & pretium eius cogitauerunt repellere filij alieni hæreditatis Dei?

Obstupesco, atque perturbor, ò pax tranquillissima cordis mei, & suauissime potus sitientis animæ meæ, quomodo primogenitus tuus Israel dereliquit aquam cisternæ Bethleem, & fodit sibi cisternas dissipatas, quasi requiem inuenire posset extra te.

Migrauit à te portans secum afflictio-

ctionem, ac multitudinem seruitutis: habitauit inter gentes ignaras tui, nec inuenit requiem. Qualis enim requies, vel gaudium esse possit homini, qui te lumen cæli non videt, & regem Sion montis sancti tui, sæuissimo Pharaone permutat?

At cur memoro necem infandam populi fugientis te, & non potiùs comitor morientem, & post tergum monentem inimicos tuos, & pacem offerentem ijs, qui oderunt te? Mihi certè adhærere tibi bonum est, & ponere in corde fidelissimo tuo spem meam, & timere, velut mortem, separari à salutari vmbra vitalissimæ huius arboris tuæ.

Negotiatores Madianitæ, atque Sabæi, exquirant diuitias, & prudentiam, quæ de terra est: ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo Iesu meo. Licet enim, ò inuictissime vir dolorum, & sciens infirmitatem,

ſolitudo tua ſatrapis non placeat; ego tamen ſum vir pauper, & dolens, & cupio, vt ſalus tua ſuſcipiat me.

Cupio, ò fortitudo, & vita mea, roborari, ac viuere de te: & vt audiui, hic abſcondita eſt, in infirmitate, fortitudo tua, & antè faciem tuam ibit mors. Pateat mihi per te, recta via ligni vitæ, puriſſimum ſpeculum oculorum meorum, & ſaluberrimo collyrio ſanguinis tui medere pupillis meis.

Si detergis nebulas meas, attentiſſimè intuebor te, & formoſior mihi videberis, in patibulo, quàm fallax omnis mundi gratia, & vaniſſima carnis pulchritudo.

O ſublimiſſima virtus Dei, & perfectiſſime decor animæ requirentis te, quàm fortiter, ac ſuauiter corda trahis exaltatus è terra?

Mihi abſit gloriari, niſi in cruce tua; vbi latet magna multitudo dulcedinis

tuæ, quam abscondisti imitantibus te. Ibi, & inde regnum mitissimi filij Dauid, quem fidelia corda requirunt, & cui spontanea dilectionis tributa reddunt, non solum reges Tharsis, & Arabiæ, sed etiam reges magni vniuersæ terræ.

Dulcescat mihi, oro te, summe Sacerdos, & Rex Salem, hostia hæc, sine qua non sit remissio, & imprimatur cordi meo cupienti te, & sacrificabo tecum vitulum nouellum feruescere satagentis amoris mei. Vtinam, ò sponse sanguinum tecum crucifigar, & suauissima stigmata tua in corpore meo portem; ne dum calcas torcular, derelinquam te, sed inebrier, dulcissimo, & calidissimo musto tuo.

Quare, ò speciosissime, ac serenissime Deus, & illustrissime splendor cordis mei, primogenita ciuitas tua Hierusalem proiecit te, qui filias eius cocco bis tincto, & can-

didissima bysso vestiebas?

Quare instat, & insultat morienti, & ponit te, velut signum ad sagittam?

Quare properat vitam interficere, & eradere te de terra viuentium, qui non possunt viuere sine te?

O spectaculum certe funestissimum! O hæres domus Iacob sempiterne, cui comparabo te? Vtinam præ doloris magnitudine dirumperentur præcordia mea, & vsque ad fines orbis terræ vox erumperet, ac personaret è penetralibus cordis mei, & cernuæ parerent spiritum salutis, commotæ vehementissimo rugitu meo. Vtinam ostenderem elephantibus sanguinem vuæ, quo lauas pretiosissimam stolam tuam, ad acuendos eos ad prælium.

Sed hei mihi, quia vir pollutus labijs ego sum, & expedit mihi magis mundari, quàm mundare: quapropter precor te, qui sordes abluis filia-

rum Sion, asperge me hyssopo, & mundabor, laua me recenti hoc balneo tuo, & super niuem dealbabor: Et apparebit vultus meus formosior coram te; quàm vultus nobilium puerorum, qui bibunt de calicibus regis Babylonis.

Anima mea cupit te, dulcissima requies mea, & more columbæ auolans, nec inueniens in diluuio aquarum multarum, vbi possit requiescere pes eius, nidum quærit in foraminibus petræ, ac in desideratissima cauerna maceriæ. O dilectio, ò aula delitiosissima, & humanitas amabilissima Filij Dei, quæ multis portis amoris pates, sicut mare magnum, & spatiosum manibus, miserere mei, secundùm magnam misericordiam tuam, & pastu cordis nutri me. Abscondar in te à vultu irati Dei, & eris mihi arcus positus in fœdus pacis, cum clementissimo Deo, & amico meo.

Sed quid quæro delicias in vulneribus tuis, sponse formosissime animæ meæ, & non potiùs saucior & excrucior doloribus tuis, & ardoribus ęternis amo te? An possit non adhærere tibi, & immensæ dilectionis brachijs amplecti te, qui te videt à durissimis inimicis odio habitum, & crucifixum, & dulcissimo, ac mitissimo corde, veniam illis à Patre tuo deprecantem?

Vsquequò mitesces amantissime custos hominum? Quid tua interest, tam seriò parcere peccatoribus, & solis citare corda virorum? Quorsum viuant flagitiosissimi prædones, qui oderunt te?

Viue tu mihi, cœlestis consolatio mea; quia tu sine illis mihi satis es.

Verùm ego tibi, dirissime Deus cordis mei, satis non sum, & plura lucra conquiris: & quasi egeres societate inimicorum Regis, nec sine illis viuere possis, in hoc extremo agone

tuo, postulas instantissimè à Patre gentes hæreditatem tuam, & possessionem tuam, terminos terræ. O charissime, ò pulcherrime, ò nobilissime, & gratia præstantissime fili Ancillæ tuæ, quam misericors, & suauis es? Quis mihi det, vt in dulcissimo silentio curarum, & cogitationum vniuersarum, contempler incendium cordis tui; vt cantem in æternum, inuictissimas misericordias tuas?

Non sine consilio pendes inter latrones, potentissime cordium imperator: ad prædam quippè ascendisti, vt catulus leonis Iudæ.

Quamobrem multis gemitibus flagito, vt acceleres, ac prædæris me, vt fruar expectatissima captiuitate tua.

Pone te vt signaculum in corde meo, & dominare visceribus meis, & crucis trophæum erige super caput meum: Quid enim mihi proderit, ò

dul-

dulciſsima vita cordis mei, filiorum Adam ſolicitudo, ſi tecum non ſuſpendari, & oſtentui habeat, vt memineris mei, dum veneris in Regnum tuum?

At dum conſidero te mori feſtinantem, & eloquia caſta velut argentum igne examinatum proferentem; cupio, puriſsime candor lucis æternæ, cordis auribus audire te, & concipere penitiſsimos ſenſus tuos. Verba ſunt amòre prægnantia, quæ flammis immenſis corda conſumunt. Quis enim, ò amantiſsime frater mi, adeo ferus ſit, qui cùm audit te rauca, & intermoriente voce dicentem: Sitio; non miteſcat, & liqueſiat, vt totus conuertatur in potum, & leniat ſitim amore captæ animæ tuæ?

Quis mihi det, ò vnicum ſolatium animæ meæ, vt dirumpas fontes, & torrentes in medio pectore meo; vt de torrente in via bibas, antequam viam morte claudas: nec videam propinari

tibi fel draconum, & venenum aspidum insanabile. Torqueor enim, dum è vinea, quam plantauit dextera tua, video reddi tibi vuam fellis, & botros amarissimos.

Bibe domine, obsecro te, bibe cor meum liquefactum, quod cupit infundi cordi tuo, & misceri amore liquescentibus visceribus tuis. Bibe citò, precor te, & absorbe vota mea, & innumera libamenta, quæ profero tibi de præcordijs meis: & celebrabo conuiuium Regis mei, conuiuium, cui præsidet solicitus amor, qui poculis alternis certare solet.

Verum quid loquor, suauissime Deus cordis mei? quale refrigerium tibi paro cordis vnius eliquatione, qua velut aquæ gutta, magis irritabitur inexplebilis sitis tua? Vtinam liceret mihi, tenerrime sponse animæ meæ, vniuersa generis humani corda liquare; vt hoc potu dulcissimo, sitis

tua sedaretur? sed, vt video, cùm tantus non suppetat potus, præ siti moriturus es. O sitis, ò sempiterne ardor, vre me, vt satier à fonte viuo, qui surgit in amœnissimo paradiso deliciarum, & irrigat ciuitatem Dei.

Nimis festinas, honestissime fili virginis: baptismo quippe habes baptizari, & coarctaris admodum, vsque dum perficiatur.

Video, hei mihi, arentia labia, è quibus melle dulcior fluebat oratio: & animaduerto, vix superesse mihi tempus impetrandi verba labiorum tuorum, quibus inflammer ad custodiendas vias duras. Propter quod, cùm tibi morienti minùs laboriosum videatur aspicere, quàm loqui; oro te, amabilissime Rex Salomon, aspice in me, & miserere mei, secundùm iudicium diligentium nomen tuum: & pro intuitu saltem vno, reddam tibi, pro fœnore, præcordia mea, & im-

ponam vitulos multos, super altare tuum.

Ne tibi molestum sit, afflictissime fili hominis, in hac hora tua semel intueri me, ac imprimere cordi meo imaginem acerbissimæ mortis tuæ; vt fleam, & doleam super te, sicut doleri solet in morte primogeniti.

Suspirabo, & lamentabor te, ac demisso capite ambulabo: translata est enim gloria de Israel, & arca Dei capta est. Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lacrymarum, vt lugere possim mortem tuam, & obscuratam lucem candidissimam, & plusquam dulcissimam pulchritudinem tuam? Quicquid enim extra te, amice quàm suauissime cordis mei, inter filios Adam videre possum, torquebit me, & multis accessionibus augebit sensum absentię tuæ. Quamobrem, si tibi placet, formose nimis Fili Dei, interfice me, & mori tecum erit

mi-

mihi lucrum. Morietur certè anima mea morte iustorum, sub salutari valdè vmbra tua.

Non possum non mirari, preciosissima hereditas, & salus mea, quomodo terra sanguine tuo perfusa non clamat, ferre non valens vim efficacissimæ charitatis tuæ, qua Seraphica corda liquescunt. Sol certe obtenebrescit, & petræ scindi parant: sed quàm parum est hoc, dilectissima vita, & libertas mea, si cùm excelsissimi Dei morientis, excessu comparetur? Quomodo mundus non dissoluitur, ò firmamentum cordis mei? Quomodo & ego non intereo, dum de morte tua, vel scribo, vel cògito?

Iam oculi defunguntur, & mortem, quam non fecisti, pati festinas.

Quare dulcissime frater mi, derelinquis me? cur non inuenio gratiam coram te, dum mortis consortium te requiro? Quorsum dimittis me

vagum, & profugum in terra aliena, vbi fame perenni laboratur? Auges priuatione desiderium, & non vis ponere me iuxta te: Vnde solitudine tabescam, saccum consuam super cutem meam, facies mea intumebit à fletu, & palpebræ meæ caligabunt.

Cur faciem tuam abscondis, speciosissime præ filijs hominum & arbitraris me inimicum tuum, si tecum non vna morior? amicorum quippè omnia sunt communia, & tamen moreris sine me. Potiùs certè mori deberem ego, qui peccaui: & tu cùm sis innocens, à morte liberandus esses.

Verè innocens, & iustus es, ò limpidissime innocentiæ fons, & inculpatissima iustitia mea, & nihil morte dignum admisisti: quapropter cor meum expauit, & loco motum est, eo quòd tacet Deus conculcante impio iustiorem se. Oculus fuisti cæco, & pes claudo, nudi de velleribus ouium

tua-

tuarum calefacti ſunt, oſtium cordis tui viatori patuit, orphano, & pupillo fuiſti adiutor, contriuiſti molas iniqui, ac de illius dentibus abſtuliſti prædam: & propter viſcera miſericordiæ tuæ, populi te laudant, & omnis turba quæſiuit tangere te.

Nunc autem, ò æterna maieſtas, derident te iuniores tempore filij ſtultorum, & ignobilium, qui vita putantur indigni, multis ſubſannationibus execrantur te, & exultant interitu tuo. Quare ergo viuo in terra inimicorum, formoſiſsime Deus cordis mei? Melius eſt mihi ſemel mori, quàm tot audire maledicta, & improperia inſanientis populi, qui crucifixit te.

Profectò, fortiſsime Regum Rex, & expectatiſsima redemptio mea, licèt flagitioſiſsimus latro, & vir ſanguinum crudeliſsimus fuiſſes; tamen in tanta diræ mortis anguſtia, corda etiam dura mollires: quare ergo, dum iam iam

exhalas animam, hostes tui, pro quibus moreris, tibi ab insultatione non parcunt; sed petunt, vt si filius Dei es, liberet te nunc, si vult? O altissime, qui non rapinam arbitratus es, esse te æqualem Deo, & vsque ad lignum exinanisti te, qui ponis animam tuam, quam à te nemo tollere potest, cur diligis populum obstinatum, & redimere pergis illum, sanguine, quem fundit?

O Hierusalem ciuitas sancti, quàm citò sedebis sola, & viduata Deo tuo, & insanient principes tui, ambulantes in tenebris: quia splendidissimus sol eis occidit in meridie. O luctuosa desolatio, ò infęlix solitudo!

Vę mihi dilectissime Iesu Christe, vir potens in opere, & sermone, quàm celeriter curris, exhausto iam sanguine, & consumpto humore vitali tuo: friget corpus, à cuius calore non est, qui se abscondat: raucescit spiritus incita-

tas; & inclinas caput confestim moriturus.

Annuis morti, ò validissime pugnator, ne trepidet irruere in te, & ictum eius postremum expectas. Quid dicam tibi, cuius misericordia melior est super vitas? Quid sentiam de vltima super fauum dulciore voluntate tua, qua disponis testamentum electis tuis?

Das, ò homo, qui natus es in Sion, quam fundasti, donas certè pro dilectione omnem substantiam domus tuæ, & quasi nihil despicis eam, præ magnitudine immensi cordis tui. O liberalissime, vsquequo non parcis tibi, nec dimittis te, vt glutias saliuam tuam?

Cur non auertis mortem iam tibi proximam; sicut auertisti ab Isaac seruo tuo? cur tensa non laxas viscera, & rigor lentescit ille, quem genuit zelus domus tuæ, qui comedit te? O dulcissime amor, qui vsquè in finem

diligis amicos tuos. Maiorem dilectionem nemo habet; quàm vt animam suam ponat quis pro amicis suis: & ideo, vt animaduerto, libenter moreris, ne dilectio maior possit inueniri.

Demittis caput, Imperator sempiterne, & gloriosissime humanæ gloriæ contemptor, & inscripto tibi regis titulo hærere non vis: sed in obedientiæ amplexu, obedientis habitu, quem ex ijs, quę passus es, didicisti, purissimam, & pulcherrimam, fortissimam, & suauissimam, & humanæ salutis auidissimam animam, inclinato capite, cupis efflare.

Morere igitur, creatrix vita, languentis morte tua cordis mei: morere, perennis consolatio mea: morere; quia sic placitum fuit ante Patrem tuum benignissimum, & te: expedit quippè; vt vnus moriatur homo pro populo.

Heu, quàm breues dies hominis ſunt, hominis etiam eius, qui neſcit occaſum! Quàm breui tranſeunt omnia ſub ſole! Dicis, ò chariſſime amice cordis mei, dicis conſummatum eſſe opus tuum, & inclinato capite, mortis vulnus expectas. Benè omnia feciſti: & ſurdos feciſti audire, & mutos loqui: pacificans per ſanguinem crucis tuæ, ſiue quę in terris, ſiue quę in cœlis ſunt, & perfectiſſima gratia, & decore tuo, litem filiorum Adę diremiſti.

Iam cor Patris æterni tui placatum eſt, & aſcendit ſuauis valdè odor medullati ſacrificij tui: reddidiſti ſolemnia vota tua in atrijs domus domini, & in monte à ſęculo expectatæ viſionis ſuæ. Dinumerata ſunt omnia oſſa tua: pedes, qui confecere viam redemptionis Iudæ, in altum ſublati ſunt: manus, quæ libertatem captiuis reddidere, tetendiſti. Pelli tuæ conſumptis carnibus adhæſit os tuum, & derelicta

ſunt tantummodo labia circa dentes tuos; vt pro interfectoribus tuis, Patrem mitiſsimum exorares: aures opprobrijs, & contumelijs apertas exhibuiſti, & corpus totum obtinuere liuores: Quid amplius à te requiram?

Certè conſummatum eſt: & impletæ ſunt ſcripturæ. Conſumptus es tu, pulcherrime ſponſe animæ meæ, & dum verba prophetica conſummas; conſumor ego diſceſſu tuo, & mœſtiſſimo ſpectaculo defunctionis tuæ. Quare miſero mihi data eſt lux, & vita ijs, qui in amaritudine animæ ſunt? Vellem, ò vitaliſſime Ieſu cordis mei, delicatiſſima, & acerrima voce penetrare cœlos tuos, opera digitorum tuorum, quæ tu fundaſti, & mundum lamentationibus implere, præ ſenſu receſſus tui.

Quò me vertam ſine te magiſtro meo, & ſpeculo puriſſimo vultus mei?

Vtinam commendares me humanissimæ matri tuæ, quæ sermonis iustitiæ expertem lactaret me,& vteretur quasi mancipio cœlestis pulchritudinis suæ: Hac enim hęreditate ditares me, dono pretiosissimo cordis tui, & te citò rediturum patientius præstolarer.

Cęterùm totius consolationis expers suspiro ad te, amantissime Fili Dei, qui nunc expiras: & suspendo in ara crucis viscera mea, quæ iamdudum immolaui tibi. Admitte saltem in hoc extremo spiritu, cupidissimum amicitiæ tuę cor meum, & fer tecum illud, in manus clementissimi Patris tui; & menior ero tui de terra Iordanis, & Hermonij, & in cubilibus leonum, & montibus pardorum, memorabor iustitiæ tuę solius.

Absit à me, vt ob absentiam obliuiscar tui, ò gratia pręstantissime Deus animę meę, & magna valdè merces mea: quinimmo, ò immortalis gloria,

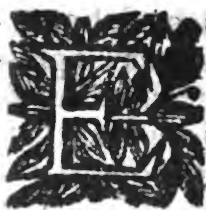
& corona mea, hic vltimus agon tuus solicitabit, & vrgebit me, & celebrabo multis gemitibus funus tuum in stratu meo, & organa lętitię suspendam è salicibus meis.

Tu verò, fidelissime amice, cuius amor fecit, ac refecit me, admitte (iterum peto) ardentissimum hoc votum meum; vt liceat commori tibi, morte saltem dulcissimę dilectionis: trahe me post te, & obsequio sempiterno adhærebo tibi.

Sic dum expiras, defungor, & feror ad te volatu quodam cordis satagentis agglutinari animę tuę, & sepeliri tecum, suauissima similitudine mortis tuę. Sic tecum, quoad possum, morior, desideratissima & pretiosissima vita mea. Nec verò quiescam; sed donec in me resurgas, requiram innumeris suspirijs optatissimam, & iucundissimam, & super cęlos serenissimam præsentiam tuam. Vale.

SERENISSIMO
DEI FILIO
SVB EVCHARISTICO
VELAMENTO LATENTI.

Quidam eius seruus S.

Pistola hęc nihil aliud est, quam Eucharistiæ sacramenti meditatio.

TAnta est dulcissime Fili Dei, vis immensi amoris tui, à quo montes sicut cera fluunt; vt aquæ multæ non potuerint extinguere charitatem,

nec flumina possint obruere exultantem flammam cordis tui.

Propter quod, vt erigeres super me vexillum suauissimæ charitatis tuæ, postquam factum est cor tuum tanquam cera liquescens, te in amplum animæ meæ vas, commercio dilectionis transfusurus, paras mihi lautissimam amoris mensam, quæ saxea corda posset emollire.

Licèt enim tuæ sint, amantissime Deus cordis mei, omnes feræ siluarum, iumenta in montibus, & boues; non mihi tauros, & altilia, quæuis præparasti, sed agnum tenerrimum, & candidissimum, qui sui appetentiam irritaret: & licèt pulchritudo agri tecum sit, & tibi plantæ omnes iussu tuo virescant; non me ad lactucas agrestes, aut fructus hortorum acerbos: sed ad vitæ iucundissimæ arborē inuitasti, sub cuius vmbra sederem, & caperem vitale pomū, quo nutrirentur viscera mea.

Feciſti memoriam mirabilium tuorum, ſpecioſiſsime Deus animæ meæ: & in eſcam vnam omnes amoris vires contraxiſti, vt mulceres voluptatis auidiſsimum pectus meum.

Miror valdè ingenioſum amorem tuum, qui tam efficaciter ſe inſinuat in penetralia mea cupidiſsima decoris tui. Quis vnquam, ò pulcherrime virginis fili, credere potuiſſet, in amandi arte, tot ſubtilitates tuas, quibus exerces auida formæ tuæ præcordia mea? Ergone nouorum prodigiorum inuentor ſemper eris? Audiui certè amicos, fratres, ſponſos ab amore creari: at nutrimentum amoris amantem ipſum fieri, nequè cogitare, neque, niſi priùs feciſſes, ſuſpicari potuiſſem.

O ſuauiſsima dilectio, ò amabiliſsime Deus, & potentiſsime prædo cordis mei, vſquequo cum viſceribus meis bellum geres; vt emollias lapideum

pe-

pectus meum? Satis pugnatum est, amice fortissime, & pretiosissima hereditas mea, satis pugnatum est: non possum repugnare sempiternis ardoribus amoris tui. Age iam triumphum de capta prælijs tuis anima mea, & in ara dulcissimæ Sion, odorare holocaustum medullatum cordis mei.

Quid quæris amabilissime Fili Dei, dum te condis intra corpus meum, vt te quasi algentem foueam calore meo, & digeram velamen, quo tegeris in cęlesti pane animę meę? An ego trahor, & artificioso cibo captus mutor in te, secretis viribus tuis?

Quare formosissime amice, solicitas me; & pro conuiuio requiris viscera mea? Nonne gratis ad conuiuium vocor, & cœnę magnę consors fio? Cur ergo ligor in compedibus, & funiculis Adam retineor, ne tàm liber, quàm accessi, recedere queam? Cur tàm rapidè trahis me post te,

ò purissima voluptas mea?

Delectabile est, ò amantissime Deus, sugere mel de petra, oleumquè de saxo durissimo, & manna de cœlo lapsum omni sapore suauitatis plenum esse, certum est. Medulla tritici tui, & sanguis tuus meracissimus cor exhilarat, & calix tuus inebrians, quàm præclarus est! Regales epulæ tuæ, ò gratia præstantissime, sapore trahunt, & astricta dolore viscera dilatant, & fœcundant: sicut matutinus ros Hermon, qui descendit in montem Sion, vbi regnat amor.

Propter hoc; adolescentulæ dilexerunt te memores vberum tuorum super vinum, quo corda calescunt: & anima mea dulcissimi cordis tui cupidissima desiderat te, & patet sicut terra sine aqua tibi.

Non placent mihi, ò fons vitę purissimę, fluuij Damasci, nec Assyrię, qui cœno turbantur: sed aqua spontè fluens

è cisterna optatissimę Bethleem, quam in vinum generosum conuertit amor.

Vtinam, dum alij villam emunt, iuga bouum parant, & vxorem ducunt; inter charissimos amicos tuos regio cibo vescar: & appareat vultus meus nitidior, quàm illorum, qui terreno conuiuio vescuntur voluptuosè, & nutriuntur in croceis, donec amplexentur stercora, quę sequuntur.

Pando tibi, ò potus, & esca mea, & pingue nutrimentum cordis mei, pando tibi latentia, sed tibi satis nota suspiria mea, & appetentiam saporis tui. Filiæ Regum concupiere te allectę lauta valde mensa tua, vbi abscondisti diligentibus te, infinitam multitudinem dulcedinis tuę.

Abiuro certè Regis Chaldęi profanas epulas; vt castiùs viuam, & ad frumentum electorum, ac vinum germinans virgines, inter filios Sion inclytos admittar, & inebrier ab vbertate tua.

O sua-

O suauissima dilectio mea, cui comparabo te? ò panis vitalissime, vbi posuit amor castissimas delicias meas; esurio te. Hei mihi, sponse speciosissime, quam acri amoris stimulo vrges me? Quàm multis, & secretis vulneribus saucias me?

Veni amice fortissime, amplectar te; festina, vt deficientem nutrias, & robores; vt curram quasi ceruorum hinnulus ad montem pinguem, & coagulatum fruitionis tuę, vbi reuelata facie, contempler pulchritudinem tuam, & pascar suauitate amoris tui.

O Deus abscondite, cui sine cibo suspirant viscera mea; quare speciem tuam subtrahis oculis meis, dum recondaris sub imagine panis, in pectore meo, & alis senescentem vitam meam?

Intus gero secreta, quę non noui, & renouatur me inscio, sicut aquilæ, iuuentus mea, & suggeritur fomentum

amori meo. O artificiosa nimis dilectio, quam tu solus excogitare potuisti, fortissime victor cordis mei, cui ferrea pectora cedunt, & amore soluta liquescunt.

Vtinam rarescceret solicita valdè anima mea, & penitùs conciperet halitum oris tui, ac viueret de pane dulcissimo, quem composuit dilectio tua.

Firmet cor meum noua conspersio hęc, vt Ægyptias ollas obliuioni tradam, nec poma visu pulchra, & ad vescendum suauia hęres Heuę requiram. Satis est mihi, ò pinguissime pastus cordis mei, panis hic à filiabus Tyri multis precibus expetitus, vt sicut adipe, & pinguedine repleatur anima mea, & labijs exultationis te laudet os meum.

Si dederis mihi panem hunc niue candidiorem ad vescendum, & vestimentum charitatis tuę, qua operiar;

eris mihi in Deum animæ meę, & in puriſſimum ſpeculum vultus mei: Et in voce exultationis, & confeſſionis cantabo tibi canticum nouum, quod ſeneſcere non ſinet feruorem meum.

O pulcherrime Rex in canalibus ligate, ac purpura veſtite, quàm cupidè tibi patent oſſa mea; vt illabaris in latibula mea, & augeas nutrimento tuo tabeſcentes medullas meas. Adhæreat, oro te, cœleſtis eſca viſceribus meis, & transformer in te, vt iam non viuam ego; ſed viuat ſplendor illæſus amici mei, & in me ſit verum fœdus illud: Amicus eſt alter ego.

Guſtaui ſemel, & vidi, quia bona eſt, in pane tuo, negotiatio mea, & propterea non extinguetur in nocte lucerna mea: ſed vigil ob ſtimulum famis, in lecto meo ſupplicabo tibi, & vrgebo te gemitibus amoris mei ſatagentis appropinquare menſæ tuæ, ac ſaturari pane dulcoris tui.

Quis mihi det, vt sim os ex ossibus tuis, & caro de purissima carne tua, cui diuinitas inserta est; vt crescam ad mensuram ætatis plenitudinis tuę, quam corda generosa requirunt?

Vtinam permiscear tibi, ò formosissime Fili Dei, & liquidus transfundar in te; vt nulla me teneat diuisionis imago, quam velut mortem perhorresco. Exerceat, oro te, vim suam subtilem, & efficacem, ardor sempiternus hoc pane conclusus: erumpat, & consumat me, meoquè funere triumphet amor.

Reddo tibi, ò cordium Imperator, tributum primogenitum cordis mei, pro esca vna, qua nihil dulcius inueniri potest, quę cùm voluptate multa, spiritum rectum creet in visceribus meis, & eneruet indomitam carnem meam, quam allicias, precor te, stillicidio quodam suauitatis, qua plena est dextera tua.

O conuiuium pinguium medullatorum, vindemiæ defœcatæ, deſidero te, & vniuerſos mundi honores, diuitias, & voluptates propter te, citò deſpicio; ne fortè filiorum panem, ſeruorum pane permutem. Hæc ſit omnis lautitia mea, & hæreditas tota cordis mei.

O dulciſſime ſeductor, quid de pane tuo dicam? Seducis me comedentem, quaſi in me vertendus eſſes, & emollis præcordia mea, ac liqueſcere facis viſcera mea, donec transformer in te. Verùm, bene eſt, ò amice fideliſſime, vt iſta ſimulatione me decipias; vt creſcam cibo grandium, & aſcendam in palmam collecturus fructus eius.

Sed rogo te, ſapientiſſime, quid cogitas, dum lates in Sacramenti velamento, & paras viſitare domum meam, vbi cupit abſcondi pulchritudo tua? licèt enim ad liberandum ſuſce-

pturus hominem, non horrueris formosæ valdè virginis vterum; deberes tamen horrere hospitium meum, vbi nihil est, quod deceat excelsissimam maiestatem tuam. Cur non recedis à me, ò clementissime, cùm grauissimus peccator sim, & ferre non possim infinitam dignationem, & mansuetudinem tuam? Recordare, obsecro te, quod olim dicebatur amicis tuis: Quare cùm publicanis, & peccatoribus manducat magister vester? Nihil habeo, speciosissime Deus cordis mei, quod tibi congruat; ne precor opprimas me immensitate glorię tuæ.

Sed, me miserum, cupio non persuadere, quod hortor. sis precor, ò victor animæ meæ, fortior precibus meis, & illabere penitùs in centrum cordis mei, vbi requiem tibi parare festino: & imprime non solùm animę, sed carni quoque meæ, elegantissimam formam tuam, cuius desi-

derio cœli, terraquè tabeſcunt.

Inebrier ab vberibus conſolationis tuæ, ò ſereniſsime decor animæ meæ, & vegeter viribus tuis, quas ſuggerit mellitiſſimum nutrimentum meum, quod parauit amor tuus.

Non poſco, vt famem expleam, pluas ſicut puluerem carnes, & ſicut arenam maris volatilia pennata, quemadmodum petierunt, qui neſcierunt te: Sed firmamentum panis ſuauiſſimi, qui cor hominis confirmat, ne labore deficiat. Hæc ſit, oro, portio mea in terra aliena; donec amoto velamento, ſuccedat noua portio in terra viuentium, quam inquiro.

Hac eſca roboratus, per itinera ęternitatis velox ferar, & fugiam ſicut hinnulus ceruorum ad montes aromatum, vbi ſplendent aſtra lucidiſſima matutina, & iubilant omnes filij Dei.

Penetra, obſecro te, ò dulciſſima

refectio mea, penetra citissimè omnia ossa mea illapsu secretæ nutritionis tuæ, quę firmet leuitatem, ac roboret imbecillitatem meam deliciosissima operatione tua. Si enim hoc pane cœlesti priuer, exhalabo languentem animam meam cupidissimam dulcedinis tuæ, è Libano cùm impetu fluentis.

Cogitaui dies antiquos, & annos æternos in mente habui, & simile amoris inuentum, non inueni; licèt enim, ò tota dilectio mea, homines amore capti amatoria pocula propinare consueuerint, vt in sua vota dilectos allicerent; nemo tamen vnquam, se alterius visceribus indidit, vt cor solicitaret; nequè id fieri posse in mentem alicui amatori venit. O certè immensum Dei viuentis incendium, ò Charitas Regina cordis mei, ò victoria dilectionis sempiternæ, quare tanto pondere premis me?

Constituor, hei mihi, super excelsam terram, vt comedam fructus agrorum, & è malo inter ligna siluarum mite pomum carpam: & consumor esca mea, quæ immittit voraces flammas visceribus meis. Vtinam eliquarentur ossa mea, & fierem similis cœlesti nutrimento meo, quod est ignitum vehementer.

Anima mea liquescit, præ desiderio pastus mei, quem reges, & prophetæ cupierunt, nec sumpserunt, tametsi non obscuris notis æternum sacerdotem indicarunt, secundùm ordinem Melchisedech. At non fecisti taliter omni nationi, ò formose valde Fili Dei, neque ad epulas tuas omnes homines admisisti, sicut inuitasti me. Quapropter sacrifico tibi præcordia mea, & cupio te ad singulos halitus meos, si fortè sic vescar te; vt vertar in amabilissimam formam tuam, cuius desiderium tenet ad vrit me.

Placeant alijs ſeptuaginta palmæ, & duo fontes aquarum erumpentium in Elim: mihi certè placebit potus, & eſca tua, ſereniſſime Deus cordis mei, & recreabor à laſſitudine peregrinationis meæ; vt de montibus leonum, & cubilibus pardorum, pertingam ad verticem Sion montis ſancti tui.

Nunc dormio inter medios cleros columbæ deargentatæ, cuius poſteriora bona ſplendent in pallore auri, quæ à te nutrita, volatu celeri, fertur ad faſtigia ſublimitatis tuæ. Precor ergo te, ſuccreſcant mihi pennæ, dum nutrior pane tuo, vt volem, & requieſcam in cauerna immortalis conſolationis, quæ fluit à propinquo corde tuo.

Verùm quid loquor? quare te præſentem, ſed latentem, ac ſilentem non interpello validiſſimis gemitibus meis? Quomodo obtexiſti velamento dulciſſimam pulchritudinem tuam, Rex

Hierusalem, cui supplicant Reges vniuersæ terræ? Quomodo non lugebo, quasi abesses; cum sciens, ac prudens occultaueris mihi infinitum decorem tuũ? Penè tango, sed non intueor te, velut cæcitate percussus. Certè dolendum est, ò speciosissime Fili Dei, me per singulos dies tecum ad mensam lautissimam vesci, nec te de facie cognoscere.

Vtinam dirumperetur velum à summo vsquè deorsum; vt auidissimè spectarem te amicum meum, qui pro dilectione dedisti omnem substantiam domus tuæ, vt æternę dilectionis alimentum ministrares. Lauasti in vino stolam tuam, & in sanguine vuæ pallium tuum; vt conuiuium deliciarum Dei mihi præparares.

Propter hoc desidero te, vitalis calor cordis mei, & pro cœna vna omnia mundi oblectamenta contemno. Quippe odore cibi condito trahor, qui est

ſicut odor agri pleni, cui benedixit clementiſſimus, & liberaliſſimus amor is Deus. Melior eſt certè miſericordia, hæc tua ſuper vitas: & propterea labia mea laudabunt te, & dilatabuntur precordia mea, conceptura ſuauitatem nuptialis menſæ tuæ.

Neſcio certè, ò pinguiſſimum nutrimentum amoris mei, quomodo te preſente, ac hominum voluntati tàm libenter expoſito, ſiccantur ſpecioſa deſerti, & exultatione colles non accinguntur, neque valles abundant frumento.

Pauci ſunt, væ mihi, in quibus ſuperextollitur ſuper Libanum fructus tuus: & ego non ſum de numero lectiſſimo paucorum, qui omnia poſſunt, & hoſtes vincunt: quos, & ego vincere poſſem armatura menſæ, quam paraſti in conſpectu meo aduerſus omnes, qui tribulant me.

Non ſine culpa, pauper ſum ego, &

in laboribus à iuuentute mea, ò amantissime Deus animæ meæ: potuissem enim à fructu frumenti, vini, & olei tui multiplicari, & rore cœli, ac pinguedine terræ crescere: & ab humero, & sursum, populo multo altior essem, & sicut gigas ad currendam viam exultarem.

Nunc verò pinguis panis tuus, ò princeps serenissime cordis mei, animos inuictos creat, & præbet delicias regibus, qui accumbunt mensæ sapientiæ miscentis vinum: sed videor præ defectione, ex illis esse, qui cùm possint absque argento, & absquè vlla commutatione emere vinum, & lac, quo simplicitas nutritur, egestate, & fame consumuntur.

Verùm absit à me consilium hoc filiorum Adæ, qui cùm in sudore vultus vescantur pane doloris sui, meliorem panem gratis oblatum recusare.

Venio festinus ad te, formosissime

Fili

Fili Dei, vt comedam bonum, & delectetur in craſsitudine anima mea, quam explere valet ſola pulchritudo tua.

Fruſtra expenderem argentum, non in panibus, & laborem meum, non in ſaturitate, licèt omnes Ægypti cepas, allia, & ollas plenas carnium compararem.

Te quippe ſolum, ò panis candidiſſime, credo eſſe victum meum, & innumeris ſuſpirijs expetitam ſaturitatem meam. Pone igitur, amice, fines meos pacem, & adipe frumenti ſatia me.

Sed in ſaturitate hac, ò ſponſe delicioſiſsime, viget fames; quia ſuauiter palato cordis ſapis, & puras delectationes ingeris amicis tuis requirentibus formoſam valdè faciem tuam. Illaberis blandè in corda tacta deſiderio tui, & excitas incendium omnipotentis amoris tui.

Guſtatur in fonte dulcedo tua, quæ ſitim creat reuelandæ formæ tuæ: pro qua certant in agone animoſi milites, & populus electus acquiſitionis tuæ. Vtinam ſoleris me, optatiſsime decor animæ meæ, quæ montem viſionis iamdudum petit; vt hac eſca roborata quadraginta dierum longam viam conficiat, & ſatietur, apparente illuſtriſsima gloria, & dulciſsima pulchritudine tua.

Quid enim mihi proſunt Ægypti horrea in annos ſeptem ſterilitatis reſeruata; ſi poſt ſeptennium eſuriendum eſt, æterna fame ſuccedente? quantò mihi ſalubriùs eſt, pane viuo victitare, qui famem æternam vitæ paſtu depellit.

Pugnat cum morte panis tuus, ò fideliſsime cuſtos cordis mei, & ſeneſcere non ſinit vitam meam, quam multis acceſsionibus auget calor tuus.

Verùm quid loquor? Calor panis

huius consumit me, ac depascit interiora mea, quæ amore resoluta defluunt, præ magnitudine pulchritudinis tuæ; & tamen, ô lux purissima, vultus mei, resolutus amore, viuo, & influo in thalamum cordis tui, vbi latent solatia mea.

Propter hoc, in silentio noctis suspirabo, nec somno releuabor in lecto meo; quia solicitabunt me crudelia nimis viscera mea, quæ torquebuntur egestate panis. Propterea præuenient te oculi mei diluculo, & surgam velox inter alios, quos paupertas fecit expeditos, vt quærerent te.

Pauperes enim edent, & saturabuntur, & saturati laudabunt te; quia tu das illis escam melle dulciorem in tempore opportuno: sed si non fuerint saturati, fortasse murmure fideli murmurabunt auidissimè dicentes: Quis det nobis de carnibus eius, vt saturemur, & fatigata corda nostra recreemus?

O po-

O potens in opere, & sermone, quot corda pane tuo domuisti? Verè cognitus fractione panis, quem coxit amoris calor.

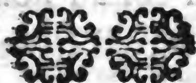
At si ita est, quomodo viæ Sion lugent, eò quòd non sint, qui veniant ad solennitatem conuiuij tui? Quomodo paruuli, qui diligunt infantiam, exhalant animas suas in plateis Hierusalem, in sinu matrum suarum, quasi non esset triticum, & vinum? Ergo ne credendum est, vllum Adæ filium esse, quiscientiam à parente suo affectatam sic depellat, & nolit esse sicut Deus? In consilium eorum non veniat anima mea, & in cœtu eorum non sit gloria mea. Certè ego requiram epulas tuas, & adhærebunt viscera mea visceribus tuis, si fortè concorporeus, & consanguineus tibi fiam, & gloriari possim nobilitate generis tui.

Præcingam certè renes meos vstos igne tuo, & sine vetustis ceremonijs

co-

comedam festinanter: quia properabunt attrahere te singula membra mea: Et ego velociter deuorabo te purissimam voluptatem meam.

Ineamus ergo amoris fœdus in alui tuo, amice fidelissime cordis mei: go vescar te, & tu vescere me: misce calori tuo calorem meum, & suauissima pulchritudo tua penetret medullas meas.

SVPERNÆ HIERVSALEM REGINÆ CLEMENTISSIMÆ MARIÆ

Exul homo salutem.

Pistola hęc nihil aliud est, quàm frequens aspiratio ad purissimam Virginem, pro eius amore, & consolatione, ac intercessione erga filium.

DVlcissima Salomonis mater, cùm qua creuit ab infantia miseratio, fama tenerrimi cordis tui, quo vniuersos Adæ filios, ad immortalem Regem, quem genuisti, quasi mater introducis, vrget me, vt non verbo tantùm, & perenni gemitu, verùm & scripto te salutem. Expedit enim mihi, humanissima, & decora valde Regina cœli, scripto etiã excitare ad te præcordia mea: & ardentia desideria pulchritudinis tuæ, casto corde concipere. Cupio enim ò speciosissima Virgo, & purissima voluptas animæ meæ, te medullitùs amare, & in tuis optatissimis amplexibus à labore mundi requiescere; vt filius tuus, quem exorare desidero, te mihi propitiam esse cognoscens, oculis illis, quibus corda vulnerat, me leniter aspiciat, & ad vitam meliorem, amoris sui vulneribus interficiat. Tu certè, ò formosissima, illum vulnerasti, & tam arctè adstrinxisti tibi; vt paulominùs non possit

non implere petitiones cordis tui. Propter hoc anima mea trahitur à te, & cupit, vehementer adhærere tibi, ſciens etiam in corde Dei te regnare, ſpecie tua, & pulchritudine tui. Propter caſtiſsimas cordis tuas delicias, optauit ille eſſe cum filijs hominum: Sauciaueras quippe illum in vno oculorum tuorum, & in vno crine colli tui. Et quidem Hieruſalem tota, quę ædificatur vt ciuitas, Regem imitata ſuum, mirificè capta eſt lætiſsimo intuitu Reginæ ſuæ forma præſtantiſsimę, & ſuauiſsimo crinis vnius laqueo innexa eſt. Nec enim, ò lux mea matutina, tenebrarum mearum expultrix, æquum erat, dum Rex ligatus eſt in canalibus, peregrinam vrbi placere libertatem. Cepiſti certè, ò cordium victrix pulchritudo, cepiſti, & traxiſti ad te omnia corda nobilia, quorum prȩda gloriatur filius tuus, non ferro, vel metu; ſed placidiſsimo aſpectu

uo, in vno scilicet oculorum tuorum, & in vno crine colli tui. Vtinam, ó pulchra nimis, cuius desiderio vruntur viscera mea, crine vno illo me ligares, quo vinciri potuit filius tuus, & quo Reges alligare soles in compedibus: Nunquam desiderarem libertatem, & in ęternum nollem solui vincula colli tui. Benè pro captiuitate hac venderetur libertas mea, capta decore multo cordis tui. Certè inęstimabilis odor, quem effundis nimis à vestimentis tuis, me semper ligatum recrearet; & somno valdè dulci consopiret.

Propterea, pulcherrima virgo, & expectatissimum refrigerium seruitutis meę, in quam me coniecit Heua mater mea, amoris tui vinculo astringe me; vt in veram reuertar libertatem; sed & vno saltem oculorum tuorum intuere me, & illo citò prędare animam meam. Pertinge vsquè ad diuisionem animę, ac spiritus, compagum quoquè,

ac medullarum. Eliquabis intuitu vno arentia oſſa mea, & reddes mihi lętitiam ſalutaris tui. Propter hunc intuitum ingerentem delicias Dei, vultum tuum deprecabuntur omnes diuites plebis, & per ſingulos dies tibi reddent vota, atque tributa. Quin etiam mundus vniuerſus deprecatur te, vt lęto vultu, ſemel ſaltem velis illum intueri. Quam enim partem haberet in illo Deus, ſi tu, ſpes lętiſsima laborum eius, illum aſpicere recuſares? Sic ego, velut alij filij Adam, habitans in terra, quę verſa eſt in ſalſuginem à malitia inhabitantium eam; in ſudore vultus mei veſcens pane meo, grandi pondere laborum oneratus, ardentiſsimo oculorum tuorum teneor deſiderio.

Reddam certè tibi pro fœnore, ò nobiliſsima pręda cordis mei, in quam feruntur importuna vota mea, vitam ipſam, qua viuo, eò quòd ſine pręſen-

tię tuę suauitate, sit mihi molestissima. Et quidem si tibi placet abesse, ò vita iucundissima deiectę nimis animę meę, longam mortem tolerabo, qua consumetur caro mea.

Profectò, lenis aura, quę perflas, & suscitas diligentes te, omnes morimur, & quasi aquę dilabimur super terram, quia peccatores sumus; sed mors validior fit contra me, auertente te faciem tuam, faciem inquam tuam illam decoram, & dulcissima pulchritudine, cœlo, ac terræ dominantem.

Quapropter spiritus meus attenuatur, dies mei breuiores fient, & solum mihi videtur superesse sepulchrum; si absentia tua pergis conficere me. Moriar sine te: sed interdum suscitabor; si illos tuos misericordes oculos, quos desiderat Ecclesia tua, conuertis ad me.

Quasi sagittis amoris, multis delectationibus penetrabor, si me dignaris

aspicere, ô lętitia viscerum meorum, & lux serenissima vultus mei. Vtinam sagittę oculorum tuorum caderent in omnia corda inimicorum Regis: citò enim mutarentur in amicos, & emptitios seruos eius. O quàm facile tibi est in oculis tuis, ad vulnerandum velocissimis, subitò honestare pauperem, & animam deficientem recreare! O si iam placeret tibi, Virgo venustissima, sic honestare me, & elisum celeriter erigere! Profectò imprimereris centro cordis mei, & elegans valde forma tua, esset speculum lucidissimum oculorum meorum, omnibus diebus vitę meę.

O speculum certè purissimum supra omnem cœli serenitatem, quod nulla vnquàm nebula obduxit, in quo lucet candor lucis ęternę, dum in te formosissimus repręsentatur Filius Dei, quis mihi det, vt fruar te, ac suspendar gratia vultus tui? Quis tàm cœlestem,

c pulchram honestatem, cordi meo ociabit fœdere sempiterno? ò puritas, ò candor, ò serenitas, ò decor plusquàm dulcissime cordis mei, trahe me post te, ne momento quidem recessurum.

Ostende mihi, obsecro, faciem tuam, aurora multò pulchriorem, & auidissimè intuebor illam, quia castissimis delicijs afficiet me. Excitabitur ad te incendium vehemens amoris mei, quem modò torques absentia tua.

Hei mihi decor animæ meæ, spes, & firmamentum meum in terra morientium, quibus flagro desiderijs tenendi te, & condendi in secreto thalamo cordis mei. Ibi certè, solo teste filio tuo, quem dilexi, & cui patere volo secreta mea, orarem te, ne forte exhalarem animam meam in sinu matris meæ, vt exhiberes mihi ineffabiliter formosa vbera tua, quæ sugerem

ego reuerenter quidem; ſed magis amanter, quàm reuerenter.

Dulciſsima Regina ſuſtine patienter; ne, obſecro, tam ſitientem ablactes me: Ne velis audentem animum repulſę doloribus extinguere. Noui enim ego filium tuum primogenitum, qui fecit te, permittere deſiderantibus vulnera ſua, è quibus bibant amici eius, & chariſsimi inebrientur.

Propter hoc, ò mater ſuauiſsima, permitte mihi vbera tua formoſiſsima, quę ſimul lacte, & amore tument: & eris mihi feſſo requies mea, & nutrimentum amoris mei. O vbera, quę funditis ſalutis riuos, ò pignora fidelia fœlicitatis meę! Quis mihi det, vt etiam morte intercedente, hauriam ex vobis vitam, quam inquiro?

O amœnitas paradiſi, ex qua pependit multis diebus infans Deus, deſiderijs fatigatum ſuſpende me. Cer-

tè speciosissima Virgo, cuius delectationes concupiui, suspendium hoc elegit anima mea. Monstra igitur mihi te esse matrem, & saltem vna stilla lactis confirma me: & pro dulcore lactis, quod gustabo, despiciam omnes mundi voluptates. Meliora sunt enim vbera tua vino, & in eis valde potens est pulchritudo tua. Sepè certè illa desideraui, sicut desiderat ceruus aquarum fontes; & visa mihi sunt cœlo pulchriora, & desiderabilia super aurum, & lapidem pretiosum multum, & dulciora super mel, & fauum. Trahitur enim cum lacte tuo sapientia de occultis; & palato cordis dulcissimè sapit. Ibi latet thesaurus saporis Dei, cui obliuio mundi permiscetur.

O si quis mihi daret potum aquę de cisterna, quę est in Bethleem, purissima Virgo! Certè non effunderem eam, nec abstinerem, sicut fecit Dauid pater tuus, quando libauit eam Do-

mino. Nec enim abstinuisset ille, si dulcissimum potum, quem exposco nactus esset.

Recordare Nutrix amantissima, filio tuo dilectissimo opus esse, vt perficiatur laus diuina eius ex ore infantium, & lactentium. Quomodo enim, Regina cœli, implebuntur scripturę, quas dictauit filius tuus? Pascar igitur, ò Mater suauissima, riuo lactis tui, quod exquiro; vt ex Ægypto semel egressus, feracissimam promissionis terram inhabitem. Terram certè non vomere proscissam; sed cœlesti rore valde pinguem, ac fœcundam, dulcissimoquè melle, & lacte manantem. Hęc sit pars mea, & potus suauissimus, quem pręparasti diligentibus te.

Sed anima mea vberum tuorum cupidissima, dum solo desiderio sugit illa; recordata est, se valde appropinquare cordi tuo, quo post filium tuum nihil est amabilius, & animaduertens

quantum ibi, & quam vrentem ignem abscondit, charitate diues filius dilectionis tuę; igne tuo incendi concupiuit. Bonum esset illi, ò Virgo dilectissima, quę habitas cum ardoribus ęternis, igne tuo liquefieri, & ibi, vt tecum viuat, expurgari.

Si vis, ò pulchra nimis, annuere voto meo; ingrediar in sacrarium cordis tui, & eius motus explorabo. Ibi erit requies mea in sęculum sęculi, & habitabo ibi, quoniam elegi eam. Vtinam semel illuc introirem, & exitus in æternum non pateret. Biberem ex abysso voluptatis, & sedaretur mare meum. Anima mea teneret portum, quò fertur ardens eius desiderium. O portus, & tranquillitas diù desiderata; quando requiescam in te? Quando tandem sedebo in pacis huius pulchritudine? Cur ò speciositas dulcissima cœlesti delectatione priuas me? Benè mihi esset, purissime candor oculorum

meorum; acerba morte citò mori, vt ad nidum cordis tui raperetur anima mea, & ibi amoris eſca paſceretur.

Certò ſperaui, Regina deſideratiſſima, quòd regnatura ſis in corde meo; eò quòd ſis formoſa nimis ſuper vniuerſas creaturas: ſed nunc poſco mihi nidum in corde tuo; vt viuam dum fouetur calor meus.

Duo certè deſideraui, quæ, oro te, mihi dones, antequàm moriar. Vulnera dulciſsima filij tui, quibus paſcar: & vbera tua amoris plena, quibus lacter.

Nunc tertium expedit mihi poſtulare, cor ſcilicet vnum tuum, & filij tui. Certè enim illi, & tibi eſt cor vnum, & anima vna. Porrò hoc vnum mihi neceſſarium eſt, ſine quò fruſtrà laborarem, & anni mei cum mœrore deducerentur ad inferos.

Quis mihi det, Virgo prudentiſſima, vt pro hoc vno vendam vniuerſa, quæ

ha-

habere possum, & emam illud? Nesciunt insipientes filij Adam pretium eius, nec inuenitur in terra suauiter viuentium. Non dabitur aurum obrizum pro eo, nec appendetur argentum in commutatione eius. Non conferetur tinctis Indiæ coloribus, qui corda stulta seducunt. Hoc ego vnum exquiram intereà, dum à dulcissima Hierusalem exulare cogor, & suspensis è salice organis, iuxta flumina Babylonis multa lacrymarum vi, captiuus aberro. Certè satis hoc vno diues essem, & purissimis delectationibus affluēs, nec Imperatorum aulis inuiderem. Profectò non timerem domui meæ à frigoribus niuis: byssus enim, & purpura esset indumentum meum. Comederem butyrū, & mel, & medullam tritici purissimam.

Precor ergo te, suauissima Regina mea, vt adhereat anima mea cordi tuo, quod exquirit, & vniatur illi strictissimo complexu.

Optabilis profectò amplexus tantæ pulchritudinis; sed optabilior mihi penetratio, qua cor tuum amarissimum, à meo, velut à spongia traheretur. Tunc explerentur omnes pori mei: & sicut adipe, & pinguedine repleretur anima mea, ac exultationis labijs te laudaret os meum. Sed intereà, dum non exaudis votum serui tui, quem absentia torques, quasi stellas cœli, multiplicabo tibi desideria, conabor saltem cogitando, tecum esse, & absentis imagine recreabor. Enumerabo tibi annos, & dies vacuos meos in amaritudine animę meę. Exponam iam tibi notos dolores meos, quos & filij tui formosissimi, & tua parit absentia: Sed nunquid propterea refocillabor? Nunquid si febris vexat me, sola recordatione fontis recreabor? Multi dicunt: Recreaberis. At, ò candidissima sponsa, & vera serenitas animæ quęrentis te, quale refrigerium

est hoc? Quàm exiguum? Quàm sæpe euanescit, nec sisti potest hæc iucunda, sed inconstans cogitatio?

Certè optatissima vita cordis mei, neque hoc mihi superest refrigerium, vt de te quantùm cupio possim cogitare. Propter quod, ardeo desiderio, imaginem tui vultus constantem concipiendi, quam respiciant suspiria mea.

Vtinam, prudentissima Virgo, quæ delicijs affluis, non in horrore, sed in lætitia visionis nocturnæ, quando solet sopor occupare homines, me præsente transires, & subsisteres, antequàm pertransires, ò filia Principis, cuius gressus pulchri sunt; sed pulchrior quieta præsentia subsistentis. Vtinam, inquam læta subsisteres, & arrideres mihi, & voce submissa loquereris mecum, & ego vocem, quasi auræ lenis audirem. Certè auris mea furtiuè susciperet venas susurri eius, & dilata-

rentur penetralia viscerum meorum, ad purissimam voluptatem hauriendam. Nollem tunc, vt mihi oriretur sol, ne me à lucis tuæ claritate diuerteret. Thesaurizarem tunc, non ignorans cui diuitias congregarem. Sed nunc huius boni recordatione, & absentia tabescere facis, sicut araneam, animam meam, eò quòd apud te sit expectatio mea, & substantia mea tecum sit.

Quapropter, ô animæ meæ vita optabilissima, exaudi anxiam deprecationem meam, & auribus percipe amore tui fluentes lacrymas meas. Ne sileas, quoniam aduena ego sum, & in terra aliena non multi intelligunt hos gemitus meos: sed tu, ò cœlestis eloquentiæ Parens, è cuius ore melle dulcior fluit oratio, quæ linguam disertam adeptæ es, & desideriorum verba capis, remitte mihi, vt refrigerer responso tuo; cui tota patet anima

mea. Et anima mea inter filias Tyri, ſupplicabit tibi in muneribus ſuauiſſimæ dilectionis, tacta ardentiſſimo deſiderio formæ tuæ. Docebis me ſecreta cordis tui, quod eſt gazophylacium filij tui, & ego intelligam ſuper ſenes, cùm didicero prudentiam tuam, ò ſecretum, ò prudentia, ò ſublimis gratia Reginæ Hieruſalem. Doce obſecro, Regina ſapientiſſima, poſt quàm adducuntur Regi electarum virginum multa millia, doce amanter, & ſuauiter animam meam cupidam eruditionis tuæ. Conſtituit enim te ſapientia diues filius tuus, magiſtram ſuauiſſimam domus, ac Regni ſui; vt melius, quàm Ioſeph erudires Principes eius, ſicut temetipſam, & ſenes eius prudentiam doceres.

Propter hoc diu optaui, & rogaui te, vt ſaltem dormientem, quaſi tranſiens erudires: ita ſcilicet, vt dormirem ego, & cor meum vigilaret tibi, ò ge-

ne-

nerosissima, & ad fundendas delectationes castas propensissima virgo. Quousque suspendis animam meam, auidam sapientiæ tuę, quam amaui, & exquisiui à iuuentute mea? Quæsiui sponsam mihi eam assumere, factus amator formæ illius. Tu vides inconstantes cogitationes meas vagantes, eò quòd non habeant cibos, & auolantes præ tortura famis, ad escas diripiendas. Et tu, dulcissima genitrix, potes illas in tuum, & filij tui thalamum congregare: sicut & cum filio tuo potes congregare aquas maris, & ponere in thesauris abyssos. At si tu, sponsa venustissima, nec per somnium, & in transitu vis solari me; dies mihi vertetur in noctem, quam tenebrosus turbo possidebit: Et egredientur catuli leonis rugientes, vt rapiant, & quærant à Deo escam sibi. Forsitan enim quasi violentes prædones, incompositi sensus mei, prædabuntur mundi apparentem

figuram, & prætereuntem apprehendere, ac tenere conabuntur, sed frustrabitur anima mea, quæ vera bona satagit inuenire: veruntamen vera bona non dabunt mihi, nisi amici mei, non fraudulenti, & onerosi consolatores, qui verbis inanibus me subuertere nituntur.

Propter quod, in toto corde meo exquisiui te, dulcissima amica mea, & virgo super astra matutina splendidissima, & precor adsis mihi læta, in noctis silentio, vt fruar bonis, quæ sunt, non tanquàm in iuuentute celeriter, sed tanquàm in canorum sensuum senectute, quæ nunquam patiatur virium detrimentum. Tu enim, cum locuplete valdè filio tuo, implebis substantia sapientię domum meam, & firmabis fortitudine cor meum, in quod se insinuabit pulchritudo tua. Insinuabit se pulchritudo tua, & candor gratissimæ præsentię tuæ in cor

ſerui tui ad te iugiter ſuſpirantis, & vigilias noctis cuſtodientis: & erit hæc nox illuminatio mea in delicijs meis, ſiue potius tuis, aut certè vtriuſquè: quia ex tenero valde corde tuo influent in cor meum, & exhilarabunt amore pulſata, & pinguia iam præcordia mea. Sed vbi eſt hęc nox? Vbi eſt tranquilla viſitatio tua? Vbi eſt, quam poſco, requies mea? Certè apud te eſt bonum meum, ſine quo incaſsum compono ſermones meos, quorum memoria cum ſonitu peribit. Veni igitur ſpecioſiſſima, & halitu tuo ſuper omnia aromata odoratiſſimo recrea me, quem creauit filius tuus: & attrahent medullæ meæ ſpiritum ſuauitatis tuæ, qua cœli exhilarantur.

Quòd ſi, & hoc tibi non vſquè adeò placet, ò electa inter Reginas præparatas thalamo filij tui; intinge ſaltem extremum digiti in aquam limpidiſſimam fontis viui, quem genuiſti, &

in quiete noctis veniens, refrigera linguam meam: quia crucior in hac mundi flamma, inferno propinquissima. Non enim magnum chaos firmatum est inter te, & me filium tuum cupidum amoris tui; cùm pertineam ego ad imperium tuum: ad imperium, inquam, pulchritudinis tuæ, quam corda casta requirunt. Hæc omnia præstabit mihi modica pars noctis vnius, si tu, ò lux mea serenissima, vis replere me iucunditate cum vultu tuo, à quo egreditur fluuius voluptatis, ad irrigandum paradisum. O voluptas, qua perficitur castitas, & amor suauissimus nutritur! O serenitas pulcherrimi vultus, quæ omnia cordis nubila dispellis! O Virgo, quæ decore tuo corda rapis, & quasi mancipia trahis, ostende mihi, si placet, semel in visu faciem tuam, etiamsi oporteat me in posterum oculis captum superuiuere. Agam enim reliquos dies vitæ

meę in iubilo, memor vultus tui gratia præſtantiſsimi, & omnem mundi gratiam inopinus præteribo: veniat, oro te, dulciſsima ſponſa cordis mei, viſum hoc expectatiſsimum. Forſitan hoc modo lenietur dolor meus: nam in aliena pulchritudine renuit conſolari anima mea. Sic vniuerſa corda filiorum Adam, filio tuo dona dilectionis ferant: effigies vultus tui ſole pulchrioris, & candidioris niue, abſentem conſoletur me.

Duo hæc, ò mater, audiui, quia poteſtas Dei eſt, & tibi grandis miſericordia, & quòd ſis valdè ſuauis, & mitis, & multæ miſerationis omnibus inuocantibus te. Porrige ergo mihi candidam, & formoſam manum tuam, quæ pingat decorem tuum, quem dilexi: & ex voto, ad altare tuum pendebunt præcordia mea, & quærent ſine fine ſpeciem tuam. O ſi placeret tibi, Princeps ſereniſsima, manu ſaltem

altera tàm molli attrectare fatigata viscera mea: Profectò quasi cera liquescerent præ magnitudine amoris, & castissimæ voluptatis: Et velut magnete tacta semper aspirarent, & mouerentur ad te, & vilesceret illis mundus, & fallax gratia eius. Tange, obsecro, me, & optatam salutem affer cordi meo.

Quòd si supplicans pro tactu, non exaudior; ingere saltem odorem vestimentorum tuorum naribus meis, & solaberis me: Scio enim, quod assistis filio tuo, pro nobis in vestitu deaurato circumdata varietate, & vestimentorum tuorum fragrantia est, sicut odor agri pleni, cui benedixit Deus. Vtinam mihi liceat odore isto tuo, filia Sion, & prudentissima virgo, roborari: Illo enim percepto, quasi de graui somno euigilans reuiuiscam, & eris mihi in æstu mundi temperies, & gratissimum in fletu solatium, & exultabo su-

per

per agro pleno tuo, ſicut exultare ſolent agni ouium. O fragrantia toto cœlo profuſa, quomodò non ſentit anima mea vim tuæ ſuauitatis, quam odoratur, & placatur Deus, & quieſcit à vindicta? O filia Hieruſalem ornata monilibus, quam adamauit Dominus, quæ pignoribus amoris tui exhilaras corda deprecantium te, imbue me odore tuo, & ſuper omnia deſiderabilia mundi deſiderabo te. Deficiet in te præ deſiderio anima mea. Ne igitur voluntate labiorum meorum fraudes me. O quoties deprecatus ſum faciem tuam in toto corde meo, licet minùs ardenter, quàm optarem: & quaſi aërem verberarem, inania dimiſiſti ſuſpiria mea: ſed non propter hoc, ſilebo Regina manſuetiſsima ſuper omnes, qui morantur in terra.

Non enim vſquè in finem miſericordiam tuam abſcindes: & tametſi

me occidas: in te sperabo: immò, precor, occide me impetu vehementi amoris tui: & tunc mihi maior fiducia salutis erit. O vita amabilissima cordis mei, quantò mihi meliùs est à te interfici, quàm ab alijs suscitari! Veniat hæc mors super me, & mihi dominetur in æternum. Quòd si morte repentina non vis corripere me, sed in prolixam mortem reseruare; incipe saltem ad mortem vulnerare me: vt gaudeam optata morte moriturus. Vellem enim subtili dilectione magnæ pulchritudinis tuæ corpus, & animam meam ita penetrari, vt nulla mihi spes euadendi superesset. O dulcedo cœlestis, ò purissime fons aquarum, quę fluunt cum impetu de Libano filij tui, ò formosa valdè filia Sion, cuius gratiam expetiuit anima mea, iaculare citò spicula amoris tui in mortis auida viscera mea, & confige, non timore, sed amore tuo carnes meas,

quę didicerunt deſiderare te. O ſplen-
didiſsima ſtella cordis mei, quis mihi
det, vt affulgeat mihi candida lux tua,
dum nauigo hoc mare magnum, &
patioſum manibus, vbi ſunt reptilia,
quorum non eſt numerus? O gratia
longè ſuauiſsima, qua duriora ſaxa
liquefiunt, allice me, ac leni feritatem
cordis mei, quod ſola voluptate nouit
demulceri: Et reddam tibi multipli-
ces amoris motus, & lacrymas dulciſ-
ſimè fluentes; donec aſpiret mihi dies
filij tui, & videam lætus ortum ſur-
gentis auroræ. Sic tibi, ò ſpecioſa
ſicut columba, expono debiles, & ru-
des gemitus meos, factus amoris, &
viſitationis tuę poſtulator importunus:
: opto vniuerſa diligentium te corda
arari; vt ſatisfaciam deſiderio adhę-
rendi tibi. Magna enim fœlicitas eſt,
cordi tuo dulciſsimo placere.

Sed nunc rem vnam intimè deſide-
ratam peto à te: Ne, obſecro, con-

fun-

fundar repulsa tua. Loquere pro me bona ad filium tuum, vt suscitet me iacentem in vmbra mortis, vbi non lucet amor eius. Tam ardenter enim diligit te propter eximiam gratiam, & decorem tuum; vt nihil sit tibi negaturus, etiam si petas dimidium Regni eius. Ipse velut abortiuum repulit me, & subtrahit se mihi, quasi non essem vnctus oleo, & maledictionem montium Gelboe videtur intulisse mihi; vt nec ros, nec pluuia cadant super me. Vnde aruit tanquàm testa virtus mea, & lingua mea adhæsit faucibus meis: adeò, vt in puluerem terræ, vnde me formauit, videatur reduxisse me, ac si pœniteret eum, quòd me hominem fecisset. Credo equidem propter grauia peccata mea. Sed nunquid vanè constituit omnes homines? Non enim est homo mundus à sorde, nec infans quidem, cuius est vnius diei vita super terram: sed

:go grauiùs deliqui. At quid faciam
:i? Certè vnum ſupereſt, vt plus dili-
gam eum, quia plus mihi donauit.
Hoc ergò cupio vehementer, ò dùlciſ-
ima Virgo, & ſuper omnes mitis ma-
er mea, vt per te, quę portam aperire
ales, introducar in thalamum filij
ui, nuptiali veſte dilectionis ornatus.
'er cor illius, charius tibi vita ipſa tua,
bſecro te, vt moneas illum de hac
olesta ægritudine mea, qua laboro.
)e cœlo mittat ignem, & exurat vi-
:era mea, quę clamant ad eum lan-
uentia ſine cibo. Cibus meus, amor
us eſt. Vtinam Regina clementiſ-
ma, & pluſquàm lepidiſsima ſermone
cuius labijs eſt gratia diffuſa, ſemel
o me, filio tuo ſupplicares. Fierem
teruentu tuo in animam viuentem,
inciperem noua ſacrificare deſide-
, quibus dulcoris tui ſapor miſcere-
r. Hoc votum meum. Hæc ſatis
quentia ſuſpiria mea; vt te interce-

dente, erga filium tuum, & te, inextinguibili amoris igne consumar.

Et vt voti compos fiam, ò sapientissima Virgo, diuinam posco visitationem; vt illustrer formosissima luce filij tui, & in secreto cellario sapientiæ, contempler infinitam eius pulchritudinem. Hæc sit hęreditas mea, qua interdum in exilio reficiar; vt inualescant amoris flammę, quibus in hac vita nihil delectabilius. Veniat, ore te, mater generatione casta fœcundissima, Dilectus tuus, & adimplebit me lætitia cum vultu suo: Lætabiturque anima mea deserta, & inuia, & exultabit solitudo. Pane cœli saturabor, & sanguinem vuæ bibam meracissimum De lauta eius mensa pinguis fiam, dabit enim mihi latitudinem cordi velut arenam maris.

Fac ergo, speciosa valde, vt festine ille, sicut hinnulus velocissimus, v castis eius fruar amplexibus. Certè

vt audiui, tanta est in eius contactu suauitas; vt inducat mundi obliuionem, & intolerabilis fiat carnis obscœna delectatio coram eo, ac si esset inferni cruciatus. Vnde meritò, pro tàm incredibili consolatione pugnare debeó; sed vt fortis in prælio fiam, memor vberum filij tui, Virgo pulchritudine coronata, fac vnâ saltem oblatione cordis tui, quo capitur filius tuus; vt sedata procella cogitationum, & passionum, quibus premor, tranquillo corde illi vniatur anima mea, is diebus, quibus milito, donec veniat immutatio mea: timeo enim, ne sensus mei quærentes creaturas, velut arietes non inuenientes pascua, laniant & subuertant cor meum: quapropter adhærere filio tuo, mihi bonum est, & in eo pascua cordis inuenire.

Quòd si tu, suauissima Virgo, & cœlestis decor domus Dei, simul cum

eo veniens, cordis mei penetralia, præsentia tua, & candore purissimo velis exhilarare, & pascere; non incipiet anima mea vagari post greges sodalium filij tui, quo nihil est amabilius. Certè, Regina misericordissima, si annuis desiderio meo; dabis mihi sexum virilem amoris, quem consecrabo Domino, per omne tempus vitæ meæ. Vigilabo, & propter amorem vehementem, somnus recedet ab oculis meis, & fiam sicut passer solitarius in tecto. Vitabo consortia hominum, & effundam cor meum in solitudine, vbi tecum adsit mihi formosissimus filius tuus. O dulcissima cœli lætitia, & impetus deliciarum exhilarans ciuitatem Dei, concilia cordi meo cor filij tui; vt cœnet mecum, semel in domo mea, & adipe frumenti satiet me. Profectò incrassatus, impinguatus, dilatatus, non recalcitrarem ampliùs illi; ne fortè

pa-

paſtu meo priuaret me. Et viſcera meа poſt paſtum, ſemper illum eſurirent dicentia: Quis nobis det de carnibus eius, vt ſaturemur?

Et ſi tu gloria Hieruſalem, & lux clariſſima ſperantium in te, aſſiſtens in decore tuo filio, quem genuiſti ingrederis, vt habites in præcordijs meis; cor meum lapideum vertetur in carneum, & liqueſcet à facie pulchritudinis tuæ. Hanc vnam inter fortia, fortiſſimam eredo. Omnia enim domat, & ſuauiſſimo prælio capit pulchritudo, & omnis creatura cupit adhærere illi, & timet ab ea repelli. Magna enim eſt gratia formæ.

Propter hoc ſtatui, ò Regina, quæ ſpecie tua mundo toti dominaris, quærere te, & perennibus deſiderijs hærere tibi. Et timeo à te ſeparari ſicut mors timeri ſolet. Vtinam placerem tibi, vt appropinquans tenaciſſimè te apprehenderem. Valdè bonum

mihi esset hoc, & libenter, pro tanta pulchritudine, omnia detrimentum facerem. Tu enim forma tua, quam sol, & luna mirantur, ò dulcissima Virgo, efficeres me magnum, & diuitem, vt nihil mihi deesset, quia nihil aliud optarem coram te. Tecum quippe esset diuina præsentia, & pulchritudo filij tui, qua simul impleretur anima mea. Nolo hæreditatem aliam inter egenos filios Euæ. Hoc votum meum. Hæc tranquillitas mea. De cetero, nemo mihi molestus sit, vt sequar Deos alienos, & consilia filiorum Adam, qui ab vtero errauerunt. Tui, ò purissima Virgo, hæres esse curabo. Et erit hereditas mea dulcis, super mel, & fauum. Propter hanc hereditatem suspirabo ad te, & memor ero tui nocte in stratu meo. Innumerabilibus gemitibus meditabor, vt columba.

Bene mihi erit, ò dilectissima

Virgo, & lætiſſima ſerenitas cordis mei, ſi gemens perſeuerauero, & exorauero te. Bonus luctus, quem expellet præſentia tua. Vtinam ſint ſemper lacrymæ meæ in maxillis meis; & non ſit qui conſoletur me; dummodo poſt longa ſuſpiria, formoſa manus tua abſtergat omnem lacrymam ab oculis meis. Certè non eſt contemnenda tanta pulchritudo, vt non meritò pro ea pugnare debeam. Quis mihi det, vt magna ſolicitudine cordis, curram poſt decorem tuum, donec mergar in abyſſum eius?

Opto, ſuauiſſima Virgo, & nobiliſſima præda mea, penetrare cœlos, opera digitorum filij tui, & ambulans ſuper pennas ventorum, volare vſquè ad ſedem excelſæ nimis gloriæ tuæ; vt requieſcat ibi cor meum cum ijs, qui exultant in gloria tua, & lætantur in cubilibus ſuis. Quis poterit, ò Regina formoſior cœlo, cogitare vim

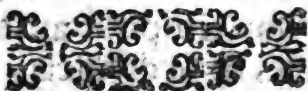
formæ tuæ? Quibus oculis intuetur te Ciuitas sancta Hierusalem? Omnia corda feruntur in te: trahit enim suaquemque voluptas. Habitabit ibi anima mea suspensa desiderio, & cupiet ardentiùs desiderare, & torquebit illam dilatio satis dura. Hei mihi, quia defectio tenuit me, defectio molesta, & longa nimis. Adesto mihi Virgo super omnes speciosa, sicut aurora valde rutilans, & in hac nocte prolixa, fac me videre lucem tuam. Infer motum vehementem cordi meo, tactu manus tuæ: & impera passionibus meis; vt quiescant, & erit pax in anima mea, loco habitationis tuæ. Omnia ossa mea dicent: Domina, quis similis tibi? Sentient præcordia mea suauitatem manus tuæ, & gaudebunt lenitate tua, mansuefactis bestijs, quæ persequuntur me. Computrescet mihi iugum filij tui, à facie olei dulcissimæ misericordiæ tuæ, quæ certè melior est

su-

ſuper vitas. Sacrificabo tibi vitulos labiorum meorum: non enim potero non laudare magnitudinem dulcedinis tuæ, quę, vt ſuſpicor, inebriat omnes dilectores tuos.

Sed & nunc abſentem ſupplex adoro, & laudo te, caſtiſſima Virgo, & ſplendor illuſtriſsime cordis mei, & reddo tibi tributum deſiderij, quo te ſequar in æternum. Feſtina, obſecro curare me à languore moleſto, in tortura viſcerum meorum: & fac, vt oriatur mihi ſol, non tàm iuſtitiæ, quàm miſericordiæ, à cuius facie montes, ſicut cera fluunt, & terra ſterilis lacte, & melle manare ſolet. Fac, oro te, vt cor meum, impetu amoris erga filium tuum, & te dehiſcat, & æterno vulnere torqueatur: & admiſce tormentis delicias animæ tuæ; vt glorier in infirmitatibus meis. Sic fatigatus, licèt non deſperans, ſcribendi; ſed non ad te ſuſpirandi finem facio, Re-

gina mitissima Hierusalem, & firmissima spes inuocantium, & quærentium te. Testor enim, quamdiu viuam in exilio, quoties halitum emittam, ferè toties ad te, sicut & ad optatissimum filium tuum, dirigam desideria mea, quæ nunquam requiem inuenire possint sine te: sed inueniant eam in elegantissima forma, & vultu formosissimo tuo, in quem deficit anima mea.

DVLCISSIMO
REGINÆ
SVPERNÆ HIERVSALEM
SPONSO IOSEPH,

Exul homo salutem.

Æc Epistola nihil aliud est, quàm multiplex meditatio diuinarum affectionum, quas passus est Sanctissimus Ioseph, & frequens excitatio cordis, & aspiratio ad

eius amorem, ac petitio suæ erga Christum, ac Beatissimam Virginem intercessionis, & visitationis.

POstquam tantæ Reginæ consortium adeptus es, fili Dauid nobilissime, vt non Ægypti panem citò pereuntem, sed panem cœli suauissimum custodires, quo aluntur corda quærentium Deum, quærentium faciem formosissimam Dei Iacob, Ego parum fœlix habitator terræ Chanaan, vbi exquisitores diuitiarum huius sęculi premuntur inopia panis, desiderio panis, quem asseruas magnopere incensus supplex, per literas, te veneraturus accedo. Fama enim lætissimi nominis tui, & Principatus, in quo, non Pharao, sed optabilissimus dilectionis Deus, constituit te in vniuer-

ſos fines terræ, perlata eſt: eò quòd il-
le, cuius ſonus in omnem terram exi-
uit, cuſtodis quoquè ſui nomen pro-
duxit à ſolis ortu vſque ad occaſum; vt ab vniuerſis cordibus laudareris, & populi omnes coram te genua flecterent, non metu potentiæ, ſed tenerrimi cordis tui amore puriſsimo: Sic quippe honorabitur, quemcunquè Rex æternus voluerit honorare.

Delaturus ergo tibi, vigilantiſsime cuſtos theſaurorum Dei, honorem, & amorem, quem purpura ardentiſsimæ charitatis tuę ſuo iure depoſcit; mitto tibi epiſtolam hanc, vultus tui iucundiſsimi deſiderijs plenam, & fatigati cordis mei ſecretariam. Credo enim te, miſericordia prægnantis ſponſæ tuæ mores didiciſſe; vt ſicut illa mater, ita tu ſis pater miſericordiæ fideliſsimę, quam requirunt, & expectant diligentes te. Mallem ego certè, ò puriſsime decor domus Dei, & fi-

dilsime promotor ſalutis meę, toti cœlo gratiſsima præſentia tua, qua laſsi recreantur, per horam ſaltem vnam in hac valle frui; quàm ad abſentem ſuſpiria deſtinare. Illa quippe hora expediretur lingua mea, ſicut calamus ſcribæ velociter ſcribentis: & effunderem coram te animam meam ſatagentem, & à tauris pinguibus obſeſſam: & offerrem tibi, mitiſsime tutor cordis mei, ſenſus meos abeuntes abſque fortitudine ante faciem tribulantis; vt reduceres illos ex Ægypto in terram Iudæ, interfectis ijs, qui quærunt animam meam. Reuerterentur illi, te dulciſsimo ductore ſuo, è Babylone redempti à captiuitate ſua, & ingrederentur hilares per patentes portas deſideratæ Hieruſalem, quam futuram inquiro.

E captiuitate igitur mea, innumeris gemitibus, quos producit egeſtas, clamo ad te, ò potentiſsime, qui ſedes

cum Principibus, & ſolium gloriæ tenes; vt ex magnitudine amoris, quo tuum cor in fornace decoræ nimis ſponſæ tuæ liquefactum eſt, eiſdem oculis, quibus illa intuetur afflictos, aſpicias me: & feras patienter, mollia valde præcordia tua clamoribus meis elatis commoueri.

Hanc enim ſpem repoſui in ſinu meo: me tria corda ſuper omnem opulentiam, voluptatem, & honorem amabilia, ad meum deſiderium flectere poſſe, ſi te ſemel ſincero affectu cordi meo conciliauero. Suauiſsima enim, ſimulquè fortiſsima dilectionis catena, ſponſæ tuæ ſpecioſiſsimæ, ac filio eius ſupra cœlos ſplendidiſsimo, anima tua colligata eſt, & ex tribus effectum eſt cor vnum, & anima vna; vt neceſſe ſit, qui furatur te, ſpontanea amoris rapina, tria ſole pulchriora, niue candidiora, & rubicundiora ebore antiquo, ſimul corda furari. Hoc vno

po-

potissimùm trahor desiderio; vt rectè mihi dictum videatur, quòd sapientes etiam huius sæculi, licèt minùs sapienter crediderunt (Tria sunt omnia:) omnia enim bona honesta, vtilia, & delectabilia, tribus his cordibus inclusa, contemplor: & quanam arte illa mihi mutuò dari possint, conor meditari.

Propter hoc diù optaui inuenire gratiam coram te, ò diues valdè Præposite familię Dei, cui commissum esse videtur, vt des in tempore tritici mensuram, mensuram inquam bonam, & confertam, & coagitatam: dignam certè, quę in sinu cordis recondatur, vt pane cœli cor alatur, & viuat. Tecum ergo paratus sum pactum inire, & quicquid postulaueris, dummodo viscera tua sentiam mihi propitia, libenter dabo. Effundam tibi, ò singulare nimis cordis mei refrigerium, omnes mundi diuitias, quas despicio, si excites in pręcordijs meis amorem

totius domus tuę, agente filio sponsę tuę dilectissimo. Doce, obsecro, me tu, qui sub eodem tecto habitasti cum sapientia, & hausisti aquas in gaudio de fontibus Saluatoris: Qui dulcissima salutis meę secreta apud filium sponsę tuę condita, & in thesauris eius signata, cognouisti: doce me, motus, & bonitatem, & disciplinam, & scientiam cordis tui; vt attracta tibi adhęrescat anima mea: & eris mihi clarissima super stellas lux oculorum meorum, & grande fomentum amoris mei.

Liceat, precor, ò mansuetissime Rector, & Pastor amantissime gregis, in quo est niue candidior Agnus Dei, liceat interrogare te; vt discam secreta domus tuæ. Nec mihi exprobrare velis curiositatem, velut alienæ domus scrutatori; sed pascere amoris flammam vehementem, quę ob decorem domus tuę vrget me: Si fortè, rerum

tuarum conſcius, admittar in tuum famulatum, & igne ſempiterno, quo flagrat tota domus, ego quoquè fœliciter vrar.

Dic, oro te, ſponſe fœliciſsime Reginæ Hieruſalem, cuius aſpectu ſol quoquè tenebreſcit. Indica mihi, quibus motibus lętitię, & quo ſenſu caſtiſsimæ voluptatis cor tuum geſtiebat, & affluebat; quando virgo illa dulciſſima, & tenerrima, tibi nutu diuino deſpondebatur. Etenim (vt credo) cœli diſtillauerunt à facie Dei Sinai, à facie Dei Iſrael, & pluuiam voluntariam ſegregauit Deus hæreditati ſuæ. O ſponſe deſideratiſſime animæ meæ (cui parcat, obſecro, Regina cœli, quòd cùm illa ſponſum velit habere communem) O dilectionis fornax ardentiſſima: Quis mihi det, vt experimento diſcam, & patiar motus illos ineffabiles, & conſumar illis flammis vehementibus? Quis mihi det con-

ſortium fœderis illius, quod ſtabiliuit incendium charitatis?

O anima charitatis iaculo vulnerata, quibus affectibus commota es, quando vidiſti verecundiſſimam, & mundi totius deſiderijs expectatiſſimam Virginem illam, cuius præſentiam cœli cupiebant, & corde, & corpore tibi ſubiectam tradi, & amore caſtiſſimo ſociari tibi? Quomodò non exhalaſti animam in illo pacto nuptiali, vir eius electiſſime, effectus poſſeſſor tantæ pulchritudinis? Nunquid, ſicut adamantem poſuit te Deus illius fœderis auctor, ne fortè præ lætitiæ magnitudine corde dilatato morereris? Quid eſt hoc? Doce, precor, doce me, quomodò ferre potuiſti vim ſubtilis charitatis, qua, velut gladio ancipiti, vulnerauit te vſque ad mortem, omni decore formoſior ſponſa tua. Quando ſcilicet tu, auro pretioſior pignus æternæ hæreditatis meæ, ſenſiſti

visceribus sponsæ arctissimè adstringi, & diuinæ delectationis aquam, ossium tuorum medullas penetrare. Altum, est valde secretum hoc, volucres quoquè cœli latet. Ego existimabam, vt aliqua ex parte cognoscerem hoc: sed labor est ante me, donec intrem, in sanctuarium Dei, & intelligam in nouissimis eius.

At propter hanc cœlestem, ac ignotam mihi dignitatem charitatis tuæ suspiciam, & amabo te, & laqueo suauissimo amoris tui, suspensa pendebit à te anima mea: non sicut Absalon, è quercu; sed sicut Regina Saba, quæ contemplata Salomonis domum, obstupuit, & non remansit in ea halitus propter rerum magnitudinem. Sed quanta est hæc magnitudo, qua cor Reginæ sapientis suspensum est, ò excelse nimis Paterfamilias Regibus altior, in cuius familia numeratur Deus, quanta est hæc magnitudo, ò lumen,

illuſtriſſimum cordis mei, ſi cum domus tuæ magnitudine comparetur! Quòd ſi perſpicacibus oculis animæ tuę, paradiſum amęniſſimum Dei manu conſitum, & ad delicias eius, ac matris eius comparatum, intueri mihi detur; ſuſpendar ego proculdubio captus decore tuo,& incõpoſita videbitur mihi Salomonis aula, & omnis Regum, ac Imperatorum apparatus vilis apparebit. O pacatiſſima ſtatio animæ meæ, quæ inſtar nauis multis procellis agitatur, introduc me ad ſinus & latebras cordis tui; vt fructu pulchro viſu, & ad veſcendum ſuaui, nec prohibito veſcar: & inueniet ibi amor meus arborem vitæ, ac ſcientiæ, quam requirit, nouum etiam Adam, & Heuæ inſtauratricem. Viror paradiſi huius trahit me, & ſpem fœlicitatis generat in corde meo. Sed hei mihi, quia mitiſſimus Deus viſcerum meorum, vt erudiret me, collocauit ante para-

disum Cherubim, & flammeum gladium, atque versatilem. Sed tu pacis conciliator amantissime, faç vt gladius conflетur in vomerem, & aperiatur via ligni vitæ, cuius desiderio totus inflammor: & eris mihi quasi serenissima cœli facies, postquam nubila transierunt, & quasi aquæ limpidissimæ riuus niue frigidior, quando calor æstatis vexat me.

Sed exoritur mihi affectio, desiderium scilicet, rogandi te, ad augendum amorem meum pastu cordis tui, quo viuet incrassatus, impinguatus, dilatatus, nec recalcitrabit; sed obsequio sincerissimo succumbet tibi. Dic, obsecro, dulcedo vitæ meæ, quę deles mundi amaritudinem, vt sapientia responsi tui, sicut adipe, & pinguedine repleatur anima mea; qualis fuit sensus cordis tui, in agone illo, quando vidisti, & considerasti sponsam tuam prægnantem, & expertem consortij

tui?

tui? Quantus dolor, & quam vehemens inuasit te, & vulnere dirissimo sauciauit? Quò abijt illa pulchritudo pacis, in qua sedebas? Quis mihi det, vt repurgatis mentis oculis, aspiciam anxium amorem erga sponsam tuam, & mille cogitationum telis vulneratum, quem dulcissimus Deus ad ostensionem iustitiæ tuæ, inebriauit absynthio? O si mihi licuisset, animam tuam strictissime amplecti, & animæ meæ vinculo amoris alligare, quando cùm esses iustus, & nolles eam traducere, cogitabas occultè dimittere eam. O purissime candor, quid est hoc? Adeò ne iustus eras, vt de columba illa tua, amica tua, formosa tua, & immaculata tua, ne suspicari quidem posses adulterium? Certè, gratissimum solatium meum, illius innocentiam, quam Seraphim admirabantur, tam perfectè cognoueras, & & amaueras; vt credibiliùs videretur

tibi, virginem sine viri consortio possi concipere, quàm peccare Mariam. O fidelissimum cor, ò sanctissima anima, ò Ioseph salutare nimis medicamentum, & firmamentum cordis mei! Propter hoc diligam te, & aperiam tibi latebras animæ meæ: Et hoc patrimonium, & thesaurum meum seruabo per singulos dies vitæ meę, & similis ero ijs, qui purgatum septuplum, & in amoris igne examinatum argentum thesaurizant.

Sed si tantus amor innocentissimæ sponsæ cepit te, clarissime splendor, qui depellis tenebras meas, quomodò cogitabas occultè dimittere eam? Nonne meliùs erat occultè retinere eam, cuius desiderio ipse suauissimus amoris Deus conflagrauit? Quale consilium eligere cogitabas? Quis, obsecro, qui possederit tam insignem pulchritudinem, illam patietur abire? Miror planè hoc, & videre mihi videor

iustitiam cum amore certantem, & luctantem in fatigato corde tuo. O lucta difficilis valde, quæ dilanias viscera amabilissimi Tutoris mei, sub cuius vmbra sedet, ac desiderat anima mea! O crudele spectaculum! ò inuictissime certator, cuius animam etsi persecutoris gladius non abstulit; martyrij tamen palmam, in hoc mortis agone, non amisit. Propter agonem hunc, ò firmissima spes mea, & exultatio cordis mei, trado tibi præcordia mea, tecum æuo sempiterno permansura. Imprime mihi, rogo te manu formosa filij sponsæ tuæ motum, & sensum agonis huius, & agnoscam diuitias cordis tui.

At interea, dum contemplor te in lucta lassum, & dormientem præ tristitia; succrescit mihi desiderium explorandi motus animæ tuæ, sub mœroris magnitudine iacentis, & repentino monitu Angeli, vires resumentis. Lux

cœlestis, & valdè noua tibi orta est, quando de coniugis tuæ fidelissimæ innocentia, cœlo teste, certior factus es. Tunc aperti sunt oculi caligine obducti. Tunc lingua, quæ præ dolore obmutuerat, soluta est. Tunc salijt sicut ceruus claudus: quia os Domini locutum est. Tunc anima gaudio magno valdè dilatata est. Tunc iustitia, & pax osculatæ sunt, & veritas de intactæ Virginis terra orta est. Tunc relaxato corde, filius verè accrescens Ioseph. Tunc melliflui facti sunt cœli, vt descenderet ros lætitiæ super caput Ioseph, & super verticem Nazaræi. Sed quò fertur lingua mea præceps, ausa ingredi in sanctuarium, quod firmauerunt manus Dei? Quis cognouit sensum cordis tui, aut quis consiliarius, vel à secretis eius fuit?

Dum abyssum diuinæ voluptatis, qua perfusus es, considero, dulcissime consolator animæ meæ; non tam scri-

pturam, quàm silentium, & cordis expansionem concupisco. Ecce quasi malum punicum, dirupto cortice, tibi cor meum aperitur; vt capiat exundantis lætitiæ tuæ riuum aliquem, quo reficiar in hac exilij solitudine.

O gratia inter omnes orientales valdè diues, quàm læto vultu, quam gratis oculis, innoxiam coniugem tuam aspexisti, & quàm fidenter amasti! Quàm dulces amoris lacrymas effudisti, recogitans te illam dimittere cogitasse! Quis mihi det amoris huius, vel vnam guttam, super purissimum balsamum pretiosam: & omnes mundi voluptates, ac diuitias aspernabor. Aperti sunt fontes abyssi magnæ, & cataractæ cœli ruptæ sunt, & præualuit amoris diluuium, quo fœliciter immersus es; vt nullum deinceps, iam securus, faceres amandi modum: sed super omnes difficultatum, & laborum montes, aqua viua tolleretur. Pro-

pter hoc amabo te, ò sydus meum fulgentissimum: & vexata siti, desiderabit te anima mea; vt bibat aquam è paradiso voluptatis tuæ, quæ irrigat omnem terram.

At vlterius fertur desiderium meum, quod assumit pennas suas diluculo; vt volet ad nidum cordis tui, & videat, & lætetur, propter inuentum ibi bonum, sicut lætari solet, qui inuenit spolia multa. Rescribe mihi, oro te magister suauissime, qui prudentiam iustorum docere soles, qua sedulitate custodisti horreum tritici electi tui, prægnantem, scilicet sponsam tuam; postquam non ex virili semine, sed mystico spiramine grauidam agnouisti. Vtinam liceret mihi penetrare in claustra animę tuę super gregem tuum excubantis, & vigilias noctis custodientis. O quot lampades ignis, atquè flammarum vrebant te; ne permitteres oculis tuis requiem, & palpebris tuis dormitatio-

tionem! Solicitudo cordis excitabat te, & furtim capiebas ſomnos interciſos, quos auctus amoris gladius interſecabat. O ſi mihi dediſſes, vt tecum ſolicitus vigilarem ſuper arca fœderis Domini, & ſuper Man, quod ibi latebat! Pro ſomnis interciſis deſpexiſſem molles Regum lectos, & pro vigilia, omnem mundi requiem abiuraſſem.

Sed nunc, ne nimis langueat anima mea, fac me, ò Princeps sereniſſime, participem ſolicitudinis tuę, quam producit amor. Infer mihi ſtimulos amoris, vt fortis ęmulatio pungat me, ad imaginem, & optatam valde ſimilitudinem amantiſsimi cordis tui: Et eructabunt labia mea hymnum, ad proportionem dilectionis tuę. In peritia, quam docueris me, requiram modos muſicos, & in pſalterio decachordo pſallam filio ſponſę tuę. Sed & in ſilentio noctis, tui memor ero, &

inter negotiorum tumultus non obliuiscar tui. Iura tua tibi reddet fidelis amor, quem beneficentia tua generabit.

Verùm, rem vnam posco è secretis tuis; vt amore tuo cor meum vehementiùs accendatur: desidero enim ardentissimè amare te, & inter clientes tuos numerari. Et quidem certò credo, te amandi artem ineffabiliter didicisse; ita vt possis rudes animas erudire, & ardoribus immensis inflammare.

Quibus, oro te, affectibus ęstuabat cor tuum amandi peritissimum, quando cum coniuge tua speciosissima, iam partui proxima, proficiscebaris in dulcissimam Ciuitatem Bethlehem, vbi iustitię sol erat nasciturus? Qualis anxietas comprimebat te, ob temporis, & itineris incommoda, quę duo illa cœli luminaria magna, filius, & mater eius patiebantur? Quot sagittis con-

fixa

fixa sunt viscera tua propter crudeles repulsas ab hospitijs? Mirum est valde, quomodo tam acerbus dolor, qui creuit ad mensuram amoris, non sustulit animam tuam, quam pertransiuit gladius. Vtinam, o dulcissimum refugium meum, imprimeretur sensus ille tuus precordijs meis: & ingredereris sic anxius in abditissimos recessus, & interiora mea; vt ebiberem spiritum tuum, cuius amaritudo melle dulcior mihi videretur. Expectarem ego in comitatu tuo, cito superuenturas delicias Dei, quales in ortu Regis Hierusalem, ciuis Bethlehem, filij sponsę tuę percepisti. Imber abijt, & recessit, & ver nouum, in corde tuo amore vulnerato, apparuit oriente sole ab sponsa tua.

Quis mihi det, vt fruar gratissimo aspectu tuo, & voce, iuxta coeli concentum suauissima, loquaris mecum; & fiam consors illius exultationis, quę

exundauit, & obruit viscera tua. Si dignaris visitare me, ac tui sensum immittere cordi meo; desiderij, & amoris brachijs adstringam te mihi: & orabo, & tenebo te, & flebo, donec larga benedictione soleris ossa mea: Et ero diues præsentia tua, & victorias multas comparabo. Dabit mihi Dominus, te volente, regiones gentium, & labores populorum possidebo. Subiugabo rebelles mihi passiones, & hostes me persequentes procul arcebo. Vnus ego persequar mille, & tecum fugabo decem millia. Et eris mihi virtus, & fortitudo mea: Tu vnus ex fortissimis Israel. Non timebo certè mala, nec bona quantumuis magna desperabo, si mecum es.

Noui enim quàm sit magna celsitudo tua, & quàm sis potens, & gloriosus inter primos cœlestis curię Principes. Immo, quod obstupescunt Angelorum chori affectu dulcissimi amoris, ac re-

uerentiæ honorantes te, mihi inter mortales, & exules laboranti notum est: Te scilicet, tuum Principatum prouexisse vsquè ad suauissimum cor ipsius Dei; vt ibi iure singulari regnes inter vniuersas creaturas. Pater quippe æternus, te sui nominis consortem admisit: vt eius vnigeniti Pater diceceris. Filius tibi, quasi Patri obtemperauit. Spiritus sanctus sponsæ tuæ sponsus, multas tibi coniugalis pacti functiones tribuens, vnam fœcundandi sponsam tuam formosissimam sibi actionem assumpsit; vt eius esses consors, in vtriquè desponsa Virgine purissima. Si in cœlorum fastigium ascendero, & vniuersorum beatorum sedes perlustrauero; quem inueniam vel hominum, vel Angelorum, cui honorem tantum detulerit Deus? Propter hoc, Princeps excelsè nimis, & potentissime defensor quærentium te, fac vt coeli gaudia prælibem, & dulco-

re tuo imple me; vt ad æterna bona totus ferar, quasi vehiculo adiutorij tui.

Porrige mihi manum dexteram tuam, & vre me igne illo, quo arsisti, erga decoram valde sponsam tuam, & amabilissimum filium eius. Facile quippe tibi erit corda etiam lapidea tuo tactu emollire, & captiuitatem Sionis ope tua conuertere; ita vt repleatur os meum gaudio, & lingua mea exultatione. Ecce tibi subijcio cor meum; vt amoris imperio regas illud, & pascas Regum epulis, quibus abundant cellaria tua.

Sed quò fertur anima mea, quæ coepit recensere laudes tuas? Siue te regnantem aspiciat, siue in terris laborantem; cupit certè placere tibi, ob eam, quam expectat à te, boni magnitudinem. Sed reuertor ad te, dulcissime Comes peregrinationis Dei, qui in terra aduena, & colonus factus est

vt contempler actus, quos admiror, qui tanquam stellæ, lucent in firmamento vitæ tuæ. Vtinam, ò pingue nutrimentum spei meæ, dedisses mihi, vt quasi pedester famulus comitarer te, quando peregrinabaris in Ægyptum, vt tecum operaretur Deus terribilia simul, & amabilia in terra Cham. O peregrinatio optabilissima, ò fuga super omnem patriæ requiem, & habitationem dilectissima, ò ductor itineris fidelissime! Quis mihi det, vt sequar te desideriorum, quasi ceruorum pedibus, & impellar impulsibus cordis tui. Amor immensus, & more olei ebullientis proijciens se super se, pulsat te, super teneritudine pulchræ nimis sponsæ tuæ, ac filij eius priùs fugientis, quàm loquentis. Amor hic tuus vrgeat me, & exurat medullas meas. Loquere, obsecro, & aperi mihi ignita præcordia tua, & emollies, ac vulnerabis me iaculis charitatis

tuę.

tuę. Erunt certè molliti sermones tu
super oleum, & ipsi erunt mihi iacula.
O quoties, fidelissime vir Regina
Hierusalem ornatę vestitu deaurato
quoties siue in itinere, siue in hospitio
siue in natali domo sponsę tuę, for
mosiorem cœlo filium eius accepist
in vlnas tuas, & adstringens illum
pectori tuo sitienti, oscula multa im
pressisti ei! Oscula certè labijs impri
mebas, & mille desiderijs ęstuabas, &
spiritum vitalem hauriebas, quo nih
delectabilius ęstimari poterat. De
ore quippe prudentis procedebat mel
& dulcedo mellis erat sub lingua eius
fauus distillans labia eius. At, hei mi
hi, qui à dulcore tanto procul fio. D
mihi oro te, vt semel saltem fruar dul
cedine filij sponsę tuę, amore potiù
ductus, quàm reuerentia. Et flagrab
desiderijs diuinę pulchritudinis, quan
exquiro, & prędabor mihi prędam
eius, qui appellabatur filius tuus, quan

cu-

cuſtodiam in ęternum. Tu certè, quantùm capio, habes clauem Dauid, clauem ſcilicet cordis eius: & aperire vales, quando tibi placet, & introducere languidos, & eliſos ad ardorem ſempiternum; vt erigantur, & conualeſcant in dulciſsimis ſimul, & fortiſsimis flammis eius, à cuius facie montes, ſicut cera fluxerunt.

Verum, vt inueniam, quam cupiui gratiam apud te, ò arx tutiſsima cordis mei, opto comitari te longis itineribus, quę cogitauit amor. Opto certè, ſed ingens labor eſt, hominem oneratum, qui emit, non vnum, ſed quinque iuga boum, ſequi te, qui ſine mundi onere, imitatus filium ſponſę tuę, exultaſti ſicut gigas ad currendam viam. *Si* vis, ò magna pars charę nimis libertatis meę, ad quam grauatus ingemiſco, depellere à ceruicibus meis pondera mea grauiſsima; curram deſiderio, & imitatione poſt te, cuius

amore trahitur anima mea. At cùm multas vias, quas pertransisti perſequi ſcribendo non valeam claudus ex vtero matris meę; vnam conabor percurrere, in dulcoris plena, & anxia ſocietate tua, & puriſsimę ſponſę dilectionis tuę. Quis mihi det, vt fiam particeps illius ſenſus, quem genuit amor, quem cor tuum in triduo filij amiſsi tulit? Vox certè deficiet me, aquam ex alto puteo haurire cupientem, ac ſine ſenſu loquentem. Elanguit anima tua, & magnitudine doloris, & amoris ęgrotans, quaſi mole magna oppreſſa eſt. Quis reuoluet mihi molem hanc ab oſtio cordis tui, vt ingrediar, & videam, & paſcatur, ac delectetur in craſsitudine anima mea. Bonum erit mihi, paſtum ibi reperire, & comedere farinę medullam, & ſanguinem vuę bibere meraciſsimum. Comedam id, pro quo non laboraui, & alar ex tranſacto labore, ac pręſenti

lętitia tua. Tu enim in hoc mihi etiam laborasti, triduo non videns dilectum tuum. Sed pro eo quod laborauit afflicta valdè anima tua non videns, nunc videt, ac videbit semen longęuum, quod regnabit in ęternum, & vltrà.

Non audeo tridui itinera scribendo percurrere: quia nescio amoris, ac doloris tui magnitudinem ponderare. Melius mihi est itinera hęc amare, quàm intelligere. Melius mihi est ad illa toto corde perenniter aspirare; vt discam flere sine testibus absentiam pulcherrimi sponsi animę meę, cuius pręsentia nihil est pretiosius. Sed vt amem, fac obsecro, ò misericordissime, vt sumat Dominus de spiritu tuo, & mihi conferat. Et eris fomes amoris mei, ac ex abundantia cordis annunciabo in Sion nomen tuum, & laudem tuam in Hierusalem.

Sed ex itinere cupio reuerti domum, & contemplari te, non labo-

rantem, sed quiescentem, ac silentem in medio domus tuę, vbi Deus amore diues propitia semper oracula reddebat: Si fortè respondeat mihi Dominus, & propitietur fauente mihi sponso matris suę, cuius vota semper fuerunt acceptissima ei, in medio dulcissimę Ciuitatis Hierusalem. Rogo te, gratia potentissime, & diuinarum affectionum consultissime, quoties in medio domus tuę sedisti tacitus, admiratus sapientiam, & decorem filij intemeratę sponsę tuę? Quoties amoris magnitudo ab exercitio sensuum alienauit te; cùm videres Verbum caro factum, tecum sub eodem tecto conuersari? Quoties in meditatione tua exarsit ignis, & eleuasti te super te? Bonum esset mihi sedere tecum in angulo domus tuę, ad prudentiam addiscendam in silentio. O silentium coeli rore suauissimo foecundum, quando discam te? O silentium in quo lo-

quitur amantiſsimus Deus, & multis blandimentis corda ſolatur, quis mihi det, vt obſeruem te, & contemnam omnem mundi eloquentiam, & linguas ſine ſenſu mendaciſsimas? Doce me, oro te, Pręceptor optatiſsime, quo pacto fiam mutus, & ſedeam taciturnus in receſſu meo, & fac me conſortem ſilentij tui, vt ſentiam caſtiſsimas cordis tui delicias, & ſuſpenſus audiam, quid loquatur in me Dominus Deus meus: loquetur enim ſine dubio pacem, quam quęſiui.

Pacem quęro, & in omnibus requiem quęſiui: *hoſtes enim mei perſequuntur me*. Propter quod, rogo te, affer tranquillitatem ſolicito cordi meo, & amabo te. Sed quę eſt pax mea? Quę eſt tranquillitas mea, niſi ſereniſsimus, & pulcherrimus, & dulciſsimus filius ſponſę tuę, cui iamdudum conſecraui pręcordia mea? Sed & mater eius ſplendidiſsima, & ſuper

omnes creaturas speciosissima requies mea est, cui voui viscera mea. Non enim filium sine matre requisiui. Non erat quippe mihi tam bonum, hominem esse solum, quàm cum adiutorio simili sibi. Hęc est portio mea. Hęc est fœlicitas mea. Hęc est requies, tranquillitas, & pax amabilissima cordis mei. Sed hinc ducit originem labor meus; quòd cùm hęc societas sit omne refrigerium animę meæ, careo omni refrigerio, quia longè disto ab ea societate. Propter hoc hostes mei facti sunt in capite, & inimici mei locupletati sunt. Ac ita egressus est ab anima mea, omnis decor eius: & recordatur Hierùsalem dierum afflictionis suę, & preuaricationis omnium desiderabilium suorum, quę habuit à diebus antiquis.

Nunc populus meus videtur cadere in manu hostili, & anima mea deposita est vehementer, non habens conso-

latorem. Quapropter, oro te, (ne tu etiam sis nimis formidini) ingredere semel ad cor vnum sponsę tuæ, ac filij eius, quorum desiderium penetrauit animam meam; & quorum repulsa consumit me; vt ineam fœdus amoris perpetui cum corde illo, & fruar aliquando consortio eius. Dabo certè pro fœdere hoc omnem substantiam domus meę, & pro eo quasi nihilum despiciam illam. Non posco sanguinem inimicorum meorum, non diuitias multas; sed pactum, quo dominetur cordi meo, cor illud vnum, quod inquiro. Non secundùm pactum, quod pepigit fortissimus Deus cum populo illo, cuius manum apprehendit vt educeret illum ex Ægypto; sed pactum, quo det legem amoris sui in visceribus meis, & in corde meo scribat illam. Offer igitur, dilecte valde, assertor deiectę animę meę, offer filio, ac matri, apud quos gratia vales, hęc

importuna desideria, & suspiria mea Porrige meo nomine, tot supplices libellos, quot gemitus emitto: si fortè Rex, & Regina Hierusalem donent mihi iura Ciuitatis sanctę, & exilium ciuitate permutent. Et propter domum Domini Dei nostri, ad quam admittar; exultabit certè spiritus meus in Deo salutari meo: Et ex hoc die cor, & caro mea requiescent in spe: & pro dulcissima misericordia, quam expecto, animam meam non imagine pictam, sed eandem, qua viuo, catenis dilectionis appensam, ex voto suspendam è portis Sion, ad quam suspiro, propter infinitam Regis, ac Reginæ pulchritudinem.

Vt verò tu, ò tutissimum asylum meum, ac fidelissime expeditor negotiorum salutis meæ, sis mihi propitius & patiaris me in abscondito viscerum tuorum habitare, ita vt claudat à foris ostium Dominus, ne tempestas de

mer-

mergat me; ineamus fœdus dilectionis, quam cupiunt præcordia mea. Dilige me, oro te, & gere curam mei; vt solet mater curam gerere filioli, quem suis lactat vberibus. Solare me deiectum, & visita me. Trado tibi claues cordis mei, vt pro libito ingrediaris. Sed, precor, ne differas tempus. Ingredere citò, & obseruabo ego ingressum tuum, vt mecum moreris in æternum. Tunc excitabitur cor meum, & resurget à tenebris, & vmbra mortis, & lætabitur propinquitate, ac tactu Nutritij sui. Quin etiam & caro humiliata reuiuiscet, & exultabit, & iubilabit in neomenia sua, in insigni, scilicet, die solemnitatis suæ; more populi, qui ludebat in organis carminum Domini, quæ fecit Dauid Rex ad laudandum Dominum: quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia, & super mel dulcissima dilectio eius.

Hæc

Hæc bona pariet mihi, quam posco, atquè reposco visitatio tua, ò super niuem candidissime, & amore fœcundissime. Vt ergo me visites, sæpiùs precor, dilige me: & ego ex pacto, subijcio tibi animam, & corpus meum, potentias, & sensus omnes meos, cogitationes, verba, & opera mea, quibus imprimatur character Ioseph, & imago perfectissima, & contra fascinationes potentissima, dilectissimi Tutoris, & amici mei. Sic quocunq; iero, tuus ero & notatus signo amoris tui, signo inquã suauissime libertatis, ex toto corde meo tibi seruiam, & curam geram dilectionis tuæ. Et ne sim auctor diuisionis, quam non amat domus tua; tria corda velut vnum colam, & amabo, & inuestigabo omnibus diebus vitæ meæ: cor videlicet tuum, strictissimè vnitum cordi sponsæ tuæ, ac filij eius electissimi; & quoties respirabo, toties trino cordi me cum cogitatio-

nibus, verbis, & operibus meis denouebo. Sic ſtatuo fœdus hoc ſalutare nimis, & pactum firmo ſine fine.

Quia verò ſcriptio finem habet, & dilectio non habet finem, quæ generat deſideria tanquam ſcintillas ab igne diſſultantes ſine fine; Epiſtolæ huic, quæ pro corde meo legatione fungitur, finem laſſus impono. At, vt ſpero, amor, & deſiderium tui, ò dulciſſime Ioſeph, iucundiſſima lux oculorum meorum, & amabiliſſimum ſolatium meum, non habebunt finem. Quæram enim te per noctes, atque dies: ſolus, & in comitatu, requiram te. Non ceſſabunt à ſuſpirijs oſſa mea, donec abſoluto mortalitatis curſu videam te. Sic inter ſuſpiria ceſſo; vt collectis ad interiora viribus, ſuauiſſimi Ioſeph deſideria fœlicius creſcant in ſilentio.

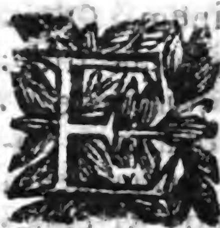
CLARISSIMÆ VIRGINI

B. TERESIÆ A IESV

CARMELIT. DISCALC.

FVNDATRICI,

Quidam eius filius S.

Pistola hęc nihil aliud est, quàm meditatio diuinarum affectionum, quas passa fuit B. Virgo Teresia: & petitio suæ erga Sponsum intercessionis, pro dono Orationis impetrando.

NObilissima mundi contemptrix, & dulcissima Virgo, suauissimi sponsi tui munere effecta sapiens, & vna de numero prudentum: mirum est, quomodo tam degener filius, sedens super flumina Babylonis, dum organa lætitiæ è salicibus pendent, è Chaldæorum exilio audeo tibi Hierosolymitanæ ciui literas mittere, non tam atramento, & calamo; quàm desiderij stylo celeriter exaratas. Miretur sanè mundus cœlestis vrbanitatis ignarus, in cuius consilium non veniat anima mea, quia nō cognouit in sapiētia Deum, quasi circa cœli cardines ambulet, nec nostra consideret; ac si à consortio nostro Deus esset expiēdus, nec esset ei nobiscum conuersatio. Certè mihi non placet consiliū hoc, sed melle dulcius consilium Dei, qui facit omnia secundùm consilium voluntatis suæ; qua dilexit me. Quapropter contemplatus ego, voluntatem tuam eò ferri;

quò fertur voluntas sponsi tui, videor
mihi, pulcherrima Virgo, posse tecum
iucundius agere, & epistolam hanc
affectibus æstuantem, & votorum
pennis ad cœlos elatam, non fore
tibi prorsus iniucundam, propter cor
tuum humanissimum sperare. At ve-
rò licet plenus sim sermonibus, & coar-
ctet me spiritus vteri mei (non sicut
Eliu facundiæ ostentatorem, sed sicut
præconem gratiæ tuæ fidelissimum)
in vestibulo tamen domus tuæ, ante-
quàm ingrediar, obstupesco magis sa-
nè, quàm si in comitatu Reginæ Sa-
beorum, Salomonis aulam inspecta-
rem. Postquàm enim introduxit te
formosus valde Hierosolymorum
Rex in cellaria sua, & nardus arden-
tissimi amoris exhalauit odorem
suum in accubitu tuo; non solùm
capior ineffabili pulchritudine tua, ò
filia Sion venustissima: sed veneror
celsitudinem gloriæ, quę dimanat, è

pu-

purissimo complexu sponsi tui: & admiror te, quasi nouam Hierusalem ornatam viro tuo.

Ab ornatu ergo tanto placet auspicari sermonem, & habenas laxare cordi meo cupidissimo gratiæ tuæ, quam cœlis intulisti, & qua corda multa conciliasti tibi. Inuictissima quippe fortitudine excelsi cordis tui, in cuius centro sedet vir ille tuus, manum tuam misisti ad fortia: & in Ecclesiæ acie diuinitùs ordinata, agmen quoddam candidatum condidisti, quasi mulier fortis, quam procul, & de vltimis finibus, magno pretio, diues amore Deus exquisiuit. Et quia virilem magnitudinem è sponsi tui ornatu tactuque traxisti, confidit in te cor viri tui, & familiæ suæ præfecit te; vt mirum sit, te multorum virorum caput esse, cùm sit caput mulieris vir: Nouum sanè fecit Dominus super terram; vt arcano modo fœmina circumda-

daret virum: vt ſcilicet amplexu *ſtri-ctiſsimo*, viſceribus tuis apprimeres ſponſum tuum, è throno, quem poſuit in te, multa mira patraturum. Hæc eſt dulciſsima gratia, & decor omnis tuus. Hæc lux Sole clarior, quæ *mi-*cat è penetrali cordis tui, cui præſidet optatiſsimus Deus, & amicus tuus. Hæc ſuauiſsima pulchritudo tua, non mollis, & ſoluta, qualem Moabitides, & Sidoniæ tam ardenter inquirunt, quæ certiſsimè auertunt cor humanum; ſed quæ cœleſti maieſtate plena corda caſta demulcet, & inimicis apparet formidabilis, vt ſuauitatem firmet fortitudo. Sic quippe ſponſus tuus formauit te ad imaginem, & ſimilitudinem ſuam; vt nouo quodam iure, non primi, ſed ſecundi Adæ, ſis os ex oſsibus eius, non ſolum caro de carne ſua. Propter hoc, ò lumen illuſtriſsimum oculorum meorum, deſidero te, & cœleſtis eloquentiæ

par-

particeps fieri opto vehementer; vt poſsim enarrare mirabilia tua, & adumbrare magnitudinem internæ pulchritudinis tuæ, ſoluente linguam meam, lepidiſsimo ſponſo tuo, qui ſurdos facit audire, & mutos loqui. Licèt enim me non egeas laudatore, cùm te ſatis laudent in portis opera tua, & nobilis coniugio vir tuus ſedens cum Senatoribus terræ, glorietur forma elegantiſsima ſponſæ ſuæ; egeo tamen ego iucundiſsimo vultu tuo, & mea certè intereſt euulgare laudes gratię tuę.

At, ſi tibi placet, tenerrima mater mea, quę Virgineo lacte cœleſti paſtu nutris filios tuos, vellem tua geſta publica preterire, & in ſancta ſanctorum cordis tui, vbi ſedet amantiſsimus Deus ſuper Seraphim altiùs, quàm olim ſuper Cherubim, penetrare. Quamuis enim laude digniſsima ſis, quòd feceris confuſionem in domo

Regis Nabuchodonosor, & gentem electissimam condideris; mihi certè non vsque adeò mira videntur hęc, cum incipio scrutari diuitias cordis tui, vbi habitat Deus Clementissimus, quem pascis ineffabili amore tuo, & ligas in funiculis charitatis tuę. Profectò speciosissima Virgo, si (vt olim Iacob, adeptus ex lucta nomen Israel) contra Deum pręualuisti, & amoris prelio illum faustè cepisti; quid mirum, si contra homines pręualueris, & spolia multa diripueris, quibus locupletares domum viri tui?

Hęc ergo pręrermittam: & insinuabo me in secreta diuinitùs affectę animę tuę.

Sed cùm secreta hęc condita sint in te, & signata in thesauris sponsi tui, ò splendidissima stella, quę dirigis cursum nauigationis meę, opus est, aperias mihi claustrum cordis tui, vt explorem opulentiam domus Dei. Et

lętabor ego in paradiſo voluptatis, quem plantauit, & excoluit, dulciſsimus amoris Deus. Annue igitur votis meis, ſpecioſa ſicut columba mater mea: oſtende mihi candorem ſapientię, quam ex oro ſponſi labijs tuis ſua labia imprimentis, halitumquè infundentis attraxiſti. Miratus eſt enim mundus vniuerſus ſapientiam fœminę vnius, arcana Dei perſpicaciſsimè intuentis, & cœleſti lepore, ac ſuauitate luculenter enunciantis, & ad memoriam ſempiternam, velut ab ore Dei (inſtar exceptoris) velociter ſcribentis.

O Virgo diuinarum affectionum conſultiſsima, Hermonis rore ſępè conſperſa, ſereniſsimo intellectu ſponſi tui pulchritudinem creberrimè contemplata, porrige formoſam manum tuam, & deterge nebulas intellectus mei caligantis in Ægypto, & adhęrebit tibi anima mea auidiſsima ſapien-

tię tuę. Quis mihi det huius claritatis consortium; vt tecum, ò humanissima preceptrix mea, promouear ad statum tranquillissimum intellectus in ęterna spectacula directi, & admiratione suspensi. Certè, pro scintilla vna sapientię huius, omnem Ægyptiorum sapientiam aspernarer: sederem solitarius, & tacerem; quia leuarem me super me.

O quoties affulsit tibi, purissime splendor animę meę, lętissimum sydus sponsi tui, & suspendit te, ac incerta & occulta sapientię suę manifestauit tibi! O excelsa nimis Sulamitis, Pacifici Regis amicissima, & ex sexaginta Reginis vna, staturam sapientię grandem adepta, vt sponso tuo cœlesti congrueres, quoties à proxima luce illius propinquantis, resplenduit facies tua sicut sol, & vestimenta tua interna facta sunt alba, sicut nix; vt in dulcissimum Deum fœliciter assumpta, cœ-

lituſquè mutata transformareris à claritate in claritatem, ad imaginem eandem ſponſi tui! Verùm hęc latent in gazophylacio templi Salomonis, cuius vultum deſiderat vniuerſa terra. Vtinam mihi liceat, inter eos, qui veſcuntur voluptuosè, & nutriuntur in croceis, ingredi ſemel in promptuarium hoc, ne ſinar in ęternum eſurire. Tu certè propter gratiam nobiliſsimi cordis tui, cùm eſſes varijs intenta occupationibus; innitabaris à ſereniſsimo ſponſo tuo intiis agente, & quaſi funibus trahi videbaris tibi ad locum orationi deſtinatum; vt more Magdalenę amiciſsimę, & amore ſimillimę tibi; ſederes ſecus pedes eius, & immenſa dulcedine paſcereris: ſediſti, & illius pingui pane ſaturata fuiſti, qui prębere ſolet delicias regibus.

Quapropter, oro te, porrige mihi modicum fragmentum eius; vt creſcam quaſi filius matris meę. Aut

importuna desideria, & suspiria mea Porrige meo nomine, tot supplices libellos, quot gemitus emitto: si fortè Rex, & Regina Hierusalem donent mihi iura Ciuitatis sanctę, & exilium ciuitate permutent. Et propter domum Domini Dei nostri, ad quam admittar; exultabit certè spiritus meus in Deo salutari meo: Et ex hoc die cor, & caro mea requiescent in spe: & pro dulcissima misericordia, quam expecto, animam meam non imagine pictam; sed eandem, qua viuo, catenis dilectionis appensam, ex voto suspendam è portis Sion, ad quam suspiro, propter infinitam Regis, ac Reginæ pulchritudinem.

Vt verò tu, ò tutissimum asylum meum, ac fidelissime expeditor negotiorum salutis meæ, sis mihi propitius, & patiaris me in abscondito viscerum tuorum habitare, ita vt claudat à foris ostium Dominus, ne tempestas de-

nergat me; ineamus fœdus dilectionis, quam cupiunt præcordia mea. Dilige me, oro te, & gere curam mei; vt solet mater curam gerere filioli, quem suis lactat vberibus. Solare me deiectum, & visita me. Trado tibi claues cordis mei, vt pro libito ingrediaris. Sed, precor, ne differas tempus. Ingredere cito, & obseruabo ego ingressum tuum, vt mecum moreris in æternum. Tunc excitabitur cor meum, & resurget à tenebris, & vmbra mortis, & lætabitur propinquitate, ac tactu Nutritij sui. Quin etiam & caro humiliata reuiuiscet, & exultabit, & iubilabit in neomenia sua, in insigni, scilicet, die solemnitatis suæ; more populi, qui ludebat in organis carminum Domini, quæ fecit Dauid Rex ad laudandum Dominum: quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia, & super mel dulcissima dilectio eius.

Hæc

Hæc bona pariet mihi, quam posco, atquè reposco visitatio tua, ò super niuem candidissime, & amore fœcundissime. Vt ergo me visites, sæpius precor, dilige me: & ego ex pacto, subijcio tibi animam, & corpus meum, potentias, & sensus omnes meos, cogitationes, verba, & opera mea, quibus imprimatur character Ioseph, & imago perfectissima, & contra fascinationes potentissima, dilectissimi Tutoris, & amici mei. Sic quocunq; iero, tuus ero & notatus signo amoris tui, signo inquã suauissime libertatis, ex toto corde meo tibi seruiam, & curam geram dilectionis tuæ. Et ne sim auctor diuisionis, quam non amat domus tua; tria corda velut vnum colam, & amabo, & inuestigabo omnibus diebus vitæ meæ: cor videlicet tuum, strictissimè vinctum cordi sponsæ tuæ, ac filij eius, electissimi; & quoties respirabo, toties trino cordi me cum cogitatio-

nibus, verbis, & operibus meis denouebo. Sic ſtatuo fœdus hoc ſalutare nimis, & pactum firmo ſine fine.

Quia verò ſcriptio finem habet, & dilectio non habet finem, quæ generat deſideria tanquam ſcintillas ab igne, diſſultantes ſine fine; Epiſtolæ huic, quæ pro corde meo legatione fungitur, finem laſſus impono. At, vt ſpero, amor, & deſiderium tui, ò dulciſſime Ioſeph, iucundiſſima lux oculorum meorum, & amabiliſſimum ſolatium meum, non habebunt finem. Quæram enim te per noctes, atque dies: ſolus, & in comitatu, requiram te. Non ceſſabunt à ſuſpirijs oſſa mea, donec abſoluto mortalitatis curſu videam te. Sic inter ſuſpiria ceſſo; vt collectis ad interiora viribus, ſuauiſſimi Ioſeph deſideria fœlicius creſcant in ſilentio.

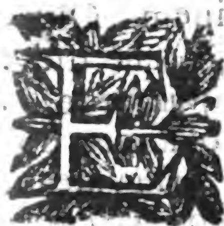
CLARISSIMÆ VIRGINI

B. TERESIÆ A IESV

CARMELIT. DISCALC.

FVNDATRICI,

Quidam eius filius S.

Pistola hęc nihil aliud est, quàm meditatio diuinarum affectionum, quas passa fuit B. Virgo Teresia: & petitio suæ erga Sponsum intercessionis, pro dono Orationis impetrando.

NObilissima mundi contemptrix, & dulcissima Virgo, suauissimi sponsi tui munere effecta sapiens, & vna de numero prudentum: mirum est, quomodo tam degener filius, sedens super flumina Babylonis, dum organa lætitiæ è salicibus pendent, è Chaldæorum exilio audeo tibi Hierosolymitanæ ciui literas mittere, non tam atramento, & calamo; quàm desiderij stylo celeriter exaratas. Miretur sanè mundus cœlestis vrbanitatis ignarus, in cuius consilium non veniat anima mea, quia nô cognouit in sapiētia Deum, quasi circa cœli cardines ambulet, nec nostra consideret; ac si à consortio nostro Deus esset excipiēdus, nec esset ei nobiscum conuersatio. Certè mihi non placet consiliū hoc; sed melle dulcius consilium Dei, qui facit omnia secundum consilium voluntatis suæ; quia dilexit me. Quapropter contemplatus ego, voluntatem tuam eò ferri;

quò fertur voluntas sponsi tui, videor mihi, pulcherrima Virgo, posse tecum familiarius agere, & epistolam hanc affectibus æstuantem, & votorum pennis ad cœlos elatam, non fore tibi prorsus injucundam, propter cor tuum humanissimum, sperare. At verò, licèt plenus sim sermonibus, & coarctet me spiritus vteri mei (non sicut Eliu facundiæ ostentatorem, sed sicut præconem gratiæ tuæ fidelissimum) in vestibulo tamen domus tuæ, antequàm ingrediar, obstupesco, magis sanè, quàm si in comitatu Reginæ Sabeorum, Salomonis aulam inspectarem. Postquàm enim introduxit te formosus valde Hierosolymorum Rex in cellaria sua, & nardus ardentissimi amoris exhalauit odorem suum in accubitu tuo; non solùm capior ineffabili pulchritudine tua, ò filia Sion venustissima: sed veneror celsitudinem gloriæ, quæ dimanat, è

purifsimo complexu ſponſi tui: & admiror te, quaſi nouam Hieruſalem ornatam viro tuo.

Ab ornatu ergo tanto placet auſpicari ſermonem, & habenas laxare cordi meo cupidiſsimo gratiæ tuæ, quam cœlis intuliſti, & qua corda multa conciliaſti tibi. Inuictiſsima quippe fortitudine excelſi cordis tui, in cuius centro ſedet vir ille tuus, manum tuam miſiſti ad fortia: & in Eccleſiæ acie diuinitùs ordinata, agmen quoddam candidatum condidiſti, quaſi mulier fortis, quam procul, & de vltimis finibus, magno pretio diues amore Deus exquiſiuit. Et quia virilem magnitudinem è ſponſi tui ornatu tactuque traxiſti, confidit in te cor viri tui, & familiæ ſuæ præfecit te; vt mirum ſit, te multorum virorum caput eſſe, cùm ſit caput mulieris vir: Nouum ſanè fecit Dominus ſuper terram; vt arcano modo fœmina circumda-

daret virum: vt ſcilicet amplexu ſtrictiſsimo, viſceribus tuis apprimeres ſponſum tuum, è throno, quem poſuit in te, multa mira patraturum. Hæc eſt dulciſsima gratia, & decor omnis tuus. Hæc lux Sole clarior, quæ micat è penetrali cordis tui, cui præſidet optatiſsimus Deus, & amicus tuus. Hæc ſuauiſsima pulchritudo tua, non mollis, & ſoluta, qualem Moabitides, & Sidoniæ tam ardenter inquirunt, quæ certiſsimè auertunt cor humanum; ſed quæ cœleſti maieſtate plena corda caſta demulcet, & inimicis apparet formidabilis, vt ſuauitatem firmet fortitudo. Sic quippe ſponſus tuus formauit te ad imaginem, & ſimilitudinem ſuam; vt nouo quodam iure, non primi, ſed ſecundi Adæ, ſis os ex oſsibus eius, non ſolum caro de carne ſua. Propter hoc, ò lumen illuſtriſsimum oculorum meorum, deſidero te, & cœleſtis eloquentiæ

particeps fieri opto vehementer; vt possim enarrare mirabilia tua, & adumbrare magnitudinem internæ pulchritudinis tuæ, soluente linguam meam, lepidissimo sponso tuo, qui surdos facit audire, & mutos loqui. Licèt enim me non egeas laudatore, cùm te satis laudent in portis opera tua, & nobilis coniugio vir tuus sedens cum Senatoribus terræ, glorietur forma elegantissima sponsæ suæ; egeo tamen ego iucundissimo vultu tuo, & mea certè interest euulgare laudes gratię tuę.

At, si tibi placet, tenerrima mater mea, quę Virgineo lacte cœlesti pastu nutris filios tuos, vellem tua gesta publica preterire, & in sancta sanctorum cordis tui, vbi sedet amantissimus Deus super Seraphim altiùs, quàm olim super Cherubim, penetrare. Quamuis enim laude dignissima sis, quòd feceris confusionem in domo

Regis Nabuchodonosor, & gentem electissimam condideris; mihi certè non vsque adeò mira videntur hęc, cum incipio scrutari diuitias cordis tui, vbi habitat Deus Clementissimus, quem pascis ineffabili amore tuo, & ligas in funiculis charitatis tuę. Profectò speciosissima Virgo, si (vt olim Iacob, adeptus ex lucta nomen Israel) contra Deum pręualuisti, & amoris prelio illum faustè cepisti; quid mirum, si contra homines pręualueris, & spolia multa diripueris, quibus locupletares domum viri tui?

Hęc ergo pręrermittam: & insinuabo me in secreta diuinitùs affectę animę tuę.

Sed cùm secreta hęc condita sint in te, & signata in thesauris sponsi tui, ô splendidissima stella, quę dirigis cursum nauigationis meę, opus est, aperias mihi claustrum cordis tui, vt explorem opulentiam domus Dei. Et

lę-

lętabor ego in paradiso voluptatis, quem plantauit, & excoluit, dulcissimus amoris Deus. Annue igitur votis meis; speciosa sicut columba mater mea: ostende mihi candorem sapientię, quam ex oro sponsi labijs tuis suauia imprimentis, halitumquè infundentis attraxisti. Miratus est enim mundus vniuersus sapientiam fœminę vnius, arcana Dei perspicacissimè intuentis, & cœlesti lepore, ac suauitate luculenter enunciantis, & ad memoriam sempiternam, velut ab ore Dei (instar exceptoris) velociter scribentis.

O Virgo diuinarum affectionum consultissima, Hermonis rore sępè conspersa, serenissimo intellectu sponsi tui pulchritudinem creberrimè contemplata, porrige formosam manum tuam, & deterge nebulas intellectus mei caligantis in Ægypto, & adhęrebit tibi anima mea auidissima sapien-

tię tuę. Quis mihi det huius claritatis consortium; vt tecum, ò humanissima preceptrix mea, promouear ad statum tranquillissimum intellectus in ęterna spectacula directi, & admiratione suspensi. Certè, pro scintilla vna sapientię huius, omnem Ægyptiorum sapientiam aspernarer: sederem solitarius, & tacerem; quia leuarem me super me.

O quoties affulsit tibi, purissime splendor animę meę, lętissimum sydus sponsi tui, & suspendit te, ac incerta & occulta sapientię suę manifestauit tibi! O excelsa nimis Sulamitis, Pacifici Regis amicissima, & ex sexaginta Reginis vna, staturam sapientię grandem adepta, vt sponso tuo cœlesti congrueres, quoties à proxima luce illius propinquantis, resplenduit facies tua sicut sol, & vestimenta tua interna facta sunt alba, sicut nix; vt in dulcissimum Deum fœliciter assumpta, cœli-

lituſquè mutata transformareris à claritate in claritatem, ad imaginem eandem ſponſi tui! Verùm hęc latent in gazophylacio templi Salomonis, cuius vultum deſiderat vniuerſa terra. Vtinam mihi liceat, inter eos, qui veſcuntur voluptuosè, & nutriuntur in croceis, ingredi ſemel in promptuarium hoc, ne ſinat in ęternum eſurire: Tu certè propter gratiam nobiliſsimi cordis tui, cùm eſſes varijs intenta occupationibus innitabaris à sereniſsimo ſponſo tuo intùs agente, & quaſi funibus trahi videbaris tibi ad locum orationi deſtinatum; vt more Magdalenę amiciſsimę, & amore ſimillimę tibi, ſederes ſecus pedes eius, & immenſa dulcedine paſcereris: ſediſti, & illius pingui pane ſaturata fuiſti, qui prębere ſolet delicias regibus.

Quapropter, oro te, porrige mihi modicum fragmentum eius; vt creſcam quaſi filius matris meę. Aut

certè, da mihi vrceum aquę frigid tantùm, si panis carius emitur, & re frigerabor. Nam & Rebecca Virgo cum qua geris similitudinem, leuite rogata, non seruo Abrahę tantùm, verùm & camelis eius potum dedit quem venit haurire.

Nunc verò responde mihi, oro te puella Regina Hierusalem, cuius im menso decore ciuitas sancta gloriatur Quale genus amicitię intercessit tibi cùm amabilissimo Reginę tantę filio te inuitante, & assistente lateri tuo vt quoties liberet, de fillo cogitare, festiuus adesset tibi, velut expositu tenero valde cordi tuo? Certè si non est alia natio tam grandis, quę habea Deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis; necesse est te in natione hac, è grandioribus esse; vi licèt multę filię congregauerint sib diuitias, tu sis è numero excelsiorum, quę supergressę sunt vniuersas, ob mi-

ram propinquitatem sponsi tui. O propinquitas optatissima, vniuersis mundi bonis præferenda, minor te. Ergo ne credibile est, castissima Virgo, pulcherrimum Deum cordis tui, effectum iam amicum, & custodem animæ tuæ, à latere tuo nunquam potuisse diuelli? Quo igne, rogo te, flagrabas, cum tanti decoris amicum tecum semper esse dignoscebas? An poteras reprimere cordis æstum, cordis inquam, exultantis, & ardentis? Profectò ipse præ amore pulchritudinis tuæ, non potuit cohibere manus suas tornatiles, ac formosas nimis; quin ostenderet illas tibi, earum cupidissimæ. Quin etiam, & (quod multi reges, & prophetæ voluerunt videre, & non viderunt) totum corpus digito Dei mirificè compactum tibi exhibuit auidè spectandum; vt tibi suauissimè blandiretur. Dic ergo mihi, dulcissima nutrix mea, quibus oculis illum

uita es? Et quàm altè impressa fuit
ma eius visceribus tuis? O quan-
n inualuit Zelotypia! O deſidera-
ima Virgo, quantùm tibi ſorduit
mnis carnea venuſtas: & quàm ge-
osè cor tuum omnem mundi volu-
tem faſtidiuit.
Sed ſilere malo, quod effari neſcio:
boni tanti conſortium poſtulare.
uamobrem oro te, puriſſimum
culum animæ meæ, vt vel ſummo-
n digitorum aſpectu dignetur me
nor ille tuus, apud quem gratia va
; vt qui tribus digitis appendit or-
m terræ, ſuſpendat etiam humi de-
um cor meum; vt ſordeant illi pi-
mundi bona, & impetu celerrimo
atur in vnam illius pulchritudinem.
animam ſponſi tui ad mea vota
teris; inſonabo tibi in neomenia
ba, in inſigni die ſolennitatis meæ.
atabuntur præcordia mea, præ ma-
itudine voluptatis Dei. Fiet vinea

di-

dilecto tuo in cornu filio olei. Implebuntur areæ meæ frumento; & vino torcularia redundabunt.

Oratio receptus ſeu collectionis. At verò trahit me deſiderium explorandi te in cordis tui thalamum te abdentem, & ad ſponſi tui feſtiuiſſimi vocem exultantem. Quapropter rogo te, formoſiſſima Virgo: Quibus ardoribus vrebaris quando ad vocem dilecti tui, vires animæ ſibilo ſuo tenuiſſimo conuocantis, te condebas intra te, præſentiquè pulchritudine Dei capiebaris; ita, vt liberet corpori voluptatis diuinæ ſtillicidia percipienti, oculos obſtruere, aures obturare, quò ſe totam anima in dulciſſimum Deum effunderet; & caſtiſsimo complexu illi miſceretur? Quando ſcilicet ſedebas in pulchritudine pacis, in conuiuio pinguium medullatorum, & vindemię defœcatæ, parante ſcilicet ſponſo tuo non tauros, & altilia; ſed lautiſsimum

conuiuium deliciarum Dei? Quando videbaris tibi (ò splendidissima lux cordis mei) plena & tota patebas sponsum tuum præsentissimum conceptura, & quasi limpidissimam aquam more spongiæ bibitura?

Oratio quietis. Propter hoc, ò lepidissima Virgo, ac diuinæ facundiæ peritissima, sæpe silebas cùm sermo displiceret, corporisquè pars vlla loco se mouere nollet, nec vis animæ vlla à præsente sponso vellet ablactari. Quis mihi det, pace hac certè pretiosissima, vel tantillum frui: & contemnam opulentissima regna, quæ imagine pacis solicitæ, citoquè perituræ inaniter lætantur. Si exaudieris importunos gemitus meos, ò generis nostræ clarissima Princeps, viuam tecum fœderatus amoris fœdere sempiterno: & adhærebit cordi meo lætissima tui vultus imago, quam repetent oculi mei, exitus aquarum deducentes.

Somnus. Vtinam corriperes me somno super fauum planè dulcissimo, quo identidem dormiebas, dum cor tuum vigilabat. Quando vigilantissimus sponsus tuus custodiebat te, & lucerna eius splendebat super caput tuum. Quando egrediebatur super te splendor eius, & ipse quasi lampas accendebatur. Si, agente te, dilectione diues Deus animæ tuæ immiserit mihi, quemadmodum & tibi, soporem, & allexerit me; sacrificabo ei millenos vitulos pinguissimos iugum charitatis subituros. Liquescent viscera mea amoris excubias perenniter actura. Vigilabo sine requie, sicut passer solitarius in tecto, & proferam amoris querimonias; eò quòd vexat me tam diuturna solitudo. Sed obsecro te, mundi debellatrix potentissima, dissipes saltem inimicorum meorum castra, quibus teneri solent præcordia mea: præcludunt enim mihi viam dulcissi-

mæ

mæ Sion, & sanctificatio deserta est, altare cordis mei profanatum; & in atrio Domini, velut in saltu, virgulta nata. O si noua fieret templi huius dedicatio, & appareret Deus in nube lucida, quæ templum mirabiliter obumbraret; vt per te, Virgo super niuem candidissima, descenderet humanissimus Deus super me, sicut imber super herbam; aut certè, sicut stillæ super gramina: & visitatione lætissima requiesceret in me, sicut in capite Ioseph, & in vertice Nazarei.

At interea, dum de rore cœli, & pinguedine terræ viuentium cogito, & tuę fœlicitatis, in his bonis, optatissima Virgo, recordor, quò te altiorem contemplor, eò me deiectiorem animaduertens extabesco. Videor enim mihi vir videns paupertatem meam in virga indignationis Dei, qui vetustam fecit pellem, & carnem meam: contriuit ossa mea, & collocauit me in

tenebrosis, quasi mortuos sempiternos.

Vnio. Certè, Virgo speciosissima, dum tu splendidè epularis cum sponso cordis tui, ego iaceo ante fores tuas, & crucior appetentia mensæ tuæ. Hei mihi, quia attenuantur oculi mei suscipientes in excelsum: In excelsum, inquam, statum aquilarum oculos vincentem diuinæ vnionis, ad quam in exilio nostro sæpissimè elata fuisti, intellectu altè suspenso, memoriâ erasis imaginibus ad cœli serenitatem erecta, voluntate diuinis flammis ignita, Deoquè castissimè permixta; ita vt videretur tibi cœlum terraquè liquescere. O quàm cœlestes motus amore distentum cor tuum patiebatur: & quanto se conatu, in mare magnum immergebat! O quàm subtiliter diuinæ delectationis aqua medullas animæ penetrabat! O quantum virtutum heroicarum prouentum, diui-

nus ille complexus referebat!

Fac precor te, Mater fœcundissima, innumeros filios sine læsione Virginitatis enixa, vt fiam consors tantæ suauitatis, qua nihil in terris est optabilius. Et rependam tibi fœnus amoris, quo iampridem cepisti me, tradamque tibi clauem cordis mei, quod parebit tuo. Sanè, generosissima Virgo, pro insigni lucro à te regi, ducam. Eliciam è medio cordis tui riuos sapientiæ, quos euergit sponsus tuus, non certè riuos à fluminibus Assyriorum; sed à purissimo Iordane, quo lauabor: si fortè restituatur caro mea, sicut caro pueri paruuli, & miro modo, caro ipsa pro captu suo, Deo discat adhærere. Fiam tunc, vt spero, te fauente, sicut Nephthali ceruus emissus, dans eloquia pulchritudinis.

Raptus. Verùm enim, dum forma tua subit animam meam pulchritudinis cupidissimam, miror, quàm sit

potens decor tuus, quem Rex tantus concupiuit: & trahor, cupioquè trahi, tanta venustate fruiturus. Sed, hei mihi, quia omnis gloria tua ab intus est, nec illabi possum in sacrarium cordis tui. Placet tamen mihi, ò pulchra nimis, illapsus forma præstantissimi sponsi tui, frequentissimo raptu amplectentis te, ac permeantis præcordia tua, penetratione quadam profundissima. O quoties, velut moræ impatiens, non solum in recessu tuo, verùm & in medijs hominum colloquijs, festinauit, & arripuit te renitentem, & epilepsiam simulantem; quasi peniteret illum cunctationis, & ferre non posset, te totam secum non morari, tanquàm Zelotypia premeretur. Quid est hoc? Quid egisti dulcissima Virgo? Nunquid genæ tuæ ipsius sanguine rubentes rapuerunt oculos eius, & pulchritudo tua captiuam fecit animam eius? Puteus hic altus est, & in

quo

quo hauriam aquam, non habere con-
rincor.

Impetus. Didici tamen ex te, mi-
issima columba mea, quoddam irri-
amentum sponsi tui, ad amplexus
tuos accurrentis, & in vigilia dilectio-
nis excubantis. Et quemadmodum
tu ipsa scripsisti, credo, miro quodam
amoris artificio, ad multiplicem ra-
ptum te fuisse subuectam: sæpè enim
sine vlla præcurrente oratione, irrue-
bat super te spiritus vehemens, non
certè conterens naues Tharsis; sed in
portum voluntatis tuæ, te velocissimè
impellens, & incredibili amoris impetu
corripiebaris, ob absentiam sponsi tui.
Mærebas sola, & ad mortem vsquè tor-
quebaris: Intolerabilis quippè tibi
videbatur absentia tanti decoris. Et
cum illo frui, nisi morte intercedente,
nequires nec tibi posses mortem infer-
re; durissimo quodam mortalis vitæ
genere, non viuere, sed mori tibi vide-

ba-

baris. Vbi certè obstupesco, quomodo multoties non crepuit cor tuum, & exhalasti amore sauciam animam tuam. Propter hoc, festinabat, & blandiebatur tibi dulcissimus Deus cordis tui, & in extasi suauissima, faciebat sui copiam; vt sedaretur impetus, & acerrima solicitudo tua. Subuehebat te in verticem Sina, & in nebula tecum habitabat, & vt olim cum Mose viro mitissimo super omnes, qui morabantur in terra, tecum loquebatur, vt loqui solet vir cum amico suo. Quin etiam, & in montem Nebo ascendere iussa es, non certè punienda propter præuaricationem ad aquas contradictionis; sed contemplatione terræ promissionis animanda, donec veniret immutatio tua. Vbi, dic obsecro, quàm diuino sensu delectationum Dei dilatabatur cor tuum, animaduertens excelsissimum Deum tibi amore languenti, tàm humaniter

ccurrere, & de impetu anxiam aman-
issimè solari. Profectò, clarissima
Virgo, suspicor, immensis te fuisse
dulcoribus absorptam, quemadmo-
dum absentiæ dolor in immensum
exereuerat, vt secundùm multitudinem
dolorum tuorum in corde tuo consolationes Dei lætificarent animam
tuam.

O impetus vehementissime, corripe
me, & morte longa moriar in agone
vitæ; dummodo, sicut hinnulus accurrat mihi pulcherrimus Deus cordis
mei. O vtinam, dulcissima Virgo,
subire liceat motus hos, quibus concussa fuit cœlestis anima tua: & despiciam omne aurum, in quo confidunt
homines, & voluptates breui perituras.

Vulnus. Verùm vlterius fertur secretorum tuorum auida anima mea.
Cupit enim nosse, quibus te vulneribus
sauciauit amicissimus tibi sponsus tuus:

quan-

quando ſcilicet, ſubtiliſsimo dolore, quaſi iaculo tranſuerberabat animam tuam: & videbaris tibi per illum ſenſum doloris acerrimi pœnas animarum, quæ igne tartareo, vel purgatorio torquentur, miro modo dignoſcere. Vulnerabat te amoris exactor, Deus cordis tui; vt tecum agone dulciſsimo certaret, & amoris vulnera mutuò quoquè ſubiret. Sic anceps dilectionis gladius pertranſiuit animam tuam, & amoris martyrio coronata es, affectaquè ſimillima ſponſo tuo.

Nec verò hic ſubſtitit amor æternus ſuauiſsimi Dei ligati catenis internæ pulchritudinis tuæ: ſed miſſo cœleſti nuncio, qui tibi totus ardere, quaſi Seraph viſus eſt, mirificè ſauciauit te. Ardentiſsimus quippè ſpiritus ille aureo iaculo traiecit cor, & viſcera tua æternis flammis ignita; vt ſolicitiùs æſtuarent amore dilectiſsimi Dei tui, iaculumquè retrahens, ſimul viſcerum

partes retraxit abscissas, quasi pro esca missus fuisset, qua libenter vesceretur sponsus tuus. Certè ibi perspexisti, atque gustasti; quia fortis est vt mors dilectio, dura sicut infernus æmulatio.

Quis mihi det vt expendere, ac sentire possim sensum diuinitus illati vulneris tui? O formosa valde sponsa mea, cupio flere propter te; si fortè recludas mihi thesauros vulneris huius, quod melius est super vitas. Aperi mihi, obsecro, fontis huius venam; si fortè inde fluat sanguis, & aqua, sicut è lateri vulnerati sponsi tui. Doce me, sapientissima Virgo, hunc sensum canæ mentis: licet enim tibi senes erudire, & in populo graui, occulta quæstiis explanare; eò quòd sis interpres viri tui. Norunt enim, quotquot sedato corde legerunt, & ex parte intellexerunt scripta tua, te cœlesti dono, pro sponso tuo, hac ętate, legatione

fun-

fungi; vt des ſcientiam ſalutis plebi eius: & quæ angelico intellectu concepiſti in thalamo illius, dulciſſimo tradas magiſterio. Si docueris me grandem hanc ſapientiam, me condam intra me, & accendar velut potens, ſobriè crapulatus à vino. Vileſcent mihi Regum pompæ, & pelago diuinę voluptatis abſorbebor.

Alloquium. Attamen ſi vulnus ſentire non datur, eò quòd ſit cibus grandium, è ſecretis incrementis pertingentium ad menſuram ætatis plenitudinis Chriſti dilecti tui, ò amabiliſſima Virgo, detur ſaltem, oro te, requies mea expectatiſſima; vt per te loquatur mecum in aura leni, decorus valdè ſponſus tuus, quemadmodum ſæpè tecum locutus fuit. Quando ſcilicet animam tuam perturbatam more quadrigarum Aminadab, & multis anxietatibus circumſeptam vnico verbo ſedabat: & ad cœli ſerenitatem

dissipatis nubibus extollebat. O quoties, inuictissima Virago, quæ de viro tuo sumpta es, in medijs turbinibus laborum, quibus obluctabaris, audisti vocem dilecti tui ad cordis aurem sic dicentis: Quiesce, confide, & alia similia blandimenta: & pacatissimo corde, cœlestis lætitiæ gustu, tota illi patuisti; vt altiùs illaberetur, & agglutinaretur animæ tuæ.

Vtinam dignaretur sponsus tuus imperare procellis meis, & increpare illas, sicut increpuit mare rubrum, & exsiccatum est, & deduxit amicos suos in abyssis, sicut in deserto. Vtinam post increpationem, poneret, & fines meos pacem, & adipe frumenti satiaret me. Certè, speciosissima Virgo, facilè potest ille emittere eloquium suum terræ, eò quòd velociter currit sermo eius: Citò potest, vel vno verbo, solari me, sicut te identidem solatus est.

Sed quorſum auocauit me dolor meus, cœli gaudia referentem? Nonne tecum lætari æquiùs eſt, & diuitias cordis tui alacriùs recenſere? Quid enim lætiùs, quàm internam pulchritudinem tuam, quæ lætificat ciuitatem Dei, explorare: & eruptiones malorum punicorum paradiſi tui attentiùs intueri. Certè dicam ſinceriùs, quàm Balaam, cuius obturatus erat oculus: quàm pulchra tabernacula tua Iacob, & tentatoria tua Iſrael: vt valles nemoroſæ, vt horti iuxta fluuios irrigui, vt tabernacula, quæ fixit Dominus, quaſi cedri propè aquas. Mihi enim minùs operoſum eſt, virtutum eximiarum, quibus clares, celſitudinem, pulchritudinemque mirari; quàm exprimere. Stupor circundedit me, ſuper magnitudine tanti decoris, quem adamauit Dominus: & ſuper paſcuis vberrimis, in quæ amicos ſuos deducit, quemadmodum

deduxit olim, sicut ouem Ioseph.

Miror campos, qui repleti sunt vbertate, & pinguissima speciosa deserti: & viroris æterni lætitia capit me. At verò, ne omnino sileam, quod interest euulgare, ò electissima Virgo, cuius omnis gloria ab intus est, licet sis circumamicta varietatibus; vel ex vno capite, videor mihi, ex parte posse perpendere auream texturam virtutum perfectissimarum, quibus ornauit te sponsus tuus, qui te adhuc exulantem cocco bis tincto, & retorta bysso vestiebat, non sicut filias Tyri, quæ purpura gloriantur; sed sicut filiam dulcissimæ Hierusalem, cuius Rex rubrum induit vestimentum.

Votum. Caput autem illud vnum, quod attonitus cœlo proximum suspicio, est votum, quod filias Sion in altissimam rapit admirationem: votum inquam, quod clarissimo lumini oculorum tuorum, & plusquàm suauissimo

ſponſo, & amico tuo nuncupaſti, præſtandi quicquid inter multa grata, quæ paſſim occurrebant, noſſes illi gratiùs eſſe. Profectò quantùm capio, quantùm ſapio, à ſæculo non eſt auditum, tàm ingenuum, tàm cœleſte, tàm plenum amoris promiſſum, quod excogitauit ingenioſius amor tuus. Nam & inter filios huius ſeculi, qui in generatione ſua prudentiores filijs lucis ſunt, nemo vſquè adeò inſaniuit amando; vt tàm arcto nexu ſemetipſum obligaret. Et tamen, qui amandi artem, neſcio quam confinxere, multa commenti ſunt mendacia, vt amoris vim ad viuum exprimerent. At tu, tenerrima atque fortiſſima Virgo, ſinceriſſimo diuinæ pulchritudinis amore, figmenta filiorum Adæ ſuperaſti: & Seraphico more, æternis flammis arſiſti. Hoc ſanè palam euincit votum hoc. O votum, ò cæleſte promiſſum, ò generoſiſſimum cor, tot ca-

te-

tenis innexum, quot subibant cogitationes rerum, quæ dulcissimo Deo videbantur fore gratiores! Quàm heroicas opportebat esse virtutes tuas, ò Virgo splendidissima, quibus instructa fuit candidissima anima tua, quæ te agilem expeditamquè redderent, ad Diuinæ voluntatis amplexum, quoties opus esset, aliquid acceptius sponso tuo viriliter obire! O Virgo inuictissima, quàm magna est domus Domini, & ingens locus possessionis eius!

O dilectio, pro qua sponsus dedit omnem substantiam domus suæ! Certè dilectio hæc non est audita in Chanaan, neque visa est in Theman: sed in generoso valde corde tuo, ò formosissima Virgo, quod innumerabilibus amoris motibus, in omnibus quærebat requiem suam, hoc est, dulcissimum cor sponsi tui: & in noctis præsertim silentio capiebat somnum intercisum, ob sponsi solicitudinem,

quem ex voto requirebat. O votum, ò incendium sempiternum! Quis dabit aquarum riuos oculis meis, vt fleam largè in holocausto voti huius, & incendij, quod produxit amor? Si feceris me consortem cordis tui audentis talia, & promittentis, ò amantissima Virgo, reddam tibi cor meum cum vsuris; vt consumas illud igne amoris tui.

Cordis libertas. Sed dum hoc attonitus meditor, succurrit mihi libertatis tuæ recordatio, quam reticeri non pateretur iucundissimus sponsus animæ tuæ. Donauit quippe te, omnipotens ille amicus tuus, quadam cordis libertate, quæ omnes orbis Principatus esset facilè contemptura, & optimates mundi domitura: vt quot vinculis te obstrinxisti tam grandi promisso; tot gradibus Diuinæ libertatis potireris, & nullo pondere negotiorum, quibus premitur mundus, preme-

re-

reris. Hinc suspicor, ò potentissima, pollicebaris, quæ nondum habebas, & ad præstitutum diem promittebas, te debita quantumuis magna solutu-ram, quasi spiritu Beniamin afflata fuisses, & manè comederes prædam, vespereque diuideres spolia. Certè si præda cordis tui, erat diues valde inter omnes Orientales sponsus tuus, cui tributa reddunt Reges vniuersæ terræ; amicitiæ iure, facta consors diuitiarum eius, fidentissimè poteras diuidere spolia domus suæ. Hinc etiam suspicor extitisse libertatem agendi cum viris doctrina clarissimis, malè de te opinantibus, antequàm perspectam haberent, ò prudentissima Virgo, vim eius, quæ ab intùs est, formę tuæ. Conueniebas enim illos, & tàm cœlesti eloquentia, & lepore hausto è labijs sponsi tui aggrediebaris illos, ac exponebas internam pulchritudinem animæ tuæ, Libani gloria, deçore Carmeli,

ac Saronis ornatæ; vt incredibili suauitate primo congressu caperes illos: & iam non modo tui propugnatores fierent; sed & quasi mancipia decoris tui seruirent tibi. Veniebant ad te curui, qui humiliauerant te: & adorabant vestigia pedum tuorum omnes, qui detrahebant tibi: & vocabant te Ciuitatem Domini, Sion Sancti Israel. O Sion cœlesti rore fœcundissima, cuius portas dilexit Dominus, quot animas cepisti facundia tua, & quot seruos emptitios comparasti tibi!

Sed quomodo sum ausus altitudinem supernæ libertatis tuæ, qua cordibus dominabaris, Illustrissima Virgo, commendare, cùm dulcissimus Deus deduxerit in lacum vitam meam, & posuerit lapidem super me? Hostes quippè mei facti videntur in capite, & inimici mei nimis locupletati: & graui censo laterum & palearum, seruio seruitutem Pharaonis. Hei mihi inter

captiuos suspiranti, quando, ò purissime candor cordis mei, apparebit mihi libertatis dies, aut certè nox, quæ sit illuminatio mea in delicijs meis: nox, inquam, quæ expoliauit Ægyptios, & ditauit Hebræos. Si exoraueris pro me sponsum tuum, quem dilexi, vt me donet libertate sua; proferam ei panem, & vinum, sicut fecit Sacerdos Dei altissimi Melchisedech Rex antiquissimæ Salem, & laudis hostiam immolabo ei: appareboquè coram illo, non in sanguine vitulorum & hircorum, ac in cinere vitulæ asperso; sed in sacrificio testamenti eius, quod produxit amor.

Veruntamen reuertor ad te, ò excelsa turris Libani, quę respicis contra Damascum, & rogo te, si placet, proferre de thesauro tuo noua, & vetera; & ostendere mihi, quibus armis tot victorias comparasti, & in palmam ascendens collegisti fructus eius. Quot

an-

annis, obſecro te, fideliſsima Virgo, ſecuta es ſponſum tuum in deſerto, in terra, quę non ſeminatur? Certè vidiſti à longè requiem, quòd eſſet bona, & terram viuentium, quod optima; & ſicut Iſſachar ſuppoſuiſti humeros tuos ad portandum, factaquè es tributis ſeruiens. Quot tributa repulſarum, & ariditatis, morborum, perſecutionum, detractionum, infamię, anxietatis internę rependiſti? Quot incommoda peregrinationum, ad propagationem ordinis tui pertuliſti? Quot incendia ſuſcitauit in te ſalutis noſtrę ſæuiſsimus hoſtis? At omnia ſuperaſti, ò robuſtiſsima, & fortiſsimus ſponſus tuus pro te pugnans, & quaſi reſpiciens per columnam ignis ſuper caſtra Ægyptiorum, interfecit exercitum eorum, & ſubuertit rotas curruum, & exercuit manum validam ſuper eos.

Tu verò, ò glorioſiſsima Virgo, pro eo quòd laborauit anima tua, videbis

ſemen longeuum: & quia de fructu manuum tuarum plantaſti vineam; ſatiaberis ab vbertate domus Dei, qui amauit te. Fecit enim te artifex ille humaniſsimus, & dulciſsimus ille Salomon ferculum ſuum, & quia columnas argenteas, aureumque reclinatorium efficere cogitauerat; voluit aſcenſum eſſe purpureum, vt ei pulchrior appareres. Propter hoc tandiù laboraſti aſcenſura de cubilibus leonum, & de montibus pardorum, & de multis meritis receptura coronam, & de virginitate candidam, & (vt exiſtimo) de doctrina viridem: quin & arcano quodam modo, non de tyranni vulnere, ſeu gladio; ſed de amoris martyrio, ſeu paſsione purpuream. Propter hoc te videntes, ac ſtupentes filiæ Sion beatiſsimam predicauerunt; ſed & Reginę te laudauerunt, mirantes quo pacto aſcenderes de deſerto laborioſo delicijs tantorum meritorum

af-

affluens, innixa ſuper dilectum tuum. Propter hoc, ò puriſſima Virgo, quæ neſciſti thorum in delicto, habebis fructum in reſpectione animarum ſanctarum, quas amantiſſimè reſpicit dulciſſimus Deus animæ tuæ. Viciſti, & ſedebis ad menſam ſponſi tui: ſicut ille vicit, & ſedet cum Patre ſuo.

Attamen, interea dum ad te ſcribo, & ſuccurrit mihi imago excelſæ gloriæ tuæ; qua incedis coronata per plateam ex auro mundo, quod eſt ſimile vitro mundo in vrbe ſuauiſſima Hieruſalem, & animaduerto, me à pulchritudine tuæ ciuitatis extorrem; langueo in ſolitudine hac, vbi, non modo non inuenio ſeptuaginta palmas, & duodecim fontes aquarum, ſicut inuenit Iſrael caſtrametatus in deſerto; ſed nec modicum cœli rorem, qui ſicut à vellere Gedeonis hauriatur ab anima mea.

Quamobrem mihi neceſſarium eſt

currere in siti, & pennis desideriorum coelos ipsos penetrare; si fortè descenderet in cor meum, læto vultu, optatissimus dilectus tuus, sicut pluuia in vellus, aut certè sicut stillicidia stillantia super terram. Credo equidem, oriretur in corde meo iustitia, & abundantia pacis, donec auferretur luna.

Oro ergo te, misericordissima Virgo, quæ misericordias Domini in æternum cantare decreuisti, vt leniter aspicias me, ac legas ad te missos gemitus meos, precerisquè sponsum tuum, dissipet gentes, quæ bella volunt, & afferat serenitatem cordi meo. Liceat iam mihi de via longissima fesso, collectis animæ viribus, cum illo agere in secreto cordis mei: & ab illo, ne puncto quidem temporis, cogitatione diuerti. Doceat me attentissimè orare sine voce, vel etiam cum voce, in cantu suauesonantis Ecclesiæ:

Si fortè in hac interna peritia discam requirere modos musicos, ipsius auribus iucundè sonituros. Fateor equidem habere me labia, sed arentia, quibus malè verba formantur: pelli enim meæ, consumptis carnibus adhæsit os meum, & derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos; vt si minùs laborare, loqui saltem possim, nisi præ roris defectu exarescam. Propterea rorem posco, ò dulcissima mater mea, vt interna, externaquè verba facere valeam cum formosissimo sponso tuo. Hæc sit sapientia mea. Hæc pars magna hæreditatis meæ. Hic esto victus, & portio mea, cum filijs Leui, qui terrena sorte priuati, grandi patrimonio ditati sunt: altissimus quippè Deus hæreditas eorum est.

Nunc verò, dum spero bonum, expectoquè responsum à benignissima anima tua, quæ viuit in cœlesti Curia,

postquàm reliquit in terra virgineam carnem, quæ adhuc non vidit corruptionem; comitabor te multis desiderijs, quæ feruntur ad eximium decorem tuum: & suspirabo ad te, ò clementissima Virgo, factus responsi exactor importunus.

Tu verò viue fœlix: ac tene, quem tamdiù desiderasti, cuius amore toties defecisti. Lætare, honestissima, & altissima Virgo infinitæ pulchritudinis Oceano immersa, & sempiterno complexu sponso tui cordis adhæsura. Pande dulcissimo splendori animæ tuæ intimos viscerum tuorum sinus, & attrahe calorem infinitum amoris sui. Adstringe pectori tuo decorem immensum, cuius fonte potatur Hierusalem mater tua. Liquesce in fornace dilectionis æternæ, quæ facit animas, velut ignem vrentem, in incendio charitatis suæ. Extende manum tuam in arborem, iam non ve-

titam scientiæ Dei, vitalissimæ vitæ tuæ. Spaciare, amabilissima Virgo, per amœnissimum paradisum deliciarum Dei, quem requisiuit anima tua. Erumpe & clama in torrente voluptatis, quo absorpsit te Dilectus tuus. Clarescе in splendoribus Sanctorum, à quibus resplendet formosa facies tua. Iubila innumerabilibus motibus lætitiæ, in impetu fluminis, quo te perfundit Amicus tuus. Suspendere suspendio dilectionis, quod elegit anima tua. O suspendium, ò quies, ò tranquillitas Hierusalem, quando requiescam in te?

Recordare fœlicissima Virgo filij parum fœlicis, cuius hæreditas versa est ad alienos: qui aquam pecunia bibit, & ligna sua pretio cogitur comparare. Et tamen absit à me, vt Ægypto dem manum, & Assyrijs, vt pane saturer; tametsi pellis mea, quasi clibanus exusta sit, à facie tempestatum famis.

Laborabo clamans, & sicut Iacob, æstu vrar per diem; & gelu per noctem; & somnus recedet ab oculis meis; vt detur aliquando frui consortio tuo, & intemeratissima pulchritudine tua. Vagabor per solitudines, & hominum consortia fugere studebo; ne fortè distrahar à studio formæ tuæ, cuius desiderio capta est anima mea: Anima, inquam, mea, quæ tecum conuersabitur, memor gratiæ tuæ, in stratu meo; si fortè quasi magnes trahas illam, & condas tecum in foraminibus petræ, ac in optabilissima, & voluptate refertissima cauerna maceriæ, vt ibi viuat sponso tuo. Quem, oro te, filia Sion, tota formosa, & suauis, admoneas de infirmitate mea, & salutes nomine meo cupidissimo gratię suæ. Dic, obsecro, illi: recordetur se magnum sacerdotem Patri suo sacrificasse pro me: non more aliorum Sacerdotum, qui habent necessitaté quotidie offerre

pro suis delictis, deinde pro populi: Hoc enim fecit ille semel se offerendo, & vna oblatione pretiosissima, consummauit in sempiternum sanctificatos. Quapropter, ora illum, factis iam sumptibus, cōsummet, atque consumat me: quandoquidem, sine iactura suarum diuitiarum, potest propitiari mihi. Immo (si licet ita loqui) erit ille ditior: quia tot bona lucrabitur, quot dona erogauerit cordi meo, ad eum sine requie suspiranti, ac illi adhærere satagenti, demumque à custodia matutina, vsquè ad noctem in eo firmiter speranti.

Sic inter desideria cesso, & posito calamo, multis motibus feror ad te, speciosissima Virgo, & dulcissima mater mea, cui solicitudine multa cor meum satagit adhærere, propter magnitudinem cordis tui, & illustrissimum splendorem animæ tuæ, quæ exhilarat Ciuitatem Dei. Festina respondere, ò ex-

pectatissimum refugium, & fidissima tutela mea, cuius pastu enutriri cupiunt præcordia mea. Festina respondere. Ne deseras domesticos, quæ solaris externos. Quòd si differre placet, ò desideratissima lætitia, & tranquillitas dulcissima cordis mei; veni saltem celerrimè in hora obitus mei, & porrectis brachijs suscipe, quam efflabo animam: & tecum fœderatam, offer humanissimo sponso cordis tui, cuius præsentiam affectat ipsa anima mea.

VNIVERSÆ

CIVITATI DEI,

QVÆ REGNAT

IN COELIS,

Exul quidam S.

Pistola hęc nihil aliud est, quàm multiplex meditatio cęlestis patriæ, & aspiratio ad falicitatem.

OPtatissima mihi Ciuitas Dei, dulcissima Sion, cuius portas dilexit Dominus, plusquàm tabernacula Iacob, è medijs Ecclesiæ militantis, & pacem tuam bello quærentis castris, vbi milito, donec veniat immutatio mea, supplices literas in senatu, populoquè lectissimo tuo publicè legendas, per celerrimos votorum meorum cursores mitto.

Cupio enim, ò serenissima regio viuorum, quorum nomina scripta sunt in libro vitæ, tui consors esse, ac inter multos candidatos pro decore tuo in terribili castrorum acie dimicare: si fortè detur, post agones, frui te: licèt, cum in sordibus iaceam; videar maiora cogitare, quàm merear.

At, cum personarum acceptrix non sis, ò suauissima Hierusalem, quæ non excludis alienigenas, Tyrum, & populum Æthiopum, mea interest, vilitate propria non deijci; sed nobilitatem

tuam

tuam pretio, quantumuis magno, comparare.

Deſcendi, vt ſeruus in Ægyptum, vt colonus eſſem ibi: & Aſſur calumniatus eſt me, ac duriſſima afflixit ſeruitute; vt ad libertatem feruentiùs aſpirarem.

Nunc verò, ò pulcherrima ſtructura Dei, & feraciſſima promiſſionis terra, cuius deſiderio tenetur anima mea, quia iugum ſeruitutis excutere, & ad te cum electorum agminibus aſcendere conor; infeſtos patior reges Amorrhæos.

Circumeo terram Edom, qui odit me: Robuſti quoquè Moab importuna conſtituunt mihi prælia: monteſquè aſperrimos, & lacunoſas valles armatus cogor obire: ſed ſpes alit fatigatum, quam velut anchoram cordis tutam, ac firmam mecum gero; donec ſtatuar ſuper excelſam terram, quæ fundit riuos lactis, atquè mel-

lis è dulcissimo corde Dei.

Vtinam, sicut Nephtali, fiam ceruus emissus, velocissimeq; petens fontem viuum, qui solus explere valet sitim meam, in qua curro, atquè cucurri. Scio enim è Libano formosissimi filij Dei, aquam viuentem cum impetu decurrere, ac interfluere hortos pensiles vere sempiterno virentes, in vrbe florentissima Hierusalem.

Amœnitas hæc tua, ò viretum voluptatis Dei, trahit me, tanquam onagrum liberum, & vincula detrectantem: qui sortitus in solitudine domum, & tabernacula in terra salsuginis, circumspexit montes pascuæ suæ, ac virentia quæquè perquirit.

Sed, ò gens illustrissima, & hæreditas ditissimi amoris Dei, cor meum auidum societatis tuæ, validissimè oppugnatur ab hostibus obstinatis meis. Pro iniquitate mea video inimica mihi tentatoria Æthiopiæ, & irascentes, ac

turbatas pelles Madian, quæ pertinaciter oderunt salutem meam, & multis seculis expectatam instaurationem tuam.

Verum, ò Ecclesia magna, & popule grauis altissimi Dei, adeo ne despicabilis es; vt pro te pugnare non debeam: certè dignitas & gloria tua tanta est; vt pro modica illius parte, cum regibus Chananeis, qui habitant ad occidentalem plagam, animosè debeam concertare.

Gloriosa quippe dicta sunt de te civitas Dei, & iam fœlix iustorum congregatio, quę degeneres animos arguunt, & generosos inflammant. Si enim dum exulamus à te, ò dulcis valde patria nostra, deformis hæc mundi nostri figura virorum etiam fortium corda solicitat; quid par est, suauissima tua efficiat pulchritudo? Incedis per plateam auro mundo constratam, pulchris gressibus, statura celsa, velut

filia

filia Principis, forma elegans, dilectionis motu decora, mirâ cœlestium ornamentorum varietate circumdata. Candore lucis æternæ luces, ò pars nobilissima, & pretiosissima præda Dei, qui fabricatus est auroram, & solem, & luce sua vestire: cuius ope tibi præsentissima subnixa, splendoribus irradiata permanebis cum sole, & vltra lunam, in generatione, & generationem.

Iam hyems transijt, & recessit, & amantissimus sponsus cordis tui abstersit omnem lacrymam ab oculis tuis: gaude nunc, & amoris æterni motibus, & ardoribus exulta: viues enim sine fine. Citò labor euanuit, ò fortissima cohors Dei viuentis, citò fletus abscessit: at requies tranquillissima, & immensa Dei voluptas, qua perfrueris, nunquam interibit; quia dilexit te, qui regnabit in æternum, & vltra.

O quàm fœlix es domus Dei, quæ

dilectionis pastu nutriris: quæ candidissima exultas in gloria, & lętaris in cubilibus tuis!

O lectule dulcissimi Salomonis odoratissimis floribus sparsę, & ad purissimas delicias comparate, quis mihi det cor in te fessum recreare? Bonum mihi mori pro te; ac in agminibus purpuratis recenseri, in ijs, inquam, qui venerunt ex magna tribulatione, & lauerunt stolas suas in sanguine agni, qui occisus est ab origine mundi. Quis enim non spernat mundi mortalem vitam, & aura vitali tua, ò cœli serenitas, sine morte viuat; vt ex arbore vitæ vitalissimæ fructus quàm suauissimos carpat; vt satietur ab vbertate tua, vt bibat de torrente voluptatis tuæ?

Quàm pulchra tabernacula tua, Sion Ciuitas Dei summi! quàm delitiosi thalami amoris tui! O prudentia mercatorum, ò fortitudo militum,

tui emistis, & pugnastis, ac pro momentaneo agone æternæ gloriæ pondus comparastis in cœlis! O merces magna nimis!

Hei mihi, quia incolatus meus prolongatus est. Certè habitaui cum habitantibus Cedar, quorum tentoria umbribus, ac solis ardore perusta, crudelitati, ac prædis vacant; vt sint vera posteritas Ismaelis.

Audiui famam filiorum Isaac, qui æstimantur in semen, & tabesco: timeo enim exhęredari, quasi seruitutis reus: quippè non erit hęres filius ancillę, cum filio liberę, quę gaudet pręrogatiua libertatis Dei.

O libertas regis pacifici corda triumphantium moderantis, & ad penetralia dilectionis introducentis: non accedet ad te malum, & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo: sed lętabuntur in te, sicut, qui lętantur in messe, sicut exultant victores

ca-

capta preda, cum diuidunt spolia.

Responde mihi, obsecro te, ò Ecclesia primogenitorum: vbi nunc est labor ille, quem currente mundi rota tulisti? Quomodò cessauit exactor, quieuit tributum? Vbi sunt, qui persequebantur te, qui non dignabantur te componere cum canibus gregis sui?

Pro breui nubilo, purissima cœli facies tibi orta est, ęuo sempiterno permansura. Incoluisti domos luteas, & in cauernis terrę latuisti: nunc autem construeris in cœlis viuis ex lapidibus, & portis è sapphiro, & smaragdo compactis, ac cęlatis exornaris & immortali fama, vltra orbis metas, pennis columbę deargentatę volas.

O labor certè fœcundissimus, ò mellitissima solatia Dei, ò gens electissima cordis mei! Ergo ne fieri potest, vt sub onere vitę morientis huius, transeam per ignem, & aquam, & educar

in refrigerium? In refrigerium, inquam, illud, quod oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit.

Vtinam, ò vrbs beatissima Hierusalem, rectè dicta pacis visio, fiam velut Issachar, asinus fortis accubans inter terminos: & pro dulcore tuo, supponam humeros ad portandum, & fiam tributis seruiens. Etsi enim per tempus fleam, dum spargo semina mea; in conuertendo tamen dominus captiuitatem Sion, fiam consolatus, sicut somnians prę lętitię magnitudine.

Certè inimica tibi prudentia filiorum Adam, qui ędificant Babylonem, deberet vrgere me; vt tantùm saltem pro te laborarem, quantum illi pro confusionis turre laborant.

Tradiderunt obliuioni te, quasi amore parum digna fores: & pretium, quod pro te offerunt, quando tui recordantur, vix est vnius panis.

Quis

Quis enim, ò cœlestis pulchritudo populi reformati, & configurati ad exemplar claritatis Dei, pro te abit, & festinanter vendit vniuersa, quę habet, & emit fœlicitatem agri pleni tui? Quis animosè, filia Dei, compatitur; vt conglorificetur, & centuplum cum exultatione recipiat? Quis fortiter tentari fert; vt faciat cum tentatione prouentum?

Vtinam disceret Israel, vbi sit prudentia, vbi longiturnitas vitę, vbi lumen oculorum, & pax. Si enim, ò ciuitas opulentissima, & holocaustis medullatis plena, oculis carneis appareret pars aliqua vbertatis tuę, siuè dulcissima concordia, siuè sublimissima sapientia, siuè absolutissima pulchritudo, siuè amabilissima gratia tua; insana certè hominum corda stillicidijs tuis curata saperent & intelligerent, ac nouissima prouiderent. Inciperent illis dulcescere tormenta, &

ad labores duros auidißimé festinarent: Auarum scilicet cor hominis est, & lucro vehementer adhęrescit. Si te gustat, ó decor immense domus Dei, & videt, quia bona est negotiatio eius, non die solùm laborabit; sed nec extinguetur in nocte lucerna eius. Quis enim formam tuam elegantißimam lucrari non queat?

Propter hoc expauit cor meum, & dissoluta sunt genua mea: video enim filios hominum, cursores leues, explicantes vias suas; vt attrahant ventum vanißimi amoris sui, grandi pretio interitum ęternum comparantes, & te, ò sponsa Dei, vitęqué immortalis amica, ne mediocri austeritate parare volentes. Quid est hoc, ò suauis valde Hierusalem splendoribus æternis coronata, & ad vestibulum diuinitatis euecta?

Nonne melior est dies vna in atrijs tuis super millia? Ita ne dul-

ciſsimos, & ſtrictiſsimos amplexus, & ſubtiliſſimos illapſus formoſiſſimi Dei, quem cupit anima mea, mundus vilipendit; vt operibus ſaltem neget ſe pro bono tam immenſo, ſumptus magnos facere velle?

Certè non placet mihi conſilium hoc, aut Ægyptum deſerere recuſantium, aut in Ægyptum reuertentium. Melius eſt, ò amæniſsima regio viuentium, cum immanibus filijs Enac pro te pugnare; quàm in ſeruitute palearum, & laterum ſub tyrannide Pharaonis interire, nec putare ſatis, quemcunque laboris modum, pro dulciſsima requie tua tolerare.

Contemplor agmina excelſiſsimi Dei redimita coronis, vel de virginitate candidis, vel de doctrina viridibus, vel de paſsione purpureis: & admiror fortitudinem ex vtroque ſexu coronatam, & æterno triumpho gloriantem, ac pro nihilo ducentem di-

scrimina vetera, quæ transierunt. Contemplor hæc, ò inuictissima castra Dei, miror, & obstupesco.

Quapropter, oro te, ciuitas inexpugnabilis, & victricium legionum laudatissima multitudo, liceat mihi tecum de prælijs tuis agere, ac in clarissimas victorias tuas, cogitando saltem introire.

Rogo vos, puellæ formosissimæ Reginæ cœlitum obsequio addictæ, dulcissimæ, ac tenerrimæ virgines omnem ornatum sęculi aspernatæ, nuptias, opulentiam, illecebras execratæ, quæ ætatis florem, ac decorem incomparabilem suauissimo Iesu Christo sponso vestro dedicastis, quæ cœlestes nuptias exquisistis: ergo ne fieri potuit, vt sexum domueritis? vt pro mundi blandimentis inediam, & vigilias, pro muliebri cultu, cilicinas vestes, pro sermonis affectatione, studium perenniter Deum orandi elegeritis? Quo-

modo nobilitas, pulchritudo, diuitiæ, non vicerunt corda vestra?

An non poteratis mitiorem vitę rationem inire, nec tam seuerè custodire vias duras? Nemo enim vnquam carnem suam odio habet; sed magis nutrit, ac fouet eam. O virgines prudentissimę in Ierosolymorum Regis thalamum admissę, quam sapienter egistis! Infantia quidem computabatur in annis; sed erat mentis senectus immensa. O sapientia, quantò fuit vtilius decorem carneum deformare, ac immortalem pulchritudinem acquirere! O adolescentulę speciosissimę, quàm legitimè certastis! Quid dicam vobis? Estis niue candidiores, & sanguis sponsi ornauit genas vestras: formosiores cęlo vultus vestros, deprecabuntur omnes diuites plebis.

Et tu, ò liberalissima iuuentus, quę spem mundi fefellisti, & in claustris suaue Christi iugum ferre properasti,

quid mihi respondebis? Num fieri potuit, vt pueritia super senes intelligeret; nisi quia senectus venerabilis est, non diuturna, neque annorum numero computata; sed cani sunt sensus hominis, & ętas senectutis vita immaculata? Quare vos renitens mundus inhorruit; nisi quia illum sterili valde flore marcentem spreuistis? Quomodo tenella membra districtiorem disciplinam membrorum legi aduersantem sustinuerunt? O filij Sion inclyti, & amicti auro primo, decori forma, & cœlesti eruditi sapientia; quomodo ausi estis Nabuchdonosor epulas respuere, & Medorum, atquè Persarum decreta contemnere? Siccine pulchritudo castitatis, & cœleste desiderium tenuit vos? Quis conclusit ostijs mare, quando erumpebat quasi de vulua procedens? Quàm fœliciter vobiscum actum est, ò candidissima lilia, quibus datum est ętatis florem

immortalitati conſecrare! Quantò fœlicius vobis fuit, lacte loti agnorumq; greges, dulciſsimum decorem veſtrumq; quem filię Madian appetiuerunt, illæſum inferre cœlo; quàm voluptatibus carnis in terra conſumi? Lętamini ergo mundi contemptores, & buccinate in Neomenia tuba, in inſigni die ſolemnitatis veſtrę. Ludite in organis carminum Domini, quę fecit Rex Dauid ad laudandum Dominum, quoniam bonus; quoniam in ęternum ſuauiſsima miſericordia eius.

Iungite fœdera cum formoſiſsimis virginibus, prȩſide Virginis filio, qui facit concordiam in ſublimibus ſuis; & per auguſtiſsima Dei palatia, choręas ducentes caſtis vocibus perſonate.

Contendiſtis intrare per anguſtam portam, & arctam vitę viam confeciſtis: dilatamini nunc cordibus amore diſtentis, & latiſsimos vitę campos

per-

perlustrate. Bonum est viro, cum portauerit iugum ab adolescentia sua, & per iustitię viam festinarit.

Vos autem, ô patres veré conscripti, qui vitę senatum laureati possidetis, qui verba vitę dulcissima seminastis, & immensis laboribus ad iustitiam multos erudistis, qui tamquam sydera clarissima splenderis, dicite, quæso: Pœnitetuè vos laboris exhausti, quo die, noctuqué in vestra pericia requisistis modos musicos, & narrastis carmina scripturarum? Quantis laboribus, & vigilijs astitistis ad postes ostij sapientię; vt sciretis legem vitę, & disciplinę? Quàm perennibus lacrymis Hierusalem vastitatem lamentati estis? Quoties sole per diem, lunaqué per noctem, ęstu, & gelu vsti fuistis, vt conuerteretis cor patrum ad filios, & incredulos ad prudentiam iustorum? Quoties praua mutastis in directa, & aspera in vias planas? Quoties, ò vigi-

les ciuitatis Dei, ense super femur accincti, custodistis lectulum Salomonis, propter timores nocturnos? O quàm sępè castigastis corpora vestra, & in seruitutem redegistis, ne forté cum prędicassetis alijs, ipsi reprobi efficeremini!

Iam labores manuum vestrarum manducatis: & pro eo, quod laborauit anima vestra, videbit semen longeuum gloria, & honore multo coronatum.

Verùm, ò vos martyres inuictissimi, & fidelissimi pręcones Regis Hierusalem, quibus cessit lacerans fortiter vngula; & tyrannorum feritas succubuit, dicite, rogo: videtur nè vobis acerba passio, quam tulistis? An recordamini equulei, rotarum, ensium, cęterorumque suppliciorum, quæ mundum terruerunt? Cur tenera, & decora membra feris lanianda obiecistis, cum

pos-

possetis, vel sine culpa vos non prodere, vel certé etiam occultare? Adeonè vos cœpit amor fœlicitatis, quam gaudetis; vt moram ferre non valentes, per ignem, ac ferrum ad supernę Ciuitatis brauium curreretis? Miror valdé, ò nobilissimi victores, & prętoria cohors Imperatoris illius, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem, miror admodum generosissima corda cruciatibus obuia, & passiones non condignas ad futuram gloriam vobis reuelatam contemnentia. Tunc sanè, ò castra Dei, & magnanimi mortis triumphatores pœna leuis visa est ad lumen lucernę, quę lucebat in caliginoso loco. Quid ergo nunc postquam dies illuxit, & splendidissimus lucifer vobis ortus est; dum reuelata facie gloriam Dei contemplantes voluptatibus diuinis absorbemini? O cordis firmamentum, ò fructus pretiosissime filij Dei! Quid dicam vobis, Regio

purpura vestitis, aut quid mihi respondebitis preclarissimi certatores, nisi, exiguo vos pretio ęterna solatia comparasse?

O solatia sempiterna, quàm fuit leuis pugna, quàm breuis agon! Agite nunc festiuos dies ritu perpetuo, victores strenuissimi: non enim tanget vltra vos tormentum mortis, quia super occasum ascendistis.

At, quid ego Virginum, Doctorum, Martyrumquè choros in Sulamite recensui; cum ne minimam illorum aureolam dicendo possim æquare? Ignosce mihi gloriosissima ciuitas dulcissimi Dei, quem requiro, & fac tui copiam sitienti te.

Vtinam liceret mihi audire concentum suauitatis tuę, quę sopiret me, ac suspenderet ardentissimo desiderio fruendi te; vt, dum cor meum suspiraret tibi, vilescerent mundi bona, quæ lacerant præcordia mea. O cœlestis de-

cor, ò iustorum concilium trahe me. Cupio certè dissolui, & tecum esse, ac dilectionis aura recreari.

Beati certè, qui ad cœnam Agni vocati sunt, qui lautissimo conuiuio lætabuntur in te, ò carissima Hierusalem, & vescentur voluptuosè in medio tui: Quousquè torques animam meam exulantem à te, & ad te reuerti cupientem?

Quando veniam, & apparebo ante faciem Dei, qui exhilarat te, ac nutrit pastu cordis sui? Quid faciam cum non possim requiescere in terra aliena, vbi cum scorpionibus habito, & pungor aculeis venenatis?

Miseremini mei, saltem vos amici mei, filij matris meæ, quæ sursum est: mitte languenti salutaria, & læta consilia, sicut stillicidia stillantia super terram. Iam saturati sine fastidio estis, iam diuites facti estis: quapropter liceat mihi, ò dilectissima viuentium

ha-

habitatio, dum peregrinor; viuere de suauissimo spiritu vestro, de reliquijs saltem, quæ cadunt de cœna magna vestra.

O cœna magna, ò dilectionis pocula, ò corda nobilissima, in æterni amoris fœdus conspirantia, suspendite me desiderio consuetudinis vestræ, quam dilexi.

Suspirabo in solitudine mea, ad vberrima pascua tua, ò tranquillissima regio, & pro dulcissimis ligni vitæ fructibus, inter extorres laborabo.

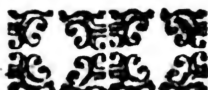
Recedite à me mendaces filij hominum, qui cor meum subuertere conamini, & ab ingressu terræ viuentium retardare. Quid mihi cum Assirijs, & Chaldæis, qui thesaurum meum deprędantur?

Te te, ò pulcherrima Sion, & lux purissima cordis mei: te, requies optatissima, & immortalis amœnitas vitæ meæ: te, iucundissime decor domus

Dei, te, ciuitas illustrissima viuentium, die, noctuque requiram. Contemplabor amabilissimam pulchritudinem tuam, & desiderabo te, ob immensam gratiam tuam; & stimulos acerrimos amoris tui.

Lege, obtestor te, suspiria mea, quæ feruntur ad te, subscripta nomine meo, & obsignata cupidissimo formæ tuæ corde meo.

Vale.

Epiſtola pro vero, ac puro Dei Amore impetrando.

PACIFICO

REGI CORDIVM

IESV CHRISTO

Exul homo S.

MItiſſime, & amantiſſime Ieſu Chriſte, qui cordium regnum, factus homo comparaſti non ferro, ſed ligno, ſcio quid à me iure ſtrictiſſimo requiras per legem immaculatam, & conuertentem animas, propriam noui, & æterni teſtamenti tui. Poſtulas enim primo, ac dulciſſimo mandato legis tuæ, vt diligam te ex toto corde,

 to-

tota mente, tota anima, ex tota fortitudine mea: omnes quippe vires meæ debentur infinitæ bonitati, & decori tuo. Benè est, ò fili Dei altissimi, vt vinculis charitatis, & funiculis Adam velis astringere me creaturam tuam, inter filios alienos tuis inspirationibus tam sæpè rebellem. Nunc autem magni mandati tui desiderio ductus, & cordis mei ad peregrinas voluptates inclinati fragilitatem cognoscens prosterno me tibi in Ecclesia tua, & pulso magnam misericordiam tuam; vt hyssopo aspersus mundus, & super niuem dealbatus; charitatis gressibus, & brachijs sequar, & amplectar te.

Recordare dulcissime fili Dei, cui suspirant viscera mea, me vnum esse de paruulis, qui abducti sunt in captiuitatem ante faciem tribulantis: & te Redemptorem esse, cuius est soluere compeditos. Oro igitur, ò mansuetissime, solue me. De profundis cordis

mei, ò Benigniſſime, clamo ad te; vt hominem de immundo conceptum ſemine mundum facias, nec ſinas in amoris cauſa ſeduci, & pro ſummo decore tuo mundi decorem apparentem affectare. Solicitum cor meum tibi ſoli pateat conditori ſuo: & tu, qui ſolus es omne bonum, expleas omnes ſinus eius, & in æternum domineris illi.

Animaduerto, o fili Dei formoſiſſime, præſenti, & fallaci carnis gratia vehementer affici parum caſtos ſenſus meos, & ad amabiliſſimam formam tuam, quod abſens ſit, lentè nimis aſpirare. Ardentiſſimè igitur obſecro te, ſuauiſſime Deus, per cor fideliſsimum intemeratæ matris tuæ; vt auferas à me amorem vaniſsimum corporeæ pulchritudinis, & me totum transferas ad puriſsimum amorem decoris tui. O ſereniſsime candor cordis mei, ne proijcias me à facie tua, & à fallaci creaturæ gratia, vt pupillam oculi cu-

ſtodi me. Sordeat mihi, rogo te, figura mundi, quæ præterit: & post immortalem pulchritudinem tuam, in odorem vnguentorum tuorum trahe me.

Illabere, precor te, in penetralia cordis mei, & imprime mihi ſeruo tuo dulciſsimam, atque lætiſsimam formam tuam. O pulchritudo maieſtate plena, quæ amorem immenſum in corda tibi patentia infundis, tantummodo in iſta voce exaudi me. Ne patiaris, ò ſuauiſsimè ſponſe animæ meæ, cor meum, quod non valet inuenire paſcua ſua, æterna fame torqueri: ſed dum in exilio verſor, doce me viam rectam, quæ perducat me in optatiſsimam requiem formæ tuæ; vt paſcat dulciſsimo paſtu præſentiæ tuę. Auerte oculos meos ne videant vanitatem filiarum Madian, quæ me diuertunt, à perpetua recordatione formoſiſsimi vultus tui, cum filiæ Sion

pur-

purpura vestitæ consecrarunt præcordia sua: & redime me à calumnijs, & fraudibus filiorum Adæ, qui verum Deum meum, cum Dijs alienis tristi mercatura commutant.

Tu solus ductor meus & custos cordis mei sis; vt exardescam siti solius bonitatis, & decoris tui, & fortiter repellam quicquid obstat sincerissimo amori tuo. Illustra faciem tuam super cor anxium serui tui; vt capiatur specie tua, & pulchritudine tua, quam corda casta requirunt. Ne repellas, altissime Deus cordis mei, animam meam satagentem, & acutis gemitibus cælos tuos penetrare conantem; ne forte, virtute eius deficiente, fædus ineat cum Chaldæis, & obliuiscatur dulcissimam Hierusalem, quam requiro. O vitalissima fortitudo animæ meæ, ne contemnas cupientem adhærere tibi, & amoris æterni tui facibus inflammari: Et immolabo tibi primogenita

ſuſpiria mea, & adhæſura tibi ſemper viſcera mea. Accelera, precor te, ò pretioſiſsima hæreditas, & præda mea, & ſenſus meos viſco carnis impeditos erue citò de luto fæcis; vt impollutis affectibus exquirant te melle dulciorem paſtum ſuum, & expectatiſsimam conſolationem ſuam. Libera me iam de ſanguinibus, amabiliſsime Deus ſalutis meæ, & ſpiritum rectum, & caſtum puri amoris tui innoua in viſceribus meis; vt flante hoc auſtro tuo creer, & renouetur facies aridæ terræ meæ.

O ſapientia, quæ ex ore Altiſsimi prodijſti, cuius inæſtimabili ſuauitate dura corda liqueſcunt, influe, oro te, in ſicca nimis oſſa mea, & liquefac intimas & tibi ſoli notas medullas meas. Per amoris fœdera, quę fideliſsimè ſeruas, nobiliſsime Rex Sion montis Sancti tui, obſecro te, fac me ſeruum emptitium, aut bello captum teneriſsimi cordis tui; vt perenniter ſeruiam

tibi,

tibi, & libera ſeruitute dilectionis requiram infinitam bonitatem & ſereniſsimam faciem tuam. Tibi dixit cor meum, exquiſiuit te facies mea, faciem tuam Domine, requiram. Quocirca rogo te, ò ſpecioſiſsime forma præ filijs hominum, numeres me in generatione caſta quærentium Deum, quærentium faciem ſplendidiſsimam Dei Iacob. Vre, tibi ſupplico, ò amantiſsime Fili Dei, renes meos, & cor meum igne tuo, & repurga à fęcibus animam meam; vt ſine conſorte vllo poſsideas lacte ablutam prædam tuam.

Curre velociter, ò hinnule ceruorum, & expetita valdè ſalus mea, & eripe me de manu filiorum alienorum, à ſtudio diuini amoris tui alienare quęrentium animam meam: & fac, vt in concilio iuſtorum, & congregatione reddam tibi primitias cordis mei. Inclina cor meum præſentiæ tuæ cupi-

dissimũ, in desiderabilia super aurum, & examinata sicut argentum, ac dulciora super mel & fauum testimonia tua: & fac me diligere amorem prægnantem & immaculatam legem dulcissimę charitatis tuæ. Perfla hortum meum, cuius flores languent, spiritu vitali tuo; vt fluãt aromata illius prę subitanea liquefactione suauissimæ dilectionis tuæ.

Conuertere aliquantulum, ò purissimum speculum vultus mei, & fac mihi copiam voluptate plenam præsentiæ tuæ, & in ara cordis mei, quæ fumat tibi, ineamus fœdus sempiternum honestissimæ, ac delectatione diuitis dexterę tuæ. Emitte formosam valde manum tuam de alto; vt solicitet amoris stimulo viscera mea: & fac, vt exul fleam, & suspirem ad patriam meam, & redire curem ad te, optatissimam, & pretiosissimam libertatem meam.

Considera, oro te, ò immensa opulentia mea, egestatem animę meę mo-

dicam aquam pretio comparantis, & in deserto, vbi non est charitatis habitatio, per loca horrida aberrantis, & refrigera linguam meam, & deduc me in ciuitatem habitationis, quę construitur ęterna dilectione tua. Cesset iam, ò mansuetissime, indignatio tua, ad quam te prouocauit ingratitudo mea: quiescat ira dulcissimi cordis tui, vbi nidum inuenire cupit hęc vaga columba animę meę: & vocabo te summam consolationem meam, & sponsum electissimum, cui reddam coniugale debitum cordis mei.

Certior factus sum de fidelissimo erga me amore tuo, vnigenite Fili Dei, & ideò non tam quęro, vt ames; quàm vt ardentissimè ameris à me ingratissimo seruo tuo, quem à dura captiuitate redemisti pretio magno nobilissimi sanguinis tui. Seda, precor, iam multis procellis passionum, & tentationum agitatam animam meam,

qui

qui circumdas mare terminis, posuisque vectes, & ostia dicens: Hucusque venies, nec procedes amplius; & hic confringes tumentes fluctus tuos: Et per breuem saltem requiem, omnibus viribus meis conuenientibus in vnum, validissimè amabo te suauissimum Deum meum, & è multis millibus electum amicum meum.

Faciamus iam pactum dilectionis permansuræ, ò fortissime, vt sicut charitate perpetua dilexisti, & attraxisti me; ita ego dilectione perenni requiram & attraham te infinitum decorem meum. Ingenera mihi celeriter, ò amator inuictissime, magnitudinem cordis amœna, & amabilia omnia respuentis propter te; vt exultem sicut gigas ad currendam viam, donec requiescam in te.

Arma me, ò robustissime, viribus amoris tui omnia ad se trahentis, & lapidea corda in carnea conuertentis; vt

for-

fortis fiam fortitudine tua; & fiam miſericors à teneritudine, & ſuauitate tua.

Confla me, ò ſapientiſsime, quaſi aurum: & ſcoriam veteris Adę patris mei conſume igne ſapientię tuę, quę mirabili mixtione paſcit incendium tuum, flumine viuo, cum impetu decurrente è penetralibus dulciſsimi cordis tui.

Inſculpe, ò potentiſsime, duro nimis cordi meo elegantiſsimam, & ſereno cęlo ſimillimam pręſentiam tuam, additis quoque multis vulneribus per iacula charitatis tuę: & largo potu dulcedinis tuę recrea iam lęſa, & tibi ſuſpirantia viſcera mea.

Deterge, ò ſereniſsime, nebulas oculorum meorum in ſęculi nocte caligantium, nec lucem formoſiſsimam vultus tui videre valentium; vt capiar decore tuo, & ſempiternis ardoribus exquiram nobiliſsimam formam tuam.

Hęc

Hęc sit iugis meditatio, & exercitatio mea. Hęc sit secreta prudentia, & fortitudo mea. Hęc sit potus & esca mea, & nutrimentum cordis mei.

Lege amanter, ò amabilissime candor lucis ęternę, hęc vota, & suspiria mea, quę in atrijs domus tuæ, & in medio suauissimę Hierusalem sacrificaui tibi: & excita Seraphicos affectus in auidissimo decoris tui corde meo; vt nihil vnquam quęram, nisi placere tibi, & adhęrere dulcissimę animę tuę.

Vale.

Epi-

Epiſtola animæ amantis, & cæleſtem ſuum ſponſum ſuſpirantis.

SVPERNÆ HIERVSALEM

REGI CLARISSIMO

IESV CHRISTO,

Exul Anima eius ſponſa, ſalutem.

SAucia te curis abſentem Sponſe ſaluto:
Mœſta, notas calamo pingo tremēte rudes.
Ne pigeat, Solymas inter numerare puellas
Me, nec ad Aſſyrios cogar abire procos.
Porrige formoſam (mea, quæ præcordia lędet,
Dum legis, & gemitus, & pia vota) manum.
Perlege cunctanter, lacrymis ſuſpiria redde,
Et ſuffuſa notis lumina redde meis.
O vtinam caperere meis, pulcherrime, votis.

Sollicitique foret præda doloris amor.
Capta sub immani crucior Pharaone per æstū,
Perque gelu multis interitura malis.(stros:
Nūc agor ad Scythiā, Lybiæ nūc pellor in Au-
Nunc & in occiduum fluctibus acta salum.
At mihi non Oriens vllus, dum pergis abesse,
Sed tenebris alta lugeo nocte meis.
Hei mihi virginibus iampridem dedite multis,
Nunc mihi, quē repeto forte supersit amor?
Sola per anfractus siluarum, & deuia curro,
Et quæro absentem, pene coacta mori.
O decor excelsæ Nymphis optate Syonis,
Quo nihil in terris dulcius esse potest!
Nil mihi Sidoniæ clamydes, nil tincta rubore
Coccina, quæ peperit sediciosa Tyrus:
Nec me compositus fuluo splendore capillus,
Lactdolo aut facies tersa nitore iuuat.
Omnia te præter, forma lectissime, sordent,
Forma nec accita nobilis arte placet.
Vultibus à nostris peregrino gratia vultu
Exulat, & formæ crescit amara sitis.
Sedula quidquid ago, sine te deformia cerno
Omnia: propterea te caritura, fleo.
Culmina capreolæ repetunt herbosa fugaces,
Et gelidas sicco gutture ceruus aquas:
Moribus & multis ego te, formose, requiro,
Te totum æterna perbibitura siti.
Sed mihi, ve misere, quo te nūc carmine flectā?
Sanguine quo placē? qualia thura cremem?

Esse-

Effero ſubtiles læſo de pectore voces,
  Dura quibus poſſem ſaxa mouere modis:
Te tamen exoro nunquam, grauiterq; repellor,
  Me nimium duro verbere cædit amor.
Ingenuum fateor meritò ſectare decorem;
  Sed mihi ſuſpectus ſit tamen iſte decor,
Namq; ego non regum credor natalibus orta;
  Ni conſanguineus tu meus eſſe velis.
Non te pollicitis vrgebo grandibus vnquam:
  Namque datam videor fallere poſſe fidem.
Quid tibi ſi ex dote acciperes Ægyptia regna?
  Quid tibi ſi Babylon dos mea tota foret?
Omnia deſpicio pretio meliore redempta;
  Vt locuples multo reddar amore tibi.
Vulneribus confoſſa tuis præcordia pando,
  Viſceribuſque precor ſpicula fige meis.
Quid mihi ſi Phyllis Graio ſeducta nitore
  Fœdera fallacis Demophoontis amet?
Quid mihi Læandri flagrans ardoribus Hero,
  Excantanſue virum Laodamia ſuum?
Mollia ſunt fateor mendacia, fœdus amoris
  Prætendunt falſo. Te ſine nullus amor.
Tu potes intuitu mollire adamantina ſolo
  Pectora, & in formam vertere corda tuam:
Blæſorum eloquio linguas facis eſſe diſertas
  Infantum, & tenero viſcera lacte rigas:
Omnia, ſi blandè contrectes, corda liqueſcent:
  Atque inſtar liquidi mellis, amore fluent:
Iubila dēſa fugat, maris imperioſa procellas

Sedat, amicitiæ fœdere vincta manus.
Inuideo tantùm multis inimica puellis,
In thalamum admissæ quæ placuere tibi.
Væ mihi, quam turpis videor tibi? iure relicta
Conqueror in lecto decubitura meo.
Pharmaca nō prosūt, nullā medicina salutem
Creditur ardori reddere posse meo.
Si placet, abiectam thalamo dignare pudico:
Nam tibi iam dudum copia facta mei est.
Motibus immensis ad vincla iugalia fertur,
Cor, quia pura meus gaudia quærit amor.
Æmulor, heu captis, ò formosissime, prædis:
Me cape, & vt capiar, semper inermis ero.
Lætius est vinci: læta est victoria formæ,
Et iaculis fixum pectus habere tuis!
Sæpe tuas veneror sacris suffitibus aras;
Vt tibi sacrificer victima grata peto.
Et tanquam vitulæ cæsis ex artubus exit
Mugitus, votis hostia mixta meis.
Exta sed interea tibi dum lustralia reddo,
Nescio quo tandem iure prophana puter.
Non Indos auro, non dites thure Sabæos,
Æmulor; at fletus philtra propino mei.
Flectere sponse meis dulcissime fletibus, iras
Pone, salutari vulnera tange manu.
Indere visceribusq. meis atque ossibus altè:
Nam tibi iuncturis tota dehisco meis.
Cur mora languentem luctu consumit acerbo,
Et lenta demum cogor obire nece?

Hosti-

Hostibus infestor sæuis, tacitusque videndo
Rides: custodem miror inulta meum.
Sponse veni, velox ceruorumq. hinnulus esto,
Aut celeri interitu, quod magis opto, neca.
Excussisse leues mallem quantocius alas,
Pectoris & nido delituisse tuo.
Nam religat visco pennarum fulcra tenaci
Retia mors tendens inuidiosa mihi.
Hostibus è medijs captiuam fortiter effer,
Libertate fruar Regis amica mei.
Et poteris penetrare meas, formose, medullas:
Atque voluptatis pocula plena dabo:
Lux mihi splendidior nascente videbere Sole:
Denique cordis eris blandula vita mei.
Seu montes rapido cursu, seu prata pererres,
Ne mea dissimules tecta subire, peto.
Lectulus est multis conspersus floribus, alto
Flumine dulcoris mergar, amice, tui.
Sollicitæ somnos amor acer pellit inertes,
Tempore vt eliciat gaudia multa breui.
Verum fessa pijs frustra te flectere votis
Conor, & incassum viribus insto meis.
Ah quoties fleui! quoties captiua cupiui
Libera ad amplexus, sponse, redire tuos!
Quis mihi det frater solam pulcherrime soli
Reddere, quæ seruo, punica mala tibi.
Ergone demulces alios molimine tanto,
Nolentesque rogas, muneribusque trahis?
Sed me iuratam multis conatibus arces:

Multos ordiris, dulcis amice, dolos.
Heu mihi, non adeo videor deformis, vt alto
Complexu spolier, sponse pudice, tuo.
At mea si sordet facies, nec censeor alto
Coniugio Regis sat bene compta mei;
Abluar extemplo Iordanis flumine viuo,
Prodeat optatus, quem parit vnda, nitor;
Pulchrior intus ero, non indignabere formæ;
Sed dabis ad votum brachia flexa meum.
Oscula tunc figes impressis dulcia labris:
O grauidi quantum pondus amoris erit!
Tũc amor expendetq. sinus, præcordia gliscet,
Totaque suspendar capta decore tui.
Sed nũc, quid iacto verbis mea vota? quid alta
Mente repono mei grande laboris onus?
Intereo tacito carpentis verbere cæsa,
Et crucior longis tristis amica dolis.
An mihi non satiùs comptos diuellere crines,
Et manibus corpus dilacerare meum?
Cogito res forsan post sæcula multa futuras,
Suggerit, & fletus spes diuturna nouos.
Nunc feror excelsi velox ad culmina montis:
Deuexas valles vix modo obire queo:
Incolo nunc læto genialia prata virore:
Et modo lugentem concaua saxa tegunt.
Alternare vices mos est: non temperat vllus
Quã torques, Solimæ Rex generose, modus
Obsecro te inuicti Rex per certamen amoris
Ne perimas Sponsam mortis agone tuam.

At licet insontem dura me cæde ferires;
Non tamen inde meus lentior esset amor.
Sed posses, postquam vicisti, parcere victæ,
Quæ venit innexas sponte datura manus.
Parcere prostratis animosi more leonis,
Blandaque subiectis signa referre decet.
Exhibeas, ò Sponse, mihi turgentia lacte
Vbera, quæ pendent pectore pulchra tuo.
Nectare me teneram fas est nutrire puellam,
Namque voluptatis pondere tota trahor.
Pocula si dederis, properans alterna refundã:
Te mihi si dederis, tota rependar ego.
Testis erit genitrix, & formosissima Virgo,
Quæ volo fœderibus præsit amica meis.
Non opus est tauros aris mactare prostratos,
Nam satis ad fœdus sanguinis, Agnus erit.
Hoc tecum fœdus fidissime sancio coniux:
Tu mihi te reddas: & tibi reddar ego.
Sic animi motus exul moderabor, & iras,
Æterna sponsi succubitura fide.
Seu validis vnquam iubear pugnare lacertis,
Seu mihi restricto marte parata quies:
Fœdere lætabor, dextro sub numine dicam:
Rex Solymæ sponsam curat vbique suam.

Praxis de amoris delectu

SVB EXEMPLO

S. MARIÆ MAGDALENÆ

EODEM AVTHORE.

IMmenſi ponderis eſt in amoris ſchola fauſtè auſpicari, quod eſt ſapienter eligere. Quocirca ſub nomine Magdalenæ, quæ amandi peritiſſima fuit, affectus ad amoris delectamentum excitandos exprimemus.

Statuendum eſt (quod neminem latet) Magdalenam ſemper amori deditiſſimā fuiſſe: ante quippe, quàm Chriſti amori ſuccumberet, amori humano cor molle ſortita ſubiacuit: vnde boni nominis iacturam paſſa eſt. Nec immeritò quidem, quia principem animi affectum, ac ſi nullius pretij foret, rebus parum excelſis incauta permiſit, neque

quid amaret elegit. Vbi verò purissima Christi lux affulsit; sui compos effecta, optimo sanè consilio, è mentis senectute orto, omnem mundi pulchritudinē pertesa, se totam Iesu Christo, his aut similibus affectibus addixit.

Gratulor tibi, suauissima pulchritudo mea, vim illam cordium victricem; ac dominam, quæ Cœlo, ac terræ vniuersæ dominatur, cui omnis creaturarum nobilitas iure se subdit, & immensi amoris flammis incensa suspirat.

Ego certè nescio, qua mente animam meam tuo amori destinatam creaturarū illecebris demulceri permisi, & thalamum Regi Salomoni ad castissimas delicias dedicatum profano commercio delira fœdaui. Amoris imago artificiosè simulata mihi imposuit, & à nobilissima tui amoris lege procul abegit.

Nunc ergo postquàm cælesti luce tua mentis meę cęcitatem discussisti, & cōsilij dono, vt verum amorem à falso di-

ſcernerem, illuſtraſti; mutata mẽte omnem mundi formam, qua cor meum emolliri conſueuit, teq; dulciſſimũ Dei, ac formoſiſſimę Virginis filium æterno fœdere amandum, & exquirendum eligere conſtituo, tibiq; cordis mei penetralia illapſus tui cupidiſſima pando.

Tibi dixit auidiſſimũ decoris tui cor meum, exquiſiuit te facies mea, faciem tuam Dñe requiram. Non egeo verbis ijs, optatiſſime Deus, quę corporis auribus percipiuntur. Ego ſuauitatem tuã conceptura ad pedes, quibus maris fluctus calcas, tacita ſedebo; & cordi, quod artem dicendi, te pręceptore didicit, habenas laxabo, audiamq; verba illa lepidiſſimè fluẽtia. Exquiſiuit te facies mea.

Placet profectò mihi conſilium hoc, ſponſe forma præſtãtiſſime, quod cordi meo à te humaniſſimè inſtructo altiùs, quã dici queat inſedit. Quid enim præter te ſeligere poſſim, cũ te abſente omnis amœnitas marceſcat, fontes areant,

luna eclipsim patiatur, sol obtenebretur, serenitas nube atra obducatur, omnemq; creaturam intolerabilis deformitas, & mortis horror inuadat?

Qui potero famem animę meę, quàm cæli sua magnitudine ambituq; latè patente, cum creaturis vniuersis, quas condidisti explere nequeunt, te absente sedare? Omnia circumspicio, amantissime Deus, & omnia exigua, & numeris non absoluta videntur. Et licet vniuersi Orbis terrarum Reges in seruos emptitios se mihi dederent, omnes totius mundi dignitates in caput meũ conferrentur, omnes vtriusq; sexus adolescentes pulchritudine, ac venustate vsq; ad mundi stuporem eximij, cum omnibus corporum voluptatibus mihi se traderent, ac deniq; quicquid mundus admiratur, & colit mihi permitteretur, vt omnium eiusmodi bonorum principatu æuo sẽpiterno potirer; non propterea consiliũ mutarem, sed suauissimo concentu ca-

nerem, ac repeterem; Exquisiuit te facies mea: faciem tuam Dñe requiram.

Nimirum mihi procul dubio cõpertum est, te vnum, sponse vita ipsa longè optabilior, pacem, quam pręcordia mea sitiunt infinita pulchritudine tua mihi allaturum, & medullas meas, hucusq; sẽper inanes, hac vna pręda famem expleturas. Neq; iam cęcitati locus patere potest, vt mundi colore seducar visceribus meis rerum cõscijs, & experientia multa proprioq; detrimento conuictis, meq; stimulis internis perẽniter vrgẽtibus in hũc modũ eruditione tua planè dignũ.

Nonnè vides Magdalena quàm enormiter erraueris, & quam immeritò parum defęcatis amoribus te ipsam consilij ignara credideris? Finge tibi Regem totius Orbis terrarum dominatu grandem, à quo ad nuptias expectaris. An Rex ille propterea speciosissimus erit? Profectò deformes, ac inertes Principes potentissimi esse solent. At, sit etiam pul-

cherrimus: num proinde sapientissimus erit? Ægrè quippè in tanta rerum mole studio sapientiæ animus assuescit. Verũ sit quoq; sapientissimus: nũquid, & morũ suauitate præstabit? Certè mortalium maiestas, & potentia fastum creat, & mores exasperat: Sed tamen, sit etiam moribus suauissimus: Ergonè vitę innocentia præcellet? Profectò Imperiũ tot insignibus auctum homines dementat, ne vitæ puritati studiosissimè vacent. At enim sit nihilo seciùs vita inculpatissimus: An tibi eum animi cãdorem, cum cæteris dotibus omnẽ vim eloquentiæ superantibus, ingenerare poterit? Porrò exploratũ est minimè posse, solũq; Iesum Christum dulcissimum Deum tuũ hęc, & alia longè maiora tibi posse præstare.

Hæc & alia non absimilia cor suggerit, subtexitque: Recedant Magdalena vetera deliramenta, & Iesum Christum sponsum amoris diademate coronatũ, niue candidiorem, porphyrite rubicun-

diorem,ſaphiro pulchriorem, cuius infinito decore ſaxea quoque pectora liqueſcunt,immutabili cõſilio elige,eiuſque dotes amore ſummo digniſſimas pro tuo captu perpende.

Efficaciſſima ſanè sũt verba hęc,dulciſſime Fili Dei, quibus ad te optãdum, vel adamas ipſe molliretur.Et ego mollitis ſermonibus parere ſolita efficacitati Diuinæ concedo.Aſpernor commenta omnia,quibus mundus illexit me: & te infinitam bonitatem,ſapientiam,pulchritudinem , ac voluptatem meã toto pectore haurio & eligo; vt extra te omnis decor peregrinus ſordeat , omnia bona hominibus pretioſa vileſcant.

Exquirant alij regias aulas auro tectas,ac cælaturis admirandas,columnis porphyreticis ſpeculorum more ſplendentes , tectorio candido ac terſo niuẽ æquantes,auleis ſericis,auroq; textis, & rerũ varietate mirificè diſcretis inſtructas,ſedibus è cedro inaurata, & variorũ

co-

colorum telis ornatas,lectis è telis Indicis,& pretioſiſſimis pellibus,per cubicula architectonicè diſpoſita, ſtratis apparatas. Et ego ſolicitè exquiram te cauernã maceriæ, & ampliſſimam domũ meam,thalamumq;opibus regijs ad caſtiſſima gaudia comparatum, vbi quod elegantia, pretio,ornatu minimum eſt, inſtructiſſimas mortalium Imperatorũ aulas adeo immensè ſuperat;vt illarum (quaſi ſtabulorum fętentium) moleſtiſſimum tædium generet.

Placeant certè alijs horti virore lætiſſimo,ſmaragdis æquales, ſpectatoribus arridentes, hic ruborem, illic pallorem, alibi purpureum colorem,artificioſa roſarum,violarumq; diſtinctionę exhibẽtes, aquarum diuortijs per æqua ſpatia leniter fluentibus gratum murmur excitantes,& auris ſaluberrimis fructuũ, qui maturuere ex arboribus ad proportionem conſitis pendentium odorem ſuauiſſimium exhalantes:Mihi verò placeat

pul-

pulchritudo tua, speciosissime Fili Dei, flos immortalis, & serenissimæ Virginis fructus, qui coloris perfectione, & odoris suauitate animam meam suspendis, & purissimis delectationibus exhilaras. Perfundar, oro te, aqua illa tua, quàm dulcissima, qua virtutum cælestiũ plantaria crescunt, & perfler aura suauissimi Spiritus à te procedẽtis, quo nihil est in terris amabilius. Ament alij corpora à te creata, quæ aptissima membrorum proportione, candore, atq; intermixto faciei rubore præcellunt: quæ aspectu maiestatem, & sociatam grauitati comitatem præferunt, quę sermonis suauitate, & actionum venustate oculos, & animos alliciunt, quę primæuo adolescentiæ flore in admiratione habentur, & præ diuitijs, ac honoribus expetuntur: Ego verò immobili consilio amabo te, pulcherrime Iuuenis annos tres, ac triginta nate, ęternum decorem breui formosissimi corporis, è Virgineo sanguine

for-

formati, mole cõplectens. Te, inquam, votis ardentissimis amabo, qui candor es lucis æternæ, & speculũ sine macula, qui puritate tua omnem cęlorum serenitatem obscuras, cuius splendore clarissimo sol meridie tenebrescit.

Et quidem consilium hoc, & delectũ meum celesti prudentia dignũ esse, ambigere nõ possum: omnes quippe, qui te rectè norunt, immensis præconijs, non modo te ipsũ, qui sole excelsior, ac formosior es, verùm incessum tuum, verba tua, intuitum tuum, & singulos minutissimos nutus tuos, sine fine cõmendant; & tibi præcordia sua deuouere festinãt. Quorum certè optio prudentissima mihi videtur, cupioq; vehemẽter electores omnes velocissimè precurrere, ac te mihi in perpetuum amoris pactum, porrectis ac circumductis brachijs dulcissimæ charitatis adstringere.

In ara ergo cordis mei (vbi aromata multa votorum, igne tui amoris exusta,

olfa-

olfactui tuo suauissimos odores inue
ctura fumant)sancio tecum fædus sem
piternum, & eligo te in amorem meũ
consilijq;atq;delectus mei stabilitatem
auxilijtui firmamento nitentem, iuro
Si oblita fuero tui,ò mitissime Rex Hie
rusalem, obliuioni detur à te dextera
mea;vt nihil fæliciter efficiat: adhærea
lingua mea faucibus meis; ne quid gra
tum loqui valeat,si non meminero tui
Male mihi cedant omnia,si non propo
fuero te dulcissimum Regem Hierusa
lem in principio cuiuslibet lętitię meæ

Hoc est consilium meum, & menti
canicie digna electio mea nullis aduer
sitatibus concessura. Et vt ab vniuersi
mũdi Principibus agnoscar,&cui me nu
rauerim,sine ambiguitate pateat;impri
mere, obsecro te, ò maiestas infinita,&
fidelissima tutela mea insculpere cordi &
corpori meo, quia fortis est vt mors di.
lectio,dura sicut infernus æmulatio, seu
zelotypia tua. Et ego Magdalena iurata

&

& fęderata tibi ſuauiſsimo Deo, ac ſpõſo meo, per medias plateas ſigillo tuo obſignata, ſiue charactere notata incedã, nec vlterius à te, tibi ſemel clauſa mortalibus amatoribus, quamuis importuné pulſantibus fores aperiam.

Te ſolũ ex intimis viſceribus amo, te ſolum eligo in Deum, Regem, Patrem, matrem, ſororem, fratrem, amicũ, & ſpõſum meum. Te ſolum eligo in vitã, tutelam, fortitudinem, ſapiẽtiam, opulentiã, & voluptatem meã Precor ergo te, Rex pacifice, cuius vultũ deſiderat vniuerſa terra, electio hęc mea in triumphantis, ac militantis Eccleſię tuę Senatu Populoque electiſsimo, breui ſilẽtio indicto legatur, vt omnes creaturę tuę mihi fauſta precentur. Fac, ò amabiliſsime, vt qui de amoris delectu in terris nondũ cogitarunt, vna mecũ eligant, ament, ac requirant ſolã pulchritudinem, ac dulcedinẽ tuã: quos omnes, impẽſiſsimè oro, ſuauiſsimę charitatis tuę ignis abſumat.

LAVS DEO.

INDEX.

FINIS.